PANEL 1

Historical limitations – ethical limitations: classical Arabic literature reconsidered

Magdalena PINKER

Department of Arabic and Islamic Studies
Faculty of Oriental Studies
UNIVERSITY OF WARSAW (Warsaw/Poland)
m.pinker@uw.edu.pl

The Limits of History – How the Earliest Arabic-Islamic Chronicles Described the Past

The main objective of this paper is to shed light on the subject of Medieval Arabic-Islamic chronicles' approach towards the issue of describing the past. By studying the earliest preserved chronicles written in Arabic, I study the various ways of merging literary genres visible in those sources. Basing on the major historiographical pieces written by At-Tabari, Al-Baldhuri, Ibn Abd al-Hakam and others, I will analyze the ways of constructing the narrative of the past events presented by those authors and study a difference between myth and history in the mentionned sources. The paper will also focus on the descriptions of supernatural forces in the chronicles and their impact on the historiographical discourse.

❖

Arzu SADYKHOVA

Section of Arabic and Islamic Studiem
Department of Asian Studies
Faculty of Modern Languages and Literatures
ADAM MICKIEWICZ UNIVERSITY (Poznań/Poland)
arzsad@amu.edu.pl

The Formation of Plot Canon in Arabic Literature: the Case of Love Stories About Poets of Bedouins

The love stories of poets from Bedouins (VII–VIII A.D.) have a special place in Medieval Arabic literature. Due to their true and devoted love they became very popular all over the Arab and Muslim world and even were introduced into European literature.

These love stories obviously appeared after the death of poets as the commentaries to their verses; thus, every story consists of a series of episodes with the verses attached to each episode. The love stories are numerous in Arabic literature, but the most popular are the followings: 'Urwa and 'Afrā', Jamīl and Buthayna, Qays and Lubnā, Tawba and Laylā, Majnūn and Laylā, Kuṯhayyir and 'Azza. The poetry of these poets was studied by scholars, but the prosaic elements of all stories, as far as I know, have not been thoroughly analyzed.

My research on the prosaic parts of these stories on the base of different medieval anthologies revealed that the composing process of the love story canon was long and finally it had been formed not earlier than by the end of the 9th century that is clear from the famous book *Kitāb al-'Aghānī* composed by 'Abū-l-Faraj al-'Iṣfahānī (d. 967). Moreover, it has become clear, that in the course of the canon formation, the division of functions occurred: the prosaic elements have a plot function, on the contrary, the verses have emotional function. According to the canon all stories have a very rigid structure: the poet meets his lover to-be, they fall in love, but their parents prevent them; the lovers meet secretly and in order to end these meetings the parents of the girl give her in marriage to other man who lives far from her tribe; being away from each other the lovers suffer and finally die. At the course of time the prosaic parts transformed from disconnected comments to the verses of poets into completed story about poet's life and his love.

❖

Zane STEINMANE
UNIVERSITY OF LATVIA (Riga/Latvia)
z.steinmane@gmail.com

Borderlines of Morality: Exploring the Ethos of the Mu'allaqat

The *Mu'allaqat* anthology of poems is one of the rare pieces of pre-Islamic (also known as Jāhiliyya) literary culture that has reached the modern times. The poems included in the anthology are composed around the 6th century, but they were written down and collected two centuries later, in the 8th century. The *Mu'allaqat* is widely known in the Arabic-speaking world as well as the Western world, and these long odes are considered amongst the best classical Arabic poems highly praised for their exemplar use of form, metre and language.

Even though there have been some debates over the authenticity of the pre-Islamic qasidas, be it the result of the actions of Islamic theologists or the oral tradition of Arabic literature, the poems are generally viewed as a somewhat legitimate source of information about the customs of the period, keeping in mind firsthand their literary character – they were not written with a historical or an autobiographical intent. More often the poems would convey an exaggerated persona of the author himself or the subject in mind, or an intensified reaccount of an event.

Jāhiliyya as a literary period is not viewed unanimously by scholars. On one hand – some have argued that Arabic poets of the pre-Islamic times are nothing more than a representation of the uneducatedness and the barbaric spirit of paganism. On the other hand – rather recently even some of the Western scholars have taken an apologetic stance, claiming that unarguably the poems are relicts of a high civilization with a developed poetic tradition, and that the Islamic theologians have intentionally tried to portray Jāhiliyya as diametrically opposite to the Islamic doctrine.

The poems of Mu'allaqat are laregly of a secular nature, and they provide an insight into the lives, deeds and philosophy of the nomadic tribespeople, revealing the peculiarities behind their reasoning and decision making. Situations of all kinds are modeled in the poems: some fragments focus on ethical and honourable disposition, whilst other fragments describe actions that seem borderline vulgar. This paper will address the representation of borderlines between morality and the immoral. Can we judge the ethos of the Jāhiliyya desert-dweller societies by the poems? Where are the lines drawn between the acceptable and the unacceptable? This analytical reading of the *Mu'allaqat* will try to find answers to these and similar questions.

❖

Marcin GRODZKI
Department of Arabic and Islamic Studies
Faculty of Oriental Studies
UNIVERSITY OF WARSAW (Warsaw/Poland)
marcin.grodzki@uw.edu.pl

Limits of studying the past of a literary text. The quest for the autographic text-form of the Qur'an in the light of modern scholarly research

Studying the holy book of Islam systematically as a literary text has been one of the major fields of interest of the modern Islamic scholarship in the Western hemisphere, since at least the late 19th century. One of the questions arising is how far can we reach using modern academic methodology in reconstructing the critical text of the Qur'an, i.e. a single original version of the literary text (autographic text-form) from which all subsequent manuscript versions and readings stemmed? According to the Muslim account, the early composition of the book was completed under 'Uthman's redactions in the early 50' of the 7th century. The oral traditions of reciting Muhammadan revelations, as well as the written ones, were however coexisting over a longer time, influencing and restricting each other, shaping their mutual development, succumbing constantly to modifications coerced by political, social and dogmatic factors. Was it, that in this way, the text of the Qur'an might have been gradually crystallizing, taking on forms closer and closer to the desired ideal, as it has been the case on other religions? Was the

textual evolution of the Qur'an different from similar long-term processes which in a natural and gradual way were shaping and accompanying the development of the canonical version of the Hebrew Bible, the New Testament as well as sacred texts of other religious traditions? Recently, a series of new scholarly attempts have been made to date the oldest extant Qur'anic manuscripts, giving some clues but also raising the more new question marks. The paper attempts tentatively to touch on these and other fundamental questions related to the archeology of the Qur'anic text, and to draw some implications for further study.

PANEL 2

China beyond borders. Image of China, the Chinese and Chineseness in Western literature

⌗

Chiny poza granicami. Obraz Chin, Chińczyków i chińskości w literaturze zachodniej

Tomasz EWERTOWSKI

Faculty of Polish and Classical Philology
ADAM MICKIEWICZ UNIVERSITY (Poznań/Poland)
College of Political Science and Law
ZHAOQING UNIVERSITY (Zhaoqing/China)
t.ewertowski@gmail.com

The Great Wall of China in Polish and Serbian travel writing (since 18th till the mid-20th century)

The topic of the paper is the image of the Great Wall of China in Polish and Serbian travel writing. This construction is recognized as a historical border of China proper, which made it also a border zone between sedentary, farming Chinese civilization and nomadic or semi-nomadic peoples from the steppes and forests. Furthermore, Arthur Waldron's works show that the Great Wall is one of the most mythological object in the Earth. Julia Lovell claims that the Great Wall is a symbol of Chinese isolationism. In the paper we will analyze how the Great Wall was presented by Polish and Serbian travelers, who wrote about China in the 18th, 19th and the first half of the 20th century. We will concentrate not only on narratives a physical construction, but mostly on cultural and axiological aspects of descriptions of the famous edifice.

Following Polish and Serbian authors are the object of research: Konstanty Symonolewicz, Milutin Velimirović, Aleksander Janta-Połczyński, Roman Fajans, Ozren Subotić, Milan Jovanović, Kamil Giżycki, Wacław Sieroszewski, Sava Vladislavić.

Polish and Serbian authors were chosen as a subject for the research because their point of view is a particular one. Due to the political situation of the two nations, they did not participate extensively in the political, military and economic penetration of China. However, a few representatives of two Slavic nations traveled there, often representing imperial powers or European commercial institutions. E.g. Many Poles and Serbs were serving in Russian Army. Therefore, the situation of travelers from Poland and Serbia was ambivalent. On the one hand, they emphasized their European identity. On the other hand, they did not identify themselves fully with great powers fighting for hegemony in Asia. Furthermore, the choice of Polish and Serbian authors puts forward an interesting comparative perspective. One might trace some parallels between these two Slavic literatures owing to the aforementioned historical experience of these nations, however some fundamental differences (e.g. the question of religion or attitude to Russia) should be also taken into account.

The methodology of research is based on Vladimir Gvozden's concept of travel writing, imagology, Pratt's idea of a contact zone, Edwards Said's concept of creative geography and as well as on post-colonial theory.

Wielki Mur Chiński w podróżopisarstwie polskim i serbskim (od XVIII do połowy XX wieku)

Tematem referatu jest obraz Wielkiego Muru Chińskiego w podróżopisarstwie polskim i serbskim. Budowla ta uznawana jest za historyczną granicę Chin właściwych, co czyniłoby go także strefą graniczną między rolniczą cywilizacją chińską a nomadycznymi i pół-nomadycznymi ludami północnych stepów i lasów. Jednocześnie, jak pokazują pracę Arthura Waldrona Wielki Mur to jedna z najsilniej zmitologizowanych struktur na kuli ziemskiej. Julie

Lowell natomiast widzi w tej budowli symbol chińskiego izolacjonizmu, tendencji do odgraniczania się od całego świata. W referacie zostanie przedstawione, jak Wielki Mur opisywali polscy i serbscy podróżnicy, którzy pisali o Chinach w okresie od XVIII do połowy XX wieku. Zajmować nas będzie nie tylko sam opis fizycznej konstrukcji, ale przede wszystkim aspekty kulturowe i aksjologiczne wyrażane poprzez przywoływanie tej budowli.

Następujący autorzy zostaną wzięci pod uwagę w badaniach: Konstanty Symonolewicz, Milutin Levimirović, Aleksander Janta-Połczyński, Roman Fajans, Ozren Subotić, Milan Jovanović, Kamil Giżycki, Wacław Sieroszewski, Sava Vladislavić. Polscy i serbscy autorzy zostali wybrani jako przedmiot badań ze względu na ich szczególnych punkt widzenia. Ze względu na polityczną sytuację obu narodów w XVIII, XIX i na początku XX wieku, nie uczestniczyły one intensywnie w politycznej, wojskowej i ekonomicznej penetracji Chin przez kraje europejskie. Jednakże, kilku przedstawicieli tych dwóch narodów słowiańskich podróżowało po Chinach, często reprezentując imperialne lub komercyjne instytucje z mocarstw europejskich. Na przykład liczni Polacy i Serbowie służyli w armii rosyjskiej. Z tego powodu sytuację polskich i serbskich podróżników cechuje ambiwalencja. Z jednej strony często podkreślali oni swoją europejską tożsamość, z drugiej strony nie identyfikowali się w pełni z wielkimi mocarstwami walczącymi o hegemonię w Azji. Ponadto wybór polskich i serbskich autorów pozwala wprowadzić interesującą perspektywę komparatystyczną. Istnieją liczne paralelę między tymi dwoma literaturami słowiańskimi, jednocześnie jednak pewne fundamentalne różnice (np. kwestia wyznania czy stosunku do Rosji) też muszą być wzięte pod uwagę.

Metodologia badań opiera się na teorii podróżopisarzstwa Vladimira Gvozdena, pojęciu „strefy kontaktu" Marie Louise Pratt, Saidowskiej koncepcji geografii wyobrażonej oraz wybranych aspektach teorii postkolonialnej.

❖

Dorota BRZOZOWSKA

Department of Anglophone Cultures
Institute of English
OPOLE UNIVERSITY (Opole/Poland)
dbrzozowska@uni.opole.pl

Power and gender in *Empress Dowager Cixi* novel by Jung Chang

The aim of the presentation is to show different ways of constructing power and gender relations in *Empress Dowager Cixi: The concubine that launched Modern China* biography by Jung Chang. The book describes Empress Dowager Cixi, who ruled China for decades and brought a medieval empire into the modern age, fighting against monumental obstacles to change China. Under her the country attained virtually all the attributes of a modern state. She is pictured in many of her roles, i.e. as the concubine to a monarch, as the absolute ruler of a huge nation, and as a unique stateswoman. In all of the them her gender and the ways she uses power to survive in the complicated world are characterized in different ways. The cultural background plays an important role in understanding her motives, goals and line of action. The analysis of cultural dimensions visible in the book will also be conducted.

Władza i płeć w książce Jung Chang *Cesarzowa wdowa Cixi*

Celem wystąpienia jest zaprezentowanie różnych sposobów konstruowania relacji płci społeczno-kulturowej i władzy w biografii *Cesarzowa wdowa Cixi. Konkubina, która stworzyła współczesne Chiny* autorstwa Jung Chang. Bohaterką książki jest cesarzowa Cixi, która rządziła Chinami przez wiele lat i za jej panowania średniowieczne imperium rozkwitło jako nowoczesne państwo, wbrew przeciwnościom losu, z którymi nieustanie musiała się zmagać, by zmienić swe państwo i wprowadzić je na drogę postępu. W biografii przedstawiono ją w wielu rolach: jako konkubinę monarchy, władczynię absolutną wielkiego narodu i jako niezwykłego polityka. We wszystkich z nich jej płeć i sposób w jaki wykorzystała władzę, by przeżyć i dominować w skomli-

kowanym świecie, zostały scharakteryzowane na różne sposoby. Tło kulturowe pełni ważną rolę w zrozumieniu motywów, celów i dróg postępowania cesarzowej. W związku z tym przeprowadzona zostanie także analiza widocznych w książce wymiarów kulturowych.

❖

Michał KRZYŻANOWSKI

MARIA CURIE-SKŁODOWSKA UNIVERSITY
(Lublin/Poland)
michal.krzyzanowski0@gmail.com

Between fascination and fear — images of Chinatown as depicted in Thomas Burke's and Sax Rohmer's writings

With the second part of the XIX century came the intensive economic emigration of the Chinese. One of its effects was the rise of special districts in the Western cities, commonly called Chinatowns. Some of them lasted till XX century, becoming the element of their cities landscapes. Those ethnical enclaves had a special character to them. They were a part of the metropolis in which they were formed, yet on the other hand they seemed strange, mysterious, and sometimes dangerous. As per Stein Rokkan's Cleavege Thoery oficially they were subjected to political and legal dominance, keeping their own cultural rite. A peculiar view on that configuration can be found in the works of two English authors, Sax Rohmer and Thomas Burke, both working at the beginning of XX century.

My proposition of a lecture has two objectives. First of all running a comparative analysis of those authors works, instituting the image of a Chinese district. The second objective is to constitute which narration fragments were hyperbolized or mythologized. Although they were creating fiction, it was based on a real place. Following Roland Barthes's deliberation, many elements included in the novels of those authors were symbols, behind which we can find the complex content. At the beginning of my lecture I will introduce the idea of chinatown – both as a physical space and mental construct. I will go through objections shown towards those districts, coming f.e. from sanitary conditions. I will also mention the issue of factual knowledge about chinatown. It is vital for understanding the area of discourse on which judgements and opinions on Chinese emigrants were created. According to Michel Foucault the discourse defining the subjects of the knowledge was determined by specific space and time rules. Burke's and Rohmer's writings are also an element of it. In the summary of the theoretical part I will be evoking the orientalist theory of Edward Said, who expands Foucault's concept in areas of East-West relations. Discussing these aspects will allow us to properly present the works of Thomas Burke. I will show the examples of Burke's depiction of chinatown as strange but fascinating creation, akin to One Thousand and One Nights. The counterweight to Burke's writings are those of Rohmer. Besides his vision of chinatown, filled with criminals and opium smokehouses, I will mention other works containing Chinese, including Fu Manchu series. In his works this diabolical scientist character is the essence of the entire chinese civilization. The crucial matter will be to point out the common grounds, including the conviction about inferiority of Eastern cultures to those of the West.

The lecture is an attempt to read the literary works as a source of the periods mentality. The issues that I bring up will let us read the phenomenon of orientalism as inhomogeneous. Said's reign over the Orient came in different forms, although always based on it's implementation to the Western imaginarium. Barthes calls it's the 'chineseness' – the discussed writings do not depict existing chinatown, but only imaginations.

Między fascynacją a strachem — obraz chińskich dzielnic w twórczości Thomasa Burke'a i Saxa Rohmera

W drugiej połowie XIX wieku zaczęła się intensywna chińska emigracja zarobkowa. Jednym z jej skutków było powstawanie w zachodnich miastach specjalnych dzielnic, popularnie zwanych chinatown. Część z nich przetrwała do wieku XX, stając się elementem krajobrazu miasta. Owe enklawy etniczne miały specyficzny charakter – stanowiły część metropolii w

której powstawały, z drugiej jednak strony wydawały się obce, tajemnicze, a czasami niebezpieczne. W ujęciu teorii pogranicza Steina Rokkana, oficjalnie poddawały się dominacji politycznej i prawnej, zachowując własny ryt w wymiarze kulturowym i religijnym. Szczególny obraz tej konfiguracji obecny był w dziełach dwóch angielskich pisarzy, Saxa Rohmera i Thomasa Burke'a, tworzących na początku XX wieku. Obaj autorzy pisali o Limehouse, czyli londyńskim chinatown.

Proponowany przeze mnie referat ma dwa cele. Po pierwsze, przeprowadzenie analizy komparatystycenej tych dzieł Burke'a i Rohmera, których tematyka kreuje obraz chińskiej dzielnicy. Drugim celem jest ustalenie, które fragmenty narracji obu pisarzy poddawane były hiperbolizacji lub mitologizacji. Chociaż tworzyli fikcje, to jednak oparte na rzeczywistym miejscu. Idąc tropem rozważań Rolanda Barthesa, wiele elementów zawartych w powieściach i opowiadaniach autorów było symbolami za którymi znajdowały się konteksty pozwalające na ich pełniejsze zrozumienie.

Na początku referatu przedstawiona zostanie idea chinatown – zarówno jako przestrzeni fizycznej, jak i konstruktu myślowego. Omówione zostaną zastrzeżenia, jakie wysuwano przeciwko takim dzielnicom, wynikające z warunków sanitarnych tam panujących, a także przeświadczenia o istnieniu powiązań ich mieszkańców ze światem przestępczym. Pojawi się również kwestia faktycznego stanu wiedzy o chinatown. Jest to kluczowe dla zrozumienia płaszczyzny dyskursu na której odbywało się wydawanie sądów i tworzenie opinii o chińskich emigrantach. Według Michela Foucaulta, dyskurs, definiujący przedmioty wiedzy, determinowały określone w przestrzeni i czasie reguły. Elementem tego są również dzieła Burke'a i Rohmera, stanowiące zarówno reprezentację tych reguł, jak i ich twórcze rozwinięcie. Podsumowaniem części teoretycznej będzie przywołanie teorii orientalistycznej Edwarda Saida, rozwijającego koncepcję Foucaulta pod kątem relacji Zachód–Wschód. Omówienie tych aspektów pozwoli na właściwe przedstawienie dzieł Thomasa Burke'a. Przytoczone zostaną przykłady obrazowania przez niego chinatown jako obcego ale fascynującego tworu, pokrewnego Baśniom Tysiąca i Jednej Nocy. Przeciwwagą dla idei Burke'a była twórczość Rohmera. Oprócz jego wizji chinatown, wypełnionego przestępcami i palarniami opium, wspomniane zostaną również inne dzieła w których pojawiają się Chińczycy, w tym cykl o Fu Manchu. Postać tego diabolicznego naukowca jest bowiem w twórczości tego pisarza kwintesencją całej chińskiej cywilizacji, skrywającej ogromny potencjał, lecz również niezmiernie groźnej, gdy nie zapewni się jej odpowiedniej kontroli. Istotną kwestią będzie wykazanie punktów wspólnych dla obu autorów, w tym przeświadczenia o podrzędności kultury Wschodu względem cywilizacji Zachodu.

Referat jest próbą odczytania dzieł literackich jako źródła dla mentalności okresu. Wątki w nim poruszane pozwalają interpretować zjawisko orientalizmu jako niejednorodne. Saidowska władza nad Orientem przybierała różne formy, chociaż zawsze opierała się na wdrożeniu go do zachodniego imaginarium. Barthes nazywa to „chińskością" – omówione dzieła nie przedstawiają istniejącego chinatown, ale jego obraz którym jeden z autorów chciałby się zachwycać (Burke) lub budzący niepokój u drugiego (Rohmer) .

❖

Anna KOŁOS

Faculty of Polish and Classical Philology
ADAM MICKIEWICZ UNIVERSITY (Poznań/Poland)
kolos.ann@gmail.com

First Old Polish Accounts of China against a background of European Perceptions of the "Far East"

Apart from early Christian texts which were premised upon ancient cosmography, in medieval Poland only few literary works offering insight into geography of the Far East well known (Mandeville's *Book*, Marco Polo's *Il millione*, John of Hildesheim's *Historia trium regum* and possible copies of John di Piano Carpini's and Benedict the Pole's mission to Mongolia). From the late 15th century on, when Europe rediscovered Ptolemy's geography and broadened world horizons owing to naval explorations, China would play the essential role in the shaping the perceptions of South-East Asia. In European awareness the country

becomes a sort of hotch-potch of various mythical images. In literature, geographical writings, as well as in cartography one could have still encountered Cathay, Mangi, Great Khan's empire, kingdom of Prester John, Ptolemy's *Serica regio* (or *Sina*) and China, newly promoted by the Portuguese. In regard to Western European literatures, the question of shifting paradigms of perceptions of the East has been already well described (Dawson 1967, Lach 1968, Mackerras 1989). The notion of Polish contribution to the mythical conceptions of China has not been an entirely overseen subject, yet it remains open to new literary sources as well as novel methodological conceptualisations. As much as Jesuits' influence on European awareness has been widely debated, both in foreign and Polish humanities, the question of those accounts that preceded Jesuit publications (in Polish they date back to the first years of the 17th century) does not draw so much scholarly attention. In my paper I would like to elaborate on the first known accounts of China or Cathay in order to link them with European paradigms of perception and to shed light on the fundamental issues of Old Polish world horizons. I will therefore focus on Mikołaj Rozembarski's treatise on the origins of Tartars, Marcin Bielski's *Universal Chronicle*, and Wojciech Oczko's *Przymiot*. In the latter, the medical practicioner gives an intruiging insight into China, while treating the plant called "china", which was unjustly identified with quinine by the scholars (Oczko is right to elaborate on the so called *Chinese root*). Basing on these three accounts, created within eighty years, one can sketch a broader image of different perceptions of the Far East along with the sources of erudition they are premised upon. In doing so, one can create a plausible introduction to the questions of 17th century views on China, influenced mostly by Jesuits reports and cosmographical works (such as Giovanni Botero's *Relazioni universali* translated by Paweł Łęczycki).

Pierwsze staropolskie wzmianki o Chinach na tle europejskich sposobów percepcji Dalekiego Wschodu

Poza korpusem tekstów wczesnego chrześcijaństwa, które bazowały na antycznej kosmografii, polskie średniowiecze znało zaledwie kilka utworów literackich dojrzałej i późnej fazy epoki, które przybliżać mogły obraz Dalekiego Wschodu (*Księga* domniemanego Mandeville'a, *Il Millione* Marco Polo, *Historia trium regum* Jana z Hildesheim czy odpisy relacji z misji mongolskiej Jana di Plano Carpiniego i Benedykta Polaka). Od schyłku XV wieku, kiedy Europa odkrywa na nowo geografię Ptolemeusza i poszerza horyzonty geograficzne na skutek wypraw morskich, Chiny zyskują czołową rangę w kształtowaniu percepcji Azji Południowo-Wschodniej. W świadomości Europejczyków państwo funkcjonuje jednak jako miraż mitycznych wyobrażeń. Zarówno w literaturze, piśmiennictwie kosmograficznym, jak i na wczesnonowożytnych mapach tworzonych przez najwybitniejszych kartografów wciąż odnaleźć można Kataj, imperium Wielkiego Chana, królestwo Mandżi czy prezbitera Jana, ptolemeuszową *Serica regio* (lub *Sina*), a wreszcie nagłośnione przez wyprawy Portugalczyków państwo China. W kontekście literatur i piśmiennictwa Europy Zachodniej problematyka zmieniających się sposobów percepcji i waloryzowanych składników obrazu Chin została już dobrze opisana (m.in. Dawson 1967, Lach 1968, Mackerras 1989). Staropolski udział w sferze zmityzowanych koncepcji Dalekiego Wschodu nie stanowi tematu zupełnie przemilczanego, jednak pozostaje otwarty zarówno na nowe rozpoznania źródłowe, jak i na odmienne ramy konceptualne zagadnienia. O ile wpływ misji Jezuickich na świadomość geograficzną Europy obrósł sporą literaturą przedmiotu, tak obcojęzyczną, jak i polską, o tyle wzmianki na temat Wschodu poprzedzające publikacje związane z zakonem (w Rzeczypospolitej przypadające na pierwsze lata XVII wieku) nie cieszą się większym zainteresowaniem badaczy. W moim wystąpieniu chciałabym skupić się na kilku najwcześniejszych polskich tekstach wzmiankujących Chiny lub Kataj, by powiązać je z paradygmatami europejskiej percepcji Dalekiego Wschodu i uwypuklić problemy staropolskiego obrazu świata. Za pierwszą taką wzmiankę, pisaną przez Polaka w języku łacińskim, uznać trzeba końcowy fragment krótkiego traktatu o pochodzeniu Tatarów z 1499 roku. Pierwszy polskojęzyczny obraz Chin (*scil.* Kataju) przekazuje natomiast Marcin Bielski w *Kronice wszystkiego świata* (1550–1564). W XVI

wieku najbardziej rzetelną i aktualną poznawczo informację o państwie chińskim zapisał na marginesie dzieła medycznego *Przymiot* (1581) Wojciech Oczko. Chociaż w literaturze przedmiotu przyjęło się twierdzić, że autor pisze o południowoamerykańskiej chininie, niesłusznie myląc jej nazwę z azjatyckim państwem, Oczko opisuje w istocie, nie mijając się z prawdą, korzeń chiński. Te trzy wypowiedzi, powstałe na przestrzeni zaledwie osiemdziesięciu lat, pozwalają na naszkicowanie szerszego obrazu różnych percepcji Chin wraz ze wskazaniem stojących za nimi źródeł erudycji i stanowić może wstęp do badań nad stopniowym upowszechnianiem się wizerunku państwa w opinii staropolskiej, co przypada dopiero na wiek XVII i w zdecydowanej mierze wiąże się z misją ewangelizacyjną jezuitów i publikacjami przedstawicieli zakonu (w tym przede wszystkim *Relatiae powszechne* Giovaniego Botero w przekładzie Pawła Łęczyckiego).

PANEL 3

Spiritual boundaries — ethical limitations: On classical literatures in the Orient

⁜

Granice duchowe — ograniczenia moralne: wokół klasycznych literatur Orientu

Antoni LEŚNIAK

Faculty of Philology
UNIVERSITY OF SILESIA (Katowice/Poland)
antoni.lesniak@poczta.fm

Garden smelling for the rest of the mind of Sheikh Naftzu as a literary textbook of Islamic art of loving

In view of the still unexplored and absent in Polish literature reception works of the Orient with space on human sexuality is worth looking at one of the most interesting works of this circle, who, without moralizing pomposity, despite its Koranic fidelity, delights in corporeality and its charms revealing a completely unknown to us the face of Islam. It is a work that shows the positive attitude of Islam to the erotic life, specifically discussing the pleasures of sex in accordance with the teachings of the Prophet. It is kind of the equivalent of the ancient Indian Kamasutra. This is because the Muslim civilization garden smelling for the rest of the mind Tunis writer of the first half of the sixteenth century – Sheikh Naftzu. You will find names such repetitions, as the movement of the bucket in the well, Mutual blow, Close-up, Tailor love, Toothpick vagina The bond of love – stunning his poetic mastery and hiding exact directions for couples to man satisfied lover, and this allowed him to longer close. Unfortunately, the sage advised not to copulate more than two – three times a month. Otherwise the sick. Despite this, sex is in the culture and Arabic literature prominently. No wonder, since the Koran teaches that man was created by Allah with dust and earth and from sperm and dried blood. It is therefore important to look harder, especially in the era of multicultural experience, what proposals represent Arab artists who attempted to describe the word, complicated relationships, including sexual, to give them a timeless dimension, cheer and give pleasure.

Ogród woniejący dla wytchnienia umysłu Szejka Naftzu jako literacki podręcznik islamskiej sztuki kochania

Wobec ciągle jeszcze niezbadanej i nieobecnej w polskiej literaturze recepcji dzieł Orientu z przestrzeni dotyczącej ludzkiej seksualności warto przyjrzeć się jednemu z najciekawszych utworów z tego kręgu, który bez moralizatorskiego zadęcia, mimo swej koranicznej wierności, zachwyca się cielesnością i jej urokami odsłaniając kompletnie nam nieznane oblicze islamu. Jest to dzieło, które pokazuje pozytywny stosunek islamu do życia erotycznego, szczegółowo omawiając przyjemności erotyczne zgodne z naukami Proroka. To swoisty odpowiednik staroindyjskiej Kamasutry. Tym bowiem jest dla cywilizacji muzułmańskiej *Ogród woniejący dla wytchnienia umysłu* tuniskiego pisarza z pierwszej połowy XVI wieku – Szejka Naftzu. Znajdziemy tam takie nazwy zbliżeń, jak: Ruch wiadra w studni, Wzajemne uderzenie, Zbliżenie, Krawiec miłości, Wykałaczka pochwy, Spojenie miłości – zachwycające swym poetyckim mistrzostwem a ukrywające dokładne wskazówki dla par, aby mężczyzna zaspokoił kochankę, a ta pozwoliła mu na dłuższe zbliżenie. Niestety, mędrzec zaleca, by nie spółkować częściej niż dwa, trzy razy w miesiącu. Inaczej się choruje. Mimo tego, seks zajmuje w kulturze i literaturze arabskiej poczesne miejsce. Nic dziwnego, skoro Koran uczy, że człowiek został stworzony przez Allaha z prochu i ziemi oraz z kropli nasienia i skrzepniętej krwi. Dlatego warto się intensywniej przyjrzeć, zwłaszcza w dobie doświadczeń multikulturowych, jakie propozycje prezentują arabs-

cy twórcy, którzy słowem próbowali opisać skomlikowane relacje międzyludzkie, również seksualne, by nadać im ponadczasowy wymiar, ucieszyć i sprawić przyjemność.

❖

Roman MARCINKOWSKI

Department of Hebrew Studies
Faculty of Oriental Studies
UNIVERSITY OF WARSAW (Warsaw/Poland)
romar@orient.uw.edu.pl

From the Border of Belonging to the Community of Israel in the light of Selected Issues of *Sheelot Utshuvot*

Ancient texts of Judaism clearly point to social stratification of Israel and its hermeticity towards strangers. Mishnah's Tractate *Kiddushin* 4,1 divides people returning from the Babylonian exile into ten social groups resulting from birth: priests, Levites, ordinary Israelites, impaired priests, converts, freed Israeli slaves, mamzers, Nathins, silenced ones, and foundlings. Mishnah's Tractate *Horayjot* 3,8, in the context of respectability and respect for somebody and the benefits stemming from this, changes a little bit the above social gradation: 'A priest precedes a Levite, a Levite precedes an [ordinary] Israelite, an Israelite precedes a mamzer, a mamzer precedes a Nathin, a Nathin precedes a proselyte, and a proselyte precedes a freed [Israeli] slave.' Foreigners who are unrelated to Israel do not fit this classifycation. However, a stranger converted to Judaism, as shown above, ranks fifth (on a 10-point grading scale according to the Tractate *Kiddushin*) or sixth (on a 9-point grading scale according to the Tractate *Horayot*). The relations with strangers were also specified from outside social gradation so understood and they were also assigned a duty to fulfill seven commandments given to Noah and his sons. This term also encompasses the nations being descendants of Abraham with the exception of Israelites who were not called so any more after they received Torah on Mount Sinai.

Who therefore is called a Jew according to the Torah and what requirements he should meet for conversion to Judaism? This and other questions from the border of belonging to the community of Israel are answered in the collection *Sheelot Utshuvot* comprising written rabbinical decisions as the answers given by prominent scholars being experts in the written and oral Tradition of Judaism to the questions asked them earlier; hence the name *Sheelot Utshuvot* which literally means 'Questions and Answers'. These responses constitute a specific category of the rabbinical literature whose form differs from both commentaries and codification of the rabbinical law, but its contents are similar to them.

Due to a large number of materials relating to the topic in question, which are included in the collection *Sheelot Utshuvot*, only some more interesting issues have been selected here.

Z pogranicza przynależności do społeczności Izraela w świetle wybranych zagadnień *Szeelot utszuwot*

Starożytne teksty judaizmu wyraźnie wskazują na rozwarstwienie społeczne Izraela i jego hermetyczność względem obcych. Traktat Miszny *Kiduszin* 4,1 dzieli powracających z wygnania babilońskiego na dziesięć grup społecznych wynikających z urodzenia: kapłanów, lewitów, zwkłych Izraelitów, niepełnowartościowych kapłanów, konwertytów, uwolnionych niewolników izraelskich, mamzerów, natinów, milczących i znajdy. Traktat Miszny *Horajot* 3,8 w Kontekście poważania kogoś, szacunku do niego i wynikających z tego powodu korzyści zmienia nieco powyższą gradację społeczną: 'Kapłan poprzedza lewitę, lewita [zwykłego] Izraelitę, Izraelita mamzera, mamzer natina, natin prozelitę, a prozelita uwolnionego niewolnika [izraelskiego]'. Cudzoziemcy bez związku z Izraelem nie mieszczą się w tej klasyfikacji. Natomiast obcy nawrócony na judaizm, jak to wyżej wykazano, zajmuje w tej hierarchii miejsce piąte (w dziesięciostopniowej skali według traktatu *Kiduszin*) lub szóste (w dziewięciostopniowej skali według traktatu *Horajot*). Określono także relacje z obcymi spoza tak pojętej gradacji społecznej i również im przypisano obowiązek wypełniania siedmiu przykazań danych potomkom Noego – Noachitom (tego terminu użyłem po raz pierwszy w 2004 roku). Ten termin

obejmuje także narody stanowiące potomstwo Abrahama, z wyłączeniem Izraelitów, których zaprzestano tak nazywać po nadaniu im Tory na Synaju. Bóg nałożył na Noachitów siedem przykazań, które otrzymali wcześniej: zakaz bałwochwalstwa, bluźniestwa, przelewania krwi, odsłaniania nagości, rabowania, odcięcia kończyny żywemu zwierzęciu oraz nakaz ustanawiania sądów. Kto zatem jest Żydem według Tory i jakie warunki należy spełnić, żeby przejść na judaizm? Na to i inne pytania z pogranicza przynależności do społeczności Izraela odpowiada zbiór *Szeelot utszuwot* obejmujący spisane postanowienia rabiniczne jako odpowiedzi prominentnych uczonych, znawców Tradycji spisanej i ustnej judaizmu na zadane im wcześniej pytania, stąd nazwa *Szeelot utszuwot* – dosł. 'Pytania i odpowiedzi'. Responsa te stanowią szczególną kategorię literatury rabinicznej, która swą formą odróżnia się zarówno od komentarzy jak i od kodyfikacji prawa rabinicznego, ale w treści jest do nich podobna. Tematyką swą obejmują rozmaite zagadnienia, głównie prawne oraz dotyczące liturgii, ale też często wykraczające poza sferę religii, szczególnie z szeroko pojętej humanistyki. Odpowiedzi zależą od rodzaju pytań i mają zwykle charakter praktyczny, dość rzadko zdarzają się czysto teoretyczne zagadnienia. Responsa stanowią wyjątkową skarbnicę wiedzy na tematy historyczno-kulturowe, zwłaszcza dotyczące zwyczajów i warunków bytowania społeczności żydowskich w czasach, w których zostały spisane. Ze względu na wielość materiałów związanych z podjętym tematem, jakie zawiera zbiór *Szeelot utszuwot*, wybrano tu tylko ciekawsze zagadnienia.

❖

Nina BUDZISZEWSKA

Department of Indology
Institute of Classical, Mediterranean and Oriental Studies
Faculty of Philology
UNIVERSITY OF WROCŁAW (Wrocław/Poland)
rigpa8@gmail.com

Subtle experience of yogic consciousness and linguistic borders in its descriptions

Prof. Madeleine Biardeau (*L'Hinduisme. Antopologie d'une civilisation*, Paris 1995) while analysing the process of consciousness elevation of a yogi(ni) to more subtle levels has written that it is impossible to describe and to understand this experience through normal two-valued consciousness. Language is adapted, by its nature, to description of the reality cognisable through the senses, and, at the same time, it is subordinated to two-valued principles. The reality of yogic experience transcends, however, this region, entering on an a-two-valued area. Nevertheless, Indian literature is abundant in multiples descriptions of yogic experience, esp. the *Mahābhārata* (*Bhagavadgītā*, *Sanatsujatīyā*, *Mokṣadharma*, *Anugītā*), the *Upaniṣads*, even ascetic mentions in the *Vedas* (XV. Book of the *Atharvaveda*). Thus, the question arises: how to transcend this *aporia*? A very subtle level of yogic consciousness, *called mahān ātman* or *Īśvara*, allows us to make a mediation, as well as in the linguistic field and the soteriological area.

Subtelne doświadczenie świadomości jogicznej a granice jego językowego opisu

Prof. Madeleine Biardeau (*L'Hinduisme. Antopologie d'une civilisation*, Paris 1995) analizując jogiczny proces wznoszenia się świadomości jogina na coraz to subtelniejsze poziomy, napisała, iż nie sposób opisać jest i zrozumieć owego doświadczenia z poziomu zwykłej świadomości dwuwartościowej. Język bowiem niejako ze swej natury przystosowany jest do opisów rzeczywistości podpadającej pod zmysły, a zarazem podlegającej regułom dwuwartościowym. Rzeczywistość doświadczenia jogicznego wykracza jednak poza ten rejon, wchodząc na teren a-dwuwartościowy. Niemniej jednak niezwykle liczne są opisy doświadczenia jogicznego, obecne przede wszystkim w *Mahabharacie* (*Bhagawadgita*, *Sanatsudżatija*, *Mokszadharma*, *Anugita*), w *Upaniszadach*, a nawet pewne ascetyczne wzmianki pojawiają się w *Wedach* (XV ks. *Atharwawedy*). Jak więc przekroczyć ową aporię? Pewien niezwykle subtelny poziom jogicznej świadomości, zwany *mahan atmanem*, czy też *Iśwarą*, pozwala dokonać mediacji, zarówno na polu językowym, jak i soteriologicznym.

❖

Kamila KOZIOŁ

Department of Korean Studies
Faculty of Oriental Studies
UNIVERSITY OF WARSAW (Warsaw/Poland)
kamila.koziol@gmail.com

Confucian Genre – The definition of Korean Books of Moral Conduct

Korean compilations such as *Hyohaeng-nok* (Records of Filial Conduct, 효행녹, 孝行錄), *Samgang haengsil-to* (Illustrated Guide to the Three Relationships, 삼강행실도, 三綱行實圖), *Oryun haengsil-to* (Illustrated Guide to the Five Relations, 五倫行實圖) czy *Naehun* (Instructions for the Inner Sphere, 내훈, 內訓) were created to educate the people on the rules of Confucian morality. These compilations were a fringe content descending from a biography and a textbook while not being either.

The aim of this paper in to establish this genre of Korean literature, the one that draws from the Chinese *shànshū* 善書.

In the first part of my presentation I would like to focus on various *shànshū* books that reached the Choson court and were a source of inspiration for Korean Confucianists and also point to the earliest Korean texts of this kind. In the second part, I would like to establish a definition for a genre that has been refered to as the *books of moral conduct* based on chosen case studies. Finally, I would like to introduce several texts that agree with the established definition and could be classified as a representative content for this genre.

Księgi moralności konfucjańskiej gatunkiem literackim w Korei

Pozycje takie jak *Hyohaeng-nok* (Zapiski o cnocie synowskiej, 효행녹, 孝行錄), *Samgang haengsil-to* (Ilustrowany przewodnik po trzech zasadach, 삼강행실도, 三綱行實圖), *Oryun haengsil-to* (Lustrowany przewodnik po pięciu powinnościach, 五倫行實圖) czy *Naehun* (Nauki z wnętrza domu, 내훈, 內訓) pełniły głównie funkcję edukacyjną. Były to kompilacje tekstów z pogranicza biografii i podręcznika nauk konfucjańskich, wywodzące swój rodowód z tych gatunków. Celem niniejszego artykułu jest wyróżnienie gatunku literatury koreańskiej, który w swej wymowie nawiązuje do chińskich *shànshū* 善書.

W pierwszej części mojego wystąpienia chciałabym omówić najpopularniejsze księgi *shànshū*, które wykorzystywali koreańscy uczeni konfucjańscy oraz omówić wczesne teksty tego typu powstające w Korei. Następnie, poprzez analizę wybranych dzieł chciałabym wyróżnić cechy charakteryzujące omawiany gatunek, który w literaturze anglojęzycznej funkcjonuje jako *books of moral conduct* i na tej podstawie zbudować jego definicję. W ostatniej części pragnę omówić wybrane tytuły, które będzie można zakwalifikować do tego gatunku.

PANEL 4

Crossing borders in travel: Journey in Oriental literature and inspired by Orient

⌗

Przekraczanie granic w podróży: wędrówka w literaturze Orientu i Orientem inspirowanej

Aleksandra KIJEWSKA

JAGIELLONIAN UNIVERSITY (Kraków/Poland)
alexandra.kijewska@gmail.com

If I were someone else in the Road – metaphors of road and journey in modern Palestinian literature

The Palestinian literature is claimed to be an individual phenomenon among other so called "Oriental literatures". There is no doubt that the great and predominant influence on its development has the Nakba experience and permanent state of exile, as well as the endless conflict with the occupier and consecutive intifadas. Nadia Yaqub, one of the scholars, distinguishes three different kinds of journey which are widely present in Palestinian texts: exodus – the story about the Nakba and exile; returning journey and internal journey, so called – circular. It can not be denied that all the types mentioned by Yaqub are strongly presented in Palestinian prose (and poetry as well). In my speech, I would like to analyze three modern pieces of literature: Shehadeh's works (*Strangers in the House*, 2002; *Palestinian Walks: Forays into a Vanishing Landscape*, 2007; *Occupation Diaries*, 2012); memories published by Mauride Barhgoutie (*I Was Born There, I Was Born Here*, 2011) and novel by Radwa Shour (*Tanturiyyia*, 2010). That chosen texts are taken from different literature types, however all of them are related to the road and journey metaphor, describing the state of travelling experienced by single human being.

Gdybym był kimś innym w Drodze… – metaforyka drogi i podróży we współczesnej literaturze palestyńskiej

Literatura palestyńska stanowi bezspornie swojego rodzaju fenomen na tle literatury krajów arabskich. Kształtowana jest pod wpływem doświadczenia Nakby i permanentnej tułaczki, niekończącego się konfliktu i kolejnych intifad. Badaczka Nadia Yaqub wyróżnia trzy typy podróży obecne we współczesnej literaturze palestyńskiej: exodus – opowieść o Nakbie i wygnaniu; podróż powrotna oraz podróż wewnętrzna, określana jako podróż kolista. Nie sposób zaprzeczyć, że każdy z wymienionych przez autorkę typów wędrowania realizuje się w palestyńskiej prozie. W swoim wystąpieniu będę chciała skupić się na trzech odrębnych tekstach współczesnych: reportażach Rajy Shehadeha (*Palestyńskie wędrówki*; *Dziennik czasu okupacji*; *Obcy w domu*); wspomnieniach Maurida Barhgoutiego *Jestem stamtąd, jestem stąd* oraz powieści *Tanturijja* Radwy Ashour. Teksty te, niewątpliwie reprezentujące zupełnie odmienne gatunki literackie, łączy wszechobecna metaforyka droga, a osią bądź to powieści, bądź to reportaży staje się przeżywana na różne sposoby podróż.

❖

Magdalena KUBAREK

Arabic Language and Culture Center
Faculty of Languages
NICOLAUS COPERNICUS UNIVERSITY
(Toruń/Poland)
magdakubarek@poczta.onet.pl

Intricacies of community and individual fates: drawing and crossing boundaries in Yūsuf Zaydān's prose

Yūsuf Zaydān is an Egyptian thinker and writer, researching on philosophy and history of Islam with a special predilection for old manuscripts. Since the

late 80s he has published a number of books in this field which remained known only to experts. The first novel *Ẓill al-Afʿā* (Shadow of the Serpent, 2001) was criticized as lacking structural integrity and being overly intellectual.

Zaydān had had to wait to became one of the most recognizable figures of intellectual life in Egypt until 2009 when his historical and theological novel *ʻAzāzīl* (Azazeel, 2008) won the prestigious International Prize for Arabic Fiction known as "Arabic Brooker". The novel consists of memoirs written by an Egyptian monk called Hypa, preserved on scrolls that were discovered during excavation works in Syria, near Aleppo. As it chronicles controversies developing between the Council of Nicea (325) and the Council of Ephesus (431) - the difficult period when Christian teachings were becoming crystallized – it comes at no surprise that it has been quite recently met with the Coptic Church's resistance in Egypt.

Four years after the success of *Azazeel*, Zaydān established himself as a significant writer by publishing his famous trilogy: *Muḥāl* (2012), *Guwwantanāmū* (2014) and *Nūr* (2016), covering the recent history of Egypt and the Arab World through the lenses of a young Sudanese man caught up in the turbulent events of the Middle East at the turn of the 20th century. The author has seized this opportunity to present his historiosophical concepts and analyze factors causing the current weakness of the Muslim world.

Crossing boundaries – in both meanings: geographical (traveling to different places and countries) and symbolic (overcoming their own limitations and acquiring spiritual knowledge) – plays an important role in all works by Yūsuf Zaydān. The characters are set to be in constant motion. They take journeys for a number of different reasons: escaping the demons of the past, seeking refuge, looking for the truth or hoping for improving their material status. However their decisions are not always fully conscious and sometimes they cross boundaries against their will.

Meandry wspólnotowego i jednostkowego losu – wyznaczanie i przekraczanie granic w prozie Yūsufa Zaydāna

Yūsuf Zaydān jest egipskim filozofem i historykiem islamu, specjalizującym się w badaniach nad rękopisami, myślicielem i pisarzem. Chociaż od końca lat 80-tych opublikował wiele prac naukowych ze swojej dziedziny, jednak jego twórczość znajdowała odbiorców w małym kręgu specjalistów. Pierwsza powieść *Ẓill al-afʿā* (Cień węża) wydana w 2001 spotkała się z krytyką z powodu braków konstruk- cyjnych i zbytniego przeintelektualizowania.

Dopiero po ukazaniu się w 2008 roku powieści *ʻAzāzīl* (Azazel), wyróżnionej w 2009 roku prestiżową International Prize for Arabic Fiction zwaną „Arabic Brooker" Zaydān stał się jedną z najbardziej rozpoznawalnych postaci życia intelektualnego w Egipcie. Nagrodzona powieść, która stanowi kronikę trudnego okresu krystalizowania się doktryny chrześcijańskiej i sporów toczonych między Soborem Nicejskim (325) a Soborem Efeskim (431), wywołała sprzeciw Kościoła Koptyjskiego w Egipcie. Utwór ma formę pamiętnika, na który składają się zapiski mnicha o imieniu Hypa odnalezione w postaci zwojów podczas prac archelogicznych w Syrii, niedaleko Aleppo.

Cztery lata po sukcesie *Azazela* Zaydān ugruntował swoją pozycję rozpoczynają publikację trylogii: *Muḥāl* (2012*), Guwwantanāmū* (2014), *Nūr* (2016), ukazującej najnowszą historię Egiptu i świata arabskiego poprzez skomplikowane losy młodego Sudańczyka uwikłanego w polityczne zawirowania epoki przełomu drugiego i trzeciego tysiąclecia. Kanwa powieści stała się dla autora okazją do przedstawienia własnych koncepcji historiozoficznych oraz analizy przyczyn obecnej słabości świata muzułmańskiego.

Niebagatelną rolę we wszystkich utworach Yūsufa Zaydāna odgrywają granice i ich przekraczanie, rozumiane zarówno w sensie geograficznym (podróżowanie do różnych miejsc i krajów), jak i symbolicznym (przekraczanie granic samego siebie, jako warunek rozwoju duchowego). Poeta każe swoim bohaterom być w nieustannym ruchu. Podejmują oni podróż kierowani różnymi pobudkami: uciekając przed demonami przeszłości, szukając schronienia, prawdy i sensu życia, czy też w nadziei na poprawę sytuacji materialnej. Nie zawsze też decyzja o opuszczeniu danego miejsca jest podjęta świadomie, czasem pokonują kolejne granice wbrew swej woli.

❖

Izabela PAKUŁA

SWPS University of Social Sciences and Humanities (Warsaw/Poland)
isa.pakula@gmail.com

Borders crossing in literature in the novel of Tiziano Terzani *A Fortune-Teller Told Me: Earthbound Travels in the Far East*

In the reportage literature borders crossing is a concept somewhat basic, also perceived as an indispensable component of any relationship of travel. Indeed journey only begins when crossing any border, whether it would be a limit of our backyard, town, country or even a continent. To be out of our comfort zone is the first and at the same time an indispensable component of any trip, travel, reportage. Exceeding the geographical boundaries we have to exceed the mental and psychological boundaries as well. We are somehow forced to auto-verify our heuristics regarding the functioning of reality and the rules that are governing it. And this is also the case of the Italian writer and reporter Tiziano Terzani. Terzani in his novel describes his travels in the Middle East. He visits such countries such as Burma, Thailand, Laos, Cambodia, Vietnam, China, Mongolia, Indonesia, Singapore and Malaysia. Because of the incumbent predictions over him, he travels only by land. In each of the mentioned countries he visited a local fortune teller and asks to predict the future.

In the first part of my speech, I would like to briefly discuss the phenomenon of border crossing in the contemporary literary reportage. What it is and what forms it usually takes? Can we talk about some transgression trend in a contemporary literature of fact? And if so, at what level it occurs and how can we characterize it? In the second part of the paper, based on the novel *The fortune teller told me*, I would like to show both the literacy and metaphorical boundaries of human knowledge crossing. I will also try to find an answer to a question what meant the word "limit" to Terzani? And can we speak here about the symbolic division to the East and West and if so, what are the factors that determine such and no other division? I will try also to look at the border crossing at the textual level.

Literackie przekraczanie granic w powieści Tiziano Terzaniego *Powiedział mi wróżbita. Lądowe podróże po Dalekim Wschodzie*

W literaturze reportażowej przekraczanie granic jest pojęciem niejako podstawowym, postrzeganym per se jako nieodzowny składnik każdej relacji podróżniczej. Wszak podróż dopiero zaczyna się w momencie przekroczenia jakiejkolwiek granicy, nieważne czy jest to granica naszego podwórka, miejscowości, kraju czy kontynentu. Wyjście ze swojej strefy komfortu stanowi pierwszy i jednocześnie nieodzowny składnik każdej wyprawy, podróży, reportażu. Przekraczając jednak granice geograficzne przekraczamy również granice mentalne oraz psychologiczne. Zostajemy w jakiś sposób zmuszeni do autoweryfikacji naszych heurystyk dotyczących funkcjonowania rzeczywistości i praw nią rządzących. I tak jest również w przypadku włoskiego pisarza i reportażysty Tiziano Terzaniego.

Terzani w swojej powieści opisuje podróże po Bliskim Wschodzie i odwiedza takie kraje, jak Birma, Tajlandia, Laos, Kambodża, Wietnam, Chiny, Mongolia, Indonezja, Singapur czy Malezja. Ze względu na ciążącą nad nim przepowiednie pomiędzy poszczególnymi krajami podróżuje tylko i wyłącznie drogą lądową. W każdym z nich udaje się do lokalnego wróżbity i prosi o przepowiedzenie przyszłości.

W pierwszej części swojego wystąpienia chciałabym krótko omówić samo zjawisko przekraczania granic we współczesnym reportażu literackim. Na czym ono polega i jakie formy najczęściej przyjmuje? Czy możemy mówić o pewnym nurcie transgresji we współczesnej literaturze faktu? A jeśli tak, to na jaki poziomie on występuje i jak możemy go scharakteryzować? W drugiej części referatu, opierając się na powieści *Powiedział mi wróżbita* chciałabym pokazać przekraczanie dosłownych i metaforycznych granic ludzkiego poznania. Będę również szukać odpowiedzi na pytanie czym dla Terzaniego była granica? Oraz czy możemy mówić tutaj o pewnym symbolicznym podziale na Wchód – Zachód, a jeśli tak, to jakie

czynniki wyznaczają taki a nie inny podział? Spróbuję również przyjrzeć się przekraczaniu granic na poziomie metatekstowym.

❖

Magdalena LEWICKA

Arabic Language and Culture Center
Faculty of Languages
NICOLAUS COPERNICUS UNIVERSITY
(Toruń/Poland)
magdalewicka@umk.pl

Ar-Rihla in service of *An-Nahḍa*. Rifā' aṭ-Ṭahṭāwī's concept of crossing geographical and cultural boundaries (based on *Kitāb taḫlīṣ al-ibrīz fī talḫīṣ Bārīz*)

Kitāb taḫlīṣ al-ibrīz fī talḫīṣ Bārīz by Rifā' aṭ-Ṭahṭāwī regarded as a hallmark work of Arab Renaissance (An-Nahḍa), was the only detailed description of a European country in Arabic until 1850 and, until World War One, was on the required reading list for all Egyptian clerks and officials. In this work, the reformer describes the political, social, cultural and educational institutions that he encountered in Paris and regarded as a model worth replicating in his homeland, in accordance with the ahadith "Seek knowledge even as far as China" and "Wisdom is the weapon of the faithful, search for it everywhere, even among the infidels", and the key motto: "He who walks first takes priority." The Egyptian was fully convinced that "knowledge is the greatest good, the most important of important things and he who has it reaps its fruits in both the earthly and eternal life". Furthermore, the reformer did not doubt that his work, in which he characterised "the sciences and arts in the way that Europeans do and outlined what they think about them and how they create them", "will rouse all the Muslim nations out of a deep sleep." The renewal of their political, social, economic and educational institutions that he called for in his literary and other activity, in order to overcome the backwardness inherited from the Ottomans and Mamluks, could be effected only with the help of modern knowledge and science and, consequently, the opening up of the Orient to the achievements of Western culture and civilisation.

Ar-Rihla w służbie *An-Nahḍy*. Rifā'y aṭ-Ṭahṭāwīego koncepcja przekraczania granic geograficznych i kulturowych (na podstawie *Kitāb taḫlīṣ al-ibrīz fī talḫīṣ Bārīz*)

Kitāb taḫlīṣ al-ibrīz fī talḫīṣ Bārīz Rifā'y aṭ-Ṭahṭāwīego, uważane za sztandarowe dzieło arabskiego odrodzenia (An-Nahḍa), do 1850 roku stanowiło jedyny szczegółowy opis kraju europejskiego w języku arabskim, a do I wojny światowej obowiązkową lekturę wszystkich urzędników egipskich. Reformator zawarł w nim opis instytucji politycznych, społecznych, kulturalnych, edukacyjnych, z jakimi zetknął się w Paryżu, a które uważał za wzorcowe i godne przeniesienia na rodzimy grunt, powołując się na hadisy „Wiedzy szukajcie wszędzie, choćby w Chinach" i „Mądrość jest bronią wiernego, poszukujcie jej wszędzie, nawet wśród niewiernych", zaś całości przyświecało arabskie motto: „Pierwszeństwo przysługuje temu, kto idzie przodem". Egipcjanin nie miał bowiem wątpliwości, że „wiedza jest największym dobrem, najważniejszą z rzeczy ważnych, a ten, kto ją posiada, zbiera jej owoce tak w życiu doczesnym, jak i wiecznym" i był w pełni przekonany, że jego dzieło, w którym zawarł charakterystykę „nauk i sztuk, opisując je w taki sposób, jak robią to Europejczycy i nakreślając to, co o nich sądzą i w jaki sposób je tworzą" „obudzi z głębokiego snu społeczeństwo we wszystkich krajach islamu". Odnowa ich instytucji politycznych, społecznych, gospodarczych i edukacyjnych, którą postulował w swych pracach i działalności, celem wyrwania się z zacofania odziedziczonego po Osmanach i Mamelukach, dokonać się mogła jedynie za pomocną nowoczesnej nauki i wiedzy, a co za tym idzie – otwarciu Orientu na zdobycze zachodniej kultury i cywilizacji.

PANEL 5

Crossing European borders – Orient in Occidental narrations

Serafina MARTINS

Department of Romance Literatures | Faculty of Letters
UNIVERSITY OF LISBON (Lisbon/Portugal)
serafinamartins@sapo.pt

Maria Ondina Braga – A lyrical storytelling of the Far East

Maria Ondina Braga (1932–2003) is a Portuguese writer, who, due to biographical reasons, lived on the margins of the literary system. Although her literary work is of an immense quality, there are no reeditions of her books, and her manuscripts, among them a novel, have not yet been edited. Indeed, she is largely unknown inside and outside her country.

Similarly to the challenges posed to the reader by modern poetry, Maria Ondina Braga's writing is extremely original. She constantly omits information and her use of suggestion and signs makes the reading process only possible by inference. Moreover, her writing was also original due to her keen interest in Oriental themes, a trait rarely found among the work of Portuguese women authors. China and Macau before the handover are her favourite territories. Not only did she work there as a teacher but she also lived there as a writer. The experience of the Orient is self-evident in all her writing notwithstanding the literary genre (short story, novel, autobiography or literary column/ *crónicas*), evincing a careful oscillation between a realistic representation and the metamorphosis into fabulous constructions of literary merit. Maria Ondina Braga's works in which the main theme is the East are at the intersection between the universe of her adult life and the curiosity, the fears, the attractions already known to her. To convey her thoughts, she employs a narrative voice character- ised by internal focalization. The process allows for a close proximity between the observer (subject) and what is observed (object). Her narrative technique makes it possible to create a world in which there is no anthropological arrogance – a concept usually associated with what became known as 'orientalism' – and yet she remains a foreigner. In her oeuvre we do not find the panoramic discourse, the typical catalogue of the 19th century-literature, the building of 'colective identities' as explained by Edward Said. On the contrary, her speech embodies the individual because it comes from a subjective way of perceiving things. Her lyrical and fragmented writing, her desire to evince the individual, refuse conclusive ideas, and suggest a certain mystery. The manner in which the author perceives reality evinces the way she moves through intellectual boundaries, curiously without attempting to solve them.

The aim of the present paper is therefore to analyse the intellectual boundaries faced by the foreigner in the East and that are mentioned by Maria Ondina Braga. The foreigner is no equivalent to the writer. Nevertheless, the foreigner seems to find a match in the cognitive entity from both her fictional and non-fictional texts. I will focus mostly on the short stories but I also intend to mention her literary columns (*crónicas*) and the novel *Nocturno em Macau*.

❖

Małgorzata SOKOŁOWICZ

Institute of Romance Philology
UNIVERSITY OF WARSAW (Warsaw/Poland)
Department of Humanities
THE FRYDERYK CHOPIN UNIVERSITY OF MUSIC
(Warsaw/Poland)
malgorzata.sokolowicz@uw.edu.pl

Crossing the Boarders of Decency. Gustave Flaubert, Maxime du Camp and their Oriental Journey

In 1849 Gustave Flaubert and Maxime du Camp set off to Egypt. That was the first and the longest part of their Oriental journey. Both were very eager to see the Oriental countries even though they believed to have

relatively well known this world thanks to writings of other travellers and many artistic representations, very popular in the 19th-century France. Already in Egypt, they visit, describe what they see, hunt, but also frequently meet Egyptian prostitutes… The Oriental country becomes for them a place of sensual delights, where everything is allowed and where European norms are no longer in use.

In the present paper I would like to try to find the origins of their indecent behaviour (sexual intercourses with teenagers, homosexual experience in Turkish bath), show how the European vision of the Oriental world influenced the conduct of the travellers, how they joined the exoticism to the eroticism and why it was so easy for them to cross the boarders of decency, while in the Middle East.

❖

Diana MISTREANU

Faculty of Language and Literature, Humanities, Arts and Education
UNIVERSITY OF LUXEMBOURG
(Luxembourg/Grand Duchy of Luxembourg)
UFR des Langues, Lettres et Sciences Humaines
UNIVERSITÉ PARIS-EST (Paris/France)
diana.mistreanu@uni.lu

The Soviet Orient. Literary Representations of the Russian Far-East in Andreï Makine's novels

The Franco-Russian author Andreï Makine, born in 1957 in Krasnoyarsk, Central Siberia, emigrated to Paris in 1987 and appointed member of the French Academy in 2016, has brought in the literary landscape of his host country the chronotope of the Russian Far East during different decades of the Soviet regime and in the early post-Soviet years. As a matter of fact, although his prose is permeated with references to Siberia – which is, as we have argued in a previous article, the matrix chronotope of Makine's literary output, Eastern Siberia is of paramount importance particularly in two of the writer's works, namely in his third novel, *Once Upon the River Love* (*Au Temps du fleuve Amour*, Paris, Félin, 1994), and in his latest novel, *L'Archipel d'une autre vie* (Paris, Seuil, 2016, not yet translated into English). The spaces which function as the setting of the plot in these two books are the Russian border with China along the Amur river and Russia's Pacific shores of the Sea of Okhotsk, respectively. In our paper, we will argue that these depictions of the remote Soviet Orient are not a mere source of exoticism and nostalgia, as they might easily be interpreted at a superficial reading, but a significant narrative device which makes part of the more complex structure it underpins, namely the core philosophy of Makine's literary creation, which is the theory of the triple birth (biological, social and spiritual) of the human being, exposed in *Alternaissance* (Paris, Pygmalion, 2011, published under the pseudonym of Gabriel Osmonde). For this purpose, the author both reinforces and subverts the sepulchral image of the Soviet Far East, common to the European collective representations of Russia due to the country's contemporary history and its relations to literature (i.e. Vladivostok is known for being the place near which Osip Mandelstam, arrested during Stalin's Great Purge for the politically incorrect content of one of his epigrams, died of starvation in 1938, while the Kolyma region is known worldwide thanks to Varlaam Shalamov' magnum opus, the gloomy *Kolyma Tales* – to name only two of a multitude of possible examples). Thus, our paper will exlore the writer's ambivalent image of the Soviet Orient by analysing his depictions of political hysteria and harsh daily life in villages, towns and camps on the one hand, and the representations of landscape – especially of the vast taiga and of the ocean and its shores, on the other hand, by the means of which Eastern Siberia becomes a subvertive space of spiritual renaissance, but also of freedom from the oppressive governmental power. In this regard, drawing our literary analysis on recent research in the field of cultural geography, we will show how in this representation of the Far-East Makine revisits certain patterns of the Russian images of Siberia throughout its history, for instance its depiction as a land of freedom in some of the Decembrists'diaries or the perception of the Amur region as a land of economic prosperity after its conquest from China. Last but not least, we will also show how the writer uses the Soviet Orient to reactualise Romantic and Pre-Romantic interpretations of nature.

PANEL 5

On the West-East borders: Arabic and non-Arabic Literary interrelations (1)

Ahmad Hamad AL-NUAIMI

Department of Humanities
AL-BALQA' APPLIED UNIVERSITY (Salt/Jordan)
ahmad_nuaimi@yahoo.com

Arabs and *The Da Vinci Code*: Vision and Opinions

This study investigates, on one hand, the Arab readers' as well as the Arab elite's responses towards the American Dan Brown's novel *The Da Vinci Code*. This is performed through surveying the opinions of some Arab authors and religious Muslim and Christian clergy of the content of this novel, and its ban in some Arab countries. On the other hand, this study presents a perspective into the technical aspects used by Brown in composing his novel, especially those related to the novel genre, the significance of the place, and novel time movement. This study is based on the translated version from English into Arabic, and presents also a view on the translation itself.

العرب وشيفرة دافينشي : الرؤية والآراء

❖

Morad MABROOK

College of Arts and Sciences
UNIVERSITY OF QATAR (Doha/Qatar)
Mo.hassan@qu.edu.qa

Gypsy personality and Aspiration for freedom at Lawrence & Nageb Mahfouz (*Virgin & the Gypsy – The heart of the night* as model)

This study deals with coupling the gypsy personality with freedom in some Arabian & European fictions, as the Gypsy personality has formed a pot of freedom at expressional fictional texts regarding this human case.

The study tackles with two fictions, the first one is *Virgin & The Gypsy* by European novelist, D. H. Lawrence, and the other novel is *The heart of the Night* by Arabian novelist, Nageb Mahfouz, as both these novels give expression about the vision.

As the personality, "character" in these two novels are aspiring for freedom, although there are some obstacles that stand for the freedom that yearns to human in East and West.

These obstacles that face Lawrence's personalities are different than that face Nageb Mahfouz's personalities according to the cultural legacies for both European and Arabic societies, rather than the difference of nature of the treating and novelistic construction for both.

الشخصية الغجرية والتطلع للحرية عند د. هـ. لورانس ونجيب محفوظ (العذراء والغجري، وقلب الليل أنموذجا)

تعالج هذه الدراسة اقتران الشخصية الغجرية بالحرية في بعض الروايات العربية والأوربية ، حيث شكلت الشخصية الغجرية وعاء للحرية في النصوص الروائية للتعبير عن هذه القضية الإنسانية ، وتتناول الدراسة روايتي " العذراء والغجري " للروائي الأوربي د . هـ لورانس، " و " قلب الليل " للروائي العربي نجيب محفوظ " للتعبير عن هذه الرؤية. لأن الشخصية في الروايتين تتطلع للحرية، لكن هناك بعض المعوقات التي تقف عائقا أمام هذه الحرية التي يتوق إليها الإنسان في الشرق والغرب.

وهذه المعوقات التي تواجه شخصيات لورانس تختلف عن التي تواجه شخصيات نجيب محفوظ وفق الموروثات الثقافية لكلا المجتمعين العربي والأوربي . فضلا عن اختلاف طبيعة المعالجة و البناء الروائي عند كل منهما ، ويتم دراسة هذه القضية من خلال الرؤية الفكرية والأداة التعبيرية في ثلاثة

characters, the two writers reflect their own vision of human beings and life through diverse narrative formats.

رؤية العالم من منظور الشطرنجي في الرواية العربية والغربية. مقاربات نصية

تعد الدراسات المقارنة من أهم الدراسات على الصعيد الأكاديمي لأنها تلقي الضوء على الآراء المختلفة و المدارس المتناقضة في أي حقل من الحقول العلمية .

الأدب المقارن فرع من فروع المعرفة، يتناول المقارنة بين أدبين أو أكثر من أدبين، ينتمي كلٌّ منهما إلى أمة أو قومية غير الأمة أو القومية التي ينتمي إليها الأدب الآخر، وفي العادة إلى لغة غير اللغة التي ينتمي إليها أيضًا، وهذه المقارنة قد تكون بين عنصر أو أكثر من عناصر أدب قومي ما، ونظيره في غيره من الآداب القومية الأخرى، وذلك بُغية الوقوف على مناطق التشابه، ومناطق الاختلاف بين الآداب، ومعرفة العوامل المسئولة عن ذلك .

كذلك قد يكون هدف هذه المقارنة كشف الصلات التي بينهما، وإبراز تأثير أحدها في غيره, وقد يكون هدفها الموازنة الفنية أو المضمونية بينهما، وقد يكون هدفها الصورة التي ارتسمت في ذهن أمة من الأمم عن أمة أخرى.

وقد اختارت الباحثة رواية (لاعب الشطرنج) لاستيقان زفايج – كاتب نمساوي يكتب بالألمانية - و رواية " الشطرنجي " لخالد السروجي – كاتب مصري معاصر – لعرض مقاربة نصية بين الروايتين ، و الوقوف على جماليات الأدب دون الإمعان في مظاهر التأثر التاريخية و العوامل الشخصية .

فتقف على لفكرة العامة التي تجمع الروايتين و التي يجسدها في الروايتين لاعب الشطرنج لتصبح رقعة الشطرنج هي حلبة الصراع .

فمن خلال هذه اللعبة يعكس الكاتبان رؤيتهما الخاصة من خلال اللونين الأبيض و الأسود .

فالكاتبان يقدمان لنا رؤيةً سرديةً شديدة الرهافة من خلال اعتمادهما على انساق السرد المتنوعة .

فزفايج مشغول بالإنسان أو السر الذي وضعه الله في الإنسان وهو العقل ، ما سر هذا العقل ؟ و كيف يعمل ؟ و تمثله محاور هي : المحور التركيبي والبنائي ، والمحور السياقي ، والمحور الدلالي .

❖

Zainab FARGHALI HAFIZ

Faculty of Dar Al Uloom
MINIA UNIVERSITY (Minya/Egypt)
zeinabf_65@yahoo.com

Seeing the world from the perspective of Alhtranji Arab and Western novel. Text approaches

The comparative studies are considered one of the most important studies at the academic level as it sheds light on the different views and contrasting schools in any of the scientific fields.

The researcher has chosen two novels; *The Chess Player*, written by Estefan Sivaaj – an Austrian writer writes in German – and *The Shataranji* by Khaled Al-Seruji – a contemporary Egyptian writer – to show a comparative approach between the two versions, and highlight the aesthetics of the two texts with no reflection on aspects of historical vulnerability and personal factors.

The researcher will focus on the common idea combining the two texts and embodied in the two versions by the chess player. It is through this game, the two authors reflect their own vision through black and white.

The two authors present us a very senstive vision of narrative through their reliance on diverse narrative formats. Sivaaj is occupied by man or the secret set by God in man which is mind; what is the secret of this mind? And how does it work? All of this is represented by the first character, the chess player. Moreover, the completing part of the mind which is the soul or spirit; how does it work? And what is her secret? The novel is like a code in a need to be solved to understand and to unveil the secrets of the soul. The author's only demand is to understand man not to judge him.

As for Khaled Al-Seruji, chess is the equivalent of life and chess players are the characters represented in the game. Therefore, it is through this novel and its

الشخصية الأولى و هو لاعب الشطرنج ، أما الجزء المكمل للعقل فهي النفس أو الروح ، فكيف تعمل ؟ و ما هو سرها ؟
فالرواية عبارة عن شفرة تحتاج في حلها إلى فهم و إلى كشف الستار عن أسرار النفوس ، و مطلبه الوحيد هو فهم الإنسان لا الحكم عليه .
إما خالد السروجي فالشطرنج هو المعادل الموضوعي للحياة والشخصيات الشطرنجية هي شخوص ممثلة في اللعبة فمن خلال هذه الرواية و شخوصها يعكس الكاتبان رؤيتهما الخاصة في الإنسان و الحياة من خلال انساق السرد المتنوعة .

PANEL 7

Historical, religious & social boundaries in classical South-East Asia literatures

Dawid ROGACZ

Institute of Philosophy
ADAM MICKIEWICZ UNIVERSITY (Poznań/Poland)
dawid.rogacz@vp.pl

Historical thinking in the Five Confucian Classics

Without any doubt, the Five Confucian Classics 五經 Wǔjīng – works commented by every generation of Chinese scholars – have unique place in human history. I would like to show that it is partially because they offer (albeit not explicitly) a certain vision of history and historical literature. I would like to show that the *Book of Documents* (尚書 *Shàngshū*) expresses developed theory of the Mandate of Heaven and historical origins of the state. I would pose the question of fatalism of this approach, analyzing ethical dimensions of those concepts. Then, I would like to analyze sort of rebel against this tendency, present in the *Book of Songs* (詩經 *Shījīng*), expressing deep faith in human agency in history. I would treat *Book of Rituals* (禮記 *Lǐjì*) as a specific synthesis of those two strategies. In *Liji*, history is no more a conflict, but rather a manifestation of harmony between Heaven and mankind, possible due to the rituals. *Spring and Autumn Annals* (春秋 *Chūnqiū*) seem to build particular historical narration on those premises, and even to evaluate historical events from this perspective. In quite integrative manner *Chunqiu* links human history with natural mode of historical thinking, delineated in the *Book of Changes* (易經 *Yìjīng*). In conclusion of my paper, I would like to argue that although at first glance historical thinking in the Five Confucian Classics presupposes some kind of logical structure, it is full of inconsistencies, stemming from the different character and literary genre of each work. If meaning of certain historiosophical parts of the Wujing could be explicated only in relation to other sentences and within the borders of particular work, task of synthesis of philosophy of history in Confucian Cannon is almost impossible. In this respect I am going to analyze not only a case interesting for Sinology scholars, but also the consequences of blurring borders between religion, history, philosophy and literature in this ancient and fundamental masterpiece of Asian culture.

1. M. Nylan 2014. *The Five "Confucian" Classics*. Yale University Press.
2. Huang Chun-Chieh, J. Rüsen (ed.) 2015. *Chinese Historical Thinking. An Intercultural Discussion*. Taiwan University Press.
3. Xie Xuanjun 2015. *Zhouyi de lishi zhexue*. Lulu Chubanshe.
4. *Sishu wujing* 1991. Yuelu Shushe.

❖

Märt LÄÄNEMETS

Centre for Oriental Studies
Faculty of Arts and Humanities
UNIVERSITY OF TARTU (Tartu/Estonia)
mart.laanemets@ut.ee

Touching the limits of written word: Indian Mahayana sutras as literary sources in their time and beyond

Mahayana sutras is the common name for the huge body of texts that were created within Indian Buddhist communities during first centuries of the first millennium C.E. Traditionally considered as Buddha's word – the Holiest Scripture for Buddhists – these extraordinary by both form and content texts actually represent unique and vivid imagination and rich form of expression of their anonymous authors who produced their creation in the spiritual and social context of these days' Indian civilisation.

Representing the authority of Buddha as Dharma-kayas – the body of his teaching (*Corpus Scriptorum*) – the Mahayana sutras became highly valued and revered among Indian Buddhists. With spreading Buddhism in East Asia and Tibet they were translated into Chinese and Tibetan languages and became functioning as generators of social and cultural values and archetypes. Such a process is continuing in modern and postmodern world as well. In this paper, on the basis of materials of four most prominent Mahayana sutras – *The Perfection of Wisdom Sutra*, *The Supreme Array Sutra*, *The Lotus Sutra*, and *The Vimalakirti Sutra* – some crucial points of the study of these miraculous texts, their form, content and historical context as well as their impact on the culture and society in India and outside will be analysed applying the theory of cultural semiotics.

The following subtopics will be included.

Historical context and selection of form:

– Crisis in Buddhist community: conservatism versus innovatism;

– Wealthy and literate lay urban public as target group;

– Spreading of writing as a new medium in India.

Features of form and style:

– Long narratives and multilayered structure;

– Highly figurative language and mythological characters and plot;

– Numerological lists of important concepts and tenets.

Contents:

– Basic Buddhist doctrines and values (e.g. Four Noble Truths, Great Compassion, Awakening, Doctrine of the Void etc.) in novel interpretation;

– Heavy critics of narrow individualistic path of liberation (so called Hinayana) and blind cult of relics;

– Universalistic and holistic approach; trend towards limitlessness;

– Creation of hyperrealistic virtual worlds through literary excellence.

Impact on society and culture:

– Through the creation of archaetypes;

– Through religious prestige;

– Through openness and certain (intentional?) ambiguity of argumentation.

Mahayana sutras and (post)modern world: a few parallels:

– Creation of transpersonal and virtual environment;

– Deconstruction of traditional and conservative value system;

– Spiritual and social emancipation from the conventional level.

❖

Joanna GRUSZEWSKA

Institute of Philosophy | Faculty of Philosophy
JAGIELLONIAN UNIVERSITY (Kraków/Poland)
joannagruszewska@o2.pl

Conversion in the *Songs of the Elder Nuns* (*Therīgāthā*)

The Therīgāthā, whose title can be translated as *The Verses* (gāthā) *of Elder Nuns* (therīs), is a collection of poems traditionally ascribed to elder Buddhist nuns. It situates itself within the *Khuddhakanikāya* (*Collection of Minor texts*), the fifth *nikāya* of the *Sutta piṭaka* (*The Basket of Suttas*) which is the part of the Pāli Canon – the oldest extant corpus of Buddhist texts composed entirely within the geographical scope of the historical India.

The most elaborate poems of the *Therīgāthā* have the form of autobiographical narratives of individual nuns who lived during the lifetime of the historical Buddha, that concentrate on the issue of achieving liberation.

Proposed paper would like to analyze the fragments of the *Therīgāthā* in which nuns narrate their experience of conversion. The analysis will comprise of studying the metaphors and the rhetoric used by the authors to describe their religious experience, as well as the narrative framework and will take into account the social context and religious *milieu* of ancient India.

PANEL 8

Forms and subjects boundaries in contemporary Arab literature

⁜

Granice form i tematyki we współczesnej literaturze arabskiej

Ewa MACHUT-MENDECKA

Department of Arabic and Islamic Studies
Faculty of Oriental Studies
UNIVERSITY OF WARSAW (Warsaw/Poland)
e.machut@uw.edu.pl

Postcolonial plots and new Frankenstein (on examples of Iraqi prose)

Postcolonialism developed in the Arab literature at the beginning of XX century meant borders of cultures, the clash of civilizations and national liberation movements in the Middle East and North Africa including Palestinian conflict. Within the postocolonialism Western educational and cultural patterns much influenced formerly subjugated people (T. Stokłosa, "Od kolonializmu do postkolonializmu", *Anuardi de Filologia. Lengües Literatures Modernes* 3, 3/2013, p. 62). This concept can relate to the Arab literature which during its development combined European and native traditions as an original synthesis. The Iraqi prose expresses the development of Iraq in 20 century, its fight for independence and refers to the war of 2003. The paper outlines that the issue of postcolonialism in the Arab literature is still relevant but takes on a new dimension. The stationing of American troops in Iraq provokes writers to express their opinion. Under the influence of a new wave of foreigners the postcolonial tendencies revive and give rise to a new, interesting genre of war prose. The writers still take advantage of forms resulting from the synthesis of foreign and native patterns connected to the postcolonial traditions. The Iraqi writers reach for such well-known literary concepts as realism or poetics of absurd and grotesque. The Iraqi writers give the two concepts an apocalyptic dimension, especially Sinan Antun, Anam Kadżadzi and Ahmad as-Sadawi. The novels of realism express a great disaster in Iraq, first in time of Saddam Husayn and his oppressive rule and then under bombs in the fighting Baghdad. The Iraqi novels show crossing of the borders and enlargement of Iraqi diaspora in different parts of the world, first of all in the United States and Europe. That is why the subject of postcolonialism comes back and refers to the problem of identity. The main issue of the novel *Al-Hafida al-amrikiyya* (An American grand-daughter) by Kadżadzi are troubles of young Iraqi woman with American citizenship with her own identity. The embodiment of Iraqi apocalypse is the novel of As-Sadawi *Frankenstein in Baghdad* based on plots of a monster of this name popular in the western literature. The monster insensitive to bullets and attacks at first fights for the side of respectable Baghdad dwellers and then enjoys killing and kills everybody with now exception. This novel published in 2013 can recall symbolically the developing of so called Islamic State as a dangerous ghost similar to Frankestein. The novel can be included in the current of absurd in the Arabic literature which focuses first of all on social and political critics unlike European literary concept of absurd based on feeling of emptiness of existence. The Iraqi prose shows vital postcolonial plots in the Arab literature which still influence the native tradition.

Wątki postkolonialne i nowy Frankenstein (na przykładzie prozy irackiej)

Postkolonializm rozwijał się w literaturze arabskiej w początkach XX w. i oznaczał pogranicza i zderzenia kultur, czego odbiciem były literackie ujęcia walk narodowo-wyzwoleńczych na Bliskim Wschodzie i w Afryce Północnej, ze szczególnym uwzględnieniem

konfliktu palestyńskiego. W ramach postkolonializmu zachodnie wzory edukacyjne i kulturowe wywierały swój niebagatelny wpływ na kolonializowanych (T. Stokłosa, „Od kolonializmu do postkolonializmu", *Anuardi de Filologia. Lengües Literatures Modernes* 3, 3/2013, s. 62). Koncepcja ta wyraża się we współczesnej literaturze arabskiej, która w trakcie swojego rozwoju od przełomu XIX i XX w., tworzyła oryginalną syntezę tradycji europejskiej i własnej. Proza iracka odzwierciadla przemiany dwudziestowiecznego Iraku oraz jego walki o wolność i niepodległość, podejmuje też temat wojny 2003 r. Referat ma dowieść, że problem postkolonializmu w literaturze arabskiej jest wciąż aktualny, choć jego kształt zmienia się. Fakt stacjonowania wojsk amerykańskich w Iraku XXI wieku zachęca pisarzy do wypowiedzi. Pod wpływem kolejnego zderzenia z falą obcych, w literaturze ożywają tendencje postkolonialne, a w wyniku kształtuje się oryginalny gatunek wojennej prozy irackiej. Przy tym powieściopisarstwo korzysta nadal z form powstałych w wyniku syntezy wzorów obcych i rodzimych, w których tle leży postkolonializm. Powieściopisarze iraccy w swoich ujęciach wydarzeń sięgają do znanych konwencji literackich, jak realizm czy poetyka absurdu i groteski. Obie te konwencje w ujęciu Irakijczyków mają coraz bardziej apokaliptyczny wymiar, zwłaszcza w twórczości takich pisarzy, jak Sinan Antun, Anam Kadżadżi i Ahmad as-Sadawi. Realizm przynosi katastroficzny obraz Iraku, wynikający z powieści Antuna – najpierw z opisu rządów Saddama Husajna i jego opresyjnego systemu władzy (Idżam – „Znaki diakrytyczne"), a następnie życia pod bombami w walczącym Bagdadzie. W powieściach dochodzi do nieustannego przekraczania granic, rozwija się iracka diaspora, trwa exodus Irakijczyków do Europy czy Stanów Zjednoczonych, emigranci integrują się czy asymilują poza swoim obszarem. W tych kategoriach pytanie o postkolonializm przybiera na sile, łączy się z zagadnieniem tożsamości. W powieści *Al-Hafida al-amrikijja* (Amerykańska wnuczka) Kadżadzi problem młodej Irakijki z obywatelstwem amerykańskim, która pracuje dla Stanów Zjednoczonych jako tłumacz, to problem tożsamości. Uosobieniem bagdadzkiej apokalipsy jest powieść As-Sadawiego *Frankenstein fi Bagdad* (Frankenstein w Bagdadzie), oparta na motywach monstrum, znanego z literatury zachodniej. Monstrum to odporne na kule i ataki, walczy najpierw po stronie uczciwych bagdadczyków, a później rozsmakowuje się w zabijaniu, nie szczędząc nikogo. Powieść ta publikowana w 2013 r., kojarzy się w kategoriach symbolicenych z przybierającym na sile tzw. Państwem Islamskim, jako przypominającym Frankensteina groźnym upiorem. Powieść ta włącza się w arabski nurt literatury absurdu, która jednak, inaczej niż jej europejski odpowiednik nie mówi o pustce egzystencji, ale służy przede wszystkim krytyce społecznej i politycznej. Z prozy irackiej wynika, że postawy postkolonialne są nadal żywe w literaturze arabskiej i wciąż wywierają swój wpływ na rodzimą tradycją.

❖

Adrianna MAŚKO

Section of Arabic and Islamic Studies
Department of Asian Studies
Faculty of Modern Languages and Literatures
ADAM MICKIEWICZ UNIVERSITY (Poznań/Poland)
adrianna@amu.edu.pl

Crossing the Borders of Humanity: *Frankenstein in Baghdad* by Aḥmad as-Saʿdawī

The main character in the novel by Iraqi writer Aḥmad as-Saʿdawī (born 1973), which won the International Prize for Arabic Fiction in 2014, is a dead body of an unknown man, mutilated in an explosion on a street in Baghdad. The body is supplemented by a junk dealer, Hadī al-ʿAttāg, in the missing fragments, found in many other sites of explosions shaking the Iraqi capital city on a daily basis since 2003. One stormy night, the cadaver comes alive because a meandering soul of a man killed by an explosion enters it. At first, the living dead, called by the press in Baghdad as Frankenstein, fills his mission of revenge on criminals, who killed (eg. in explosion of car bombs, by shooting) innocent people, whose remains became the parts of his body. However, as it turns out, his deeds are not "humanitarian" anymore, since his body (which needs to be regenerated) is supplemented also by body fragments of killers, who died as victims of other executioners. Thus, Frankenstein starts to kill innocent people in

order to preserve the "purity" of his body. Thanks to his extraordinary strength and "immortality" he is surrounded by a group of devoted supporters and so becomes a leader of one of many armed gangs terrorising the citizens of Baghdad.

In this way, the grotesque protagonist seems to embody at the same time different members of the Iraqi society – victims as well as killers. Brutal living conditions under constant threat are the reason that the morality of Iraqi people becomes somewhat relative, because what is most important is to survive. As they find themselves inside a spiral of violence, they are often forced to cross the borders of humanity. This issue, set in the context of both the above-mentioned novel and studies on contemporary Iraqi literature, will be the focus of my paper.

O przekraczaniu granic człowieczeństwa: *Frankenstein w Bagdadzie* Aḥmada as-Saʿdawīego

Tytułowy Frankenstein z powieści irackiego pisarza Aḥmada as-Saʿdawīego (ur. 1973), która w 2014 roku została wybrana jako najlepsza arabska powieść (tzw. arabski Booker), to znalezione na bagdadzkiej ulicy i uszkodzone w wyniku wybuchu martwe ciało nieznanego mężczyzny. Ciało to zostaje uzupełnione przez handlarza starociami, Hadīego al-ʿAttāga, o brakujące części znajdowane przez niego w wielu innych miejscach eksplozji, wstrząsających iracką stolicą niemalże na porządku dziennym po 2003 roku. Pewnej burzowej nocy martwe ciało ożywa, gdyż wstępuje w nie błąkająca się dusza człowieka, który traci życie w wybuchu. Ożywiony trup, określany przez bagdadzką prasę mianem Frankensteina, wypełnia początkowo swoją misję zemsty na zbroiniarzach, którzy doprowadzili do śmierci (w wybuchach samochodów-pułapek, poprzez zastrzelenie itd.) niewinnych ludzi, których szczątki składają się na jego ciało. Jak się jednak szybko okazuje, jego działalność przestaje mieć „humanitarny" charakter, gdyż jego wymagające ciągłej regeneracji ciało uzupełniane jest fragmentami ciał zabójców, którzy zginęli jako ofiary innych oprawców. W związku z tym Frankenstein zaczyna mordować niewinnych ludzi, by zachować „czystość" swojego ciała. Dzięki niezłykłej sile i „nieśmiertelności" prędko też zyskuje oddanych popleczników i staje się przywódcą jednej z wielu zbrojnych band terroryzujących ludność Bagdadu.

W ten sposób ta groteskowa powieściowa postać zdaje się ucieleśniać różnych członków społeczeństwa irackiego – w równym stopniu ofiary, co zabójców. Brutalne warunki życia w ciągłym zagrożeniu sprawiają bowiem, że moralność Irakijczyków staje się czymś względnym, a najważniejszą sprawą staje się przetrwanie. Znalezienie się przez nich wewnątrz rozkręcającej się spirali przemocy oznacza niejednokrotnie konieczność przekraczania granic człowieczeństwa. Temu zagadnieniu chciałabym poświęcić mój referat, odwołując się do wspomnianej powieści i umieszczając swoje rozważania w kontekście badań nad współczesną literaturą iracką.

❖

Sebastian GADOMSKI

Department of Arabic Studies
Institute of Oriental Studies | Faculty of Philology
JAGIELLONIAN UNIVERSITY (Kraków/Poland)
sebastian.gadomski@uj.edu.pl

The Boundaries of the Worlds – Arab Theatre Towards Migration and Emigration (2003–2016)

The problem of migration and emigration of the Arab population, mainly to Western Europe and North America is not a new phenomenon, and over the past decades with varying intensity touched various countries of the Middle East. However, in recent years, due to the politico-economic situation of that region, a matter of intense migratory movements of its inhabitants has become a topic of particular importance.

Arab theatre expressing individual and common experience of the heterogenous Arab community clearly joined the open debate on emigration. The voices of artists from Lebanon, Sudan, Egypt, Tunisia or Morocco make up a coherent theatrical message, for which the starting point is the contemporary reality of the Arab world.

Granice światów – teatr arabski wobec migracji i emigracji (2003–2016)

Problem migracji i emigracji ludności arabskiej, głównie do krajów Europy Zachodniej oraz Ameryki Północnej nie jest zjawiskiem nowym i na przestrzeni minionych dekad z różną intensywnością dotykał poszczególne kraje Bliskiego Wschodu. Jednakże w ostatnich latach, ze względu na sytuację polityczno-ekonomiczną wspomnianego regionu, kwestia intensywnych ruchów migracyjnych jego mieszkańców stała się tematem szczególnie ważnym.

Teatr arabski będący wyrazicielem doświadczeń tak jednostkowych jak i wspólnotowych zróżnicowanej społeczności arabskiej w sposób wyraźny włączył się w otwartą debatę na temat emigracji. Głosy artystów z Libanu, Sudanu, Egiptu, Tunezji czy Maroka tworzą koherentny komunikat teatralny, dla którego punktem wyjścia jest współczesna rzeczywistość świata arabskiego.

PANEL 9

Borderland of the language, tradition and intermediality in Japanese literature

Aleksandra JAROSZ

Department of Japanese Studies| Faculty of Languages
NICOLAUS COPERNICUS UNIVERSITY
(Toruń/Poland)
aljarosz@umk.pl

Paremiological study of Miyakoan ethnolects

The language of Miyako islands has had a long history of relative isolation from administrative centers of power, both in the times of the Ryukyu Kingdom (1500-1879) and under the Japanese rule (post-1879). Miyako has been a periphery in several respects, which fact can be observed not just in its distinct and unique language, but also in the fixed text forms preserved in that language, as well as concepts and the worldview indicated by these forms. One of such forms are proverbs. This paper will be devoted to an analysis of recurring themes, notions and societal values conveyed through them.

Miyakoan proverbs can be classified according to what constitutes the basis of their core metaphor. The three tentative categories thus abstracted are "nature", "community" and "no metaphor".

"Nature" proverbs refer to the elements of Miyakoan landscape such as animals, plants or specific places. While these are not entities created by or influenced by humans, they are perceived through their meaning to the community. Thus, through such proverbs one can learn what these entities symbolized to Miyakoans, or which of their characteristics were perceived as relevant. Nature proverbs are often descriptive. Examples include *Taka-nu moː-tsikaː garasa-mai-du moː* 'When hawks soar, crows soar too', *Mmagaː tarama-duː* 'Grandchildren, they are (as distant) as Tarama', or *Puːzi ganna ana-nna zzan* 'A crab in a hurry will not make it to its hole'.

"Community" proverbs involve references to everyday practices and beliefs of Miyakoan society. They use such references to point to a desired or, conversely, discouraged behavior; therefore, they are often prescriptive. Examples include *Izi-nu azsu-ga-duː upu zzuːba tuːz* 'Those who catch big fish are those who have the patience', *Pstu-nu anoː puztɕika duː-nu anoː-kara puri* 'If you dig a hole for someone else, start by digging one for yourself', or *Pstu-nu njaːbi sitsikaː ftai-n-du tsinu uiːz* 'If you rip off of someone else, you will grow a horn on your forehead'.

"No metaphor" proverbs are literal – they are intended as simplified commentaries on reality or readily applicable pieces of advice, and thus they do not employ symbolic imagery. They can be both descriptive and prescriptive. Examples include *Kibam munuː miːnasina* 'Do not underestimate the poor', *Pstu-damjaː duː-dami* 'Whatever you do for others, you do it for yourself', or *Nangzza ada-nna naran* 'Hardships will not harm you'.

❖

Danijela VASIĆ

Department of Japanese Language and Literature
Faculty of Philology
UNIVERSITY OF BELGRADE (Belgrade/Serbia)
vasic.danijela@fil.bg.ac.rs

Crossing Border Between This World and the Otherworld in Japanese Myth and Tradition

In mythologies and oral traditions around the world we can find a well known mytheme that describes a hero's journey to the underworld. Usually, an upper-world deity descends (*katabasis*) to the land of the dead with a quest-object or looking for his beloved. In Japanese mythology, for example in the *Kojiki* (712), an ancestor god Izanaki enters the underworld (Yomi no kuni) in order to bring goddess Izanami back to the world of the living. The other

myth in the *Kojiki* explains how god Ookuninushi goes into the land of the dead seeking refuge. He escapes from his wanton brothers to the Ne no Katasu, the underworld ruled by the god Take Haya Susanoo. Both mentioned Japanese myths feature the famous international motif of magic escape. Whereas in the Izanaki myth the escape takes place because the hero has violated certain rules, or more precisely, the established taboo, Ookuninushi's escape is caused by theft and abduction.

The land of the dead in both considered Japanese myths corresponds to the underworld part of the trichotomic cosmic structure, separated from the world of the living by a partially passable magic border in the form of a natural obstacle – Hira hill. Also, Izanaki blocks Izanami's way up this Hira hill with a huge rock, which makes them confront, and pronounce the formula of divorce. This rock is not a mere mechanical obstacle, but in fact it stands for a partially permeable magic border. The stone that does not allow a deceased goddess to continue pursuit of the living hero, has the same role as a tombstone, which stops the souls of the dead and prevents them to return to this world and harm the living beings.

The living hero that has ended up briefly in the realm of the dead has been granted to return, whereas the pursuers cannot cross that boundary because their dwelling there is permanent, and they do not hold sway over the realm of the living. His return to the world of the living is possible precisely because he is a living hero. The ability to enter the realm of the dead while still alive, and to return, is a proof of the classical hero's exceptional status as more than mortal. In other words, the *katabasis* must be followed by ascending to the upper world (*anabasis*) in order to be considered a true *katabasis* instead of a death.

❖

Wojciech J. NOWAK

Department of Japanese Studies | Faculty of Languages
NICOLAUS COPERNICUS UNIVERSITY
(Toruń/Poland)
wojjciechnowak@umk.pl

From frontier to centre: on development of early Japanese popular literature

During the Heian (794–1185) period, manuscripts, beside providing the pleasure of reading, served many other purposes including a devotional one and served as a status marker. The primary relationship between the reader and the book was an intimate one. Due to various cultural, social and technological transformations, the book of Edo period (1603–1868), a high circulation printed matter, became a product, addressing larger, yet anonymous and diversified audience. This shift resulted in changes in the content as well as in the way it was presented to the reader.

In this paper the author will focus on a book, as medium for literature and observe the changes revolving around this object to investigate the process of transition from Heian period court literature to popular literature of Edo period. Both qualitative and quantitive approaches will be applied in an attempt to provide a new definition on what is a frontier within the scope of early Japanese popular literature.

PANEL 10

Crossing literary and geographical boundaries: Orient in Western literature

Zeinab TORABI PALATKALEH

INTERNATIONAL UNIVERSITY OF IMAM KHOMEINI
(Qazvin/Iran)
z.torabi@HUM.ikiu.ac.ir

Raheleh AKHAVIZADEGAN

UNIVERSITY OF TEHRAN INTERNATIONAL CAMPUS
(Tehran/Iran)
zeinab.torabi.p@gmail.com

The Influence of Persian Didactic Literature on French Writers

Didactic literature refers to works conveying messages or knowledge over a particular subject; this knowledge could be in the form of philosophy, sciences, morality, educational, religious mystic and other sciences. Didactic literature is consi- dered a cultural and artistic phenomenon. It has various functions and today it can be found in children's literature, folklore, and different genres such as novels, short stories, minimalistic stories, plays and even songs. Sa'di is among the Persian poets who has immensely contributed to didactic literature. His two well-known works are *Gulistan* and *Bustan* which are filled with moral and philosophical anecdotes reflected in a beautiful, simple, and rhythmical tone. With the help of his teachers and his own know- ledge, Attar produced narratives and anecdotes with mystical and Sufi themes which all have important roles in the formation of didactic literature. In fact, it is difficult to find a poet similar to Attar in producing narratives, anecdo- tes, symbolic and allegorical stories.

Khayyám in his *The Rubáiyát* has expressed his philosophical thoughts and beliefs. He endea- vored to raise fundamental issues of life to promote great ideas.

The revival of literature is conducted through the use of other literatures and themes of the literary works of other countries. When a national literature is fully developed, it needs to be revived. Thus, great writers employ concepts used in different literatures in their works to bestow fresh perspectives to them and this way they would strengthen a literary piece.

François-Marie Arouet known as Voltaire (1694–1780) is a French writer whose familiarity with Iran can be traced in some of his works; Candide (1759) is the focus of this study. *Candid* is a short philosophical and satiric novel which has been influenced by Sa'di's *Gulestan* (The Rose Garden). Gulestan is a landmark of the Persian literature. It is a didactic literary work consisting of eight chapters each containing some stories and which are rich with instructive comments on moral and philosophical issues.

Andre Gide (1869–1951) is another great French writer who has written *The Fruits of the Earth* (1897); a prose-poem influenced by *The Rubáiyát of Omar Khayyám* (1859) who is another well-known Persian poet. Once again the traces of the Orient can be seen. Gide reasons that all mankind's desires are natural and beneficial, they are in fact the source of health. Without them, he asserts that life loses its vitality. *The Fruits of the Earth* is influenced by the philosophy in *The Rubáiyát of Omar Khayyám* and Gide declares this influence. The common themes by Khayyám and Gide are mysterious a belief in fate, seizing the day, thinking about the concept of death, freeing oneself from whims and reaching peacefulness, achieving unknown universal truth and the mystery of existence.

Victor Hugo (1802–1885) was influenced by the Iranian Sufi mystic ideas and became intellectually evolved and being inspired by Attar's mystical themes he created fabulous myths in his *The Legend of the Ages*. The book is a mystical epic, it is the story of creation, fate of man, the good and the evil, movements towards the light and how virtue is the means to God's love. The common themes shared by both are symbolic use of birds, the path of Visual experience of the human soul with God.

All the three texts are examples of Western literature being influenced by the Orient. In this comparative study the content of these texts are examined in order to trace the Persian literature within them.

In overall, the three French mentioned writers felt the need to revive their already developed literature by giving new spiritual that is philosophical, ethical, and mystical perspectives.

Keywords: Voltaire, Hugo, Gide, Sa'di, Khayyám, Attar

❖

Lin WANG

College of Foreign Languages
ZHEJIANG NORMAL UNIVERSITY (Zhejiang/China)
wanglin@zjnu.cn

The Image of Africa in the 19th-Century French Literature

The 19th century was at the height of the French colonial period in Africa. This essay uses the theory of imagology of comparative literature to study the image of Africa in the 19th-Century French literature, in which the boundaries of "Orient" were extended to North Africa and even the whole continent. At that time, "Africa" showed a diversity of "exotic", "other" image in writings by different authors, such as Théophile Gautier, Alexandre Dumas, Flaubert, Maupassant, Victor Hugo and Baudelaire. When writing "Africa", positively or negatively, French authors used the "Other One" to examine themselves. Meanwhile, the image of African people was somehow unified, lacking individuality. Even though most writers were against the slave trade, they normally considered Europeans as "Conquerors" and Africans as "Conquered". Therefore, in the 19th-Century French literature, African men were mostly uncivilized, barbaric and cruel; and African women, ignorant, beautiful, wild or servile. The attitudes of image builders were either abhorrence, surprisingly represented by Balzac and Hugo, or benevolence, depending on their "self" identity towards Africa's "other" identity. The most important influencing factors are the 19th-Century French national politics and authors' personal creation.

Keywords: the 19th Century, French literature, Africa, imagology

❖

Ljiljana MARKOVIĆ

Department of Japanese Language and Literature
Faculty of Philology
UNIVERSITY OF BELGRADE (Belgrade/Serbia)
ljiljana.markovic@fil.bg.ac.rs

Marina JOVIĆ DJALOVIĆ

Department of Japanese Language and Literature
Faculty of Philology
UNIVERSITY OF BELGRADE (Belgrade/Serbia)
marina.jovic@fil.bg.ac.rs

Serbian studies and translations of Japanese literature

In November 2016. University of Belgrade, Faculty of Philology celebrated 40 years since the start of Japanese language tuition in the region.

This article discusses main charcteristics of the development of Japanese studies in Serbia, and translation of Japanese literature.

Keywords: Japanese studies, Faculty of Philology, Japanese literature, translation

❖

Julia SZOŁTYSEK

Depart. of Postcolonial Studies and Travel Writing
Institute of English Cultures and Literatures
Faculty of Philology
UNIVERSITY OF SILESIA (Katowice/Poland)
julia.szoltysek@us.edu.pl

Between 'the me that leaves and the me that returns': Gertrude Bell's *Persian Gateways and Walls*

Scholar, historian, mountaineer, photographer, archaeologist, gardener, cartographer, linguist, British spy, confidante to Arabian princes and kings – by all means was Gertrude Bell a woman of many hats. In 1892, however, when at the age of 24 Gertrude set out on a journey to Teheran, where her uncle had been appointed British Minister, all the glory – and scorn – was yet to come. She had already mastered Persian, though, and her thirst for

adventure and knowledge was as insatiable as ever, and she seized on the opportunity to experience an 'Oriental' land with all the enthusiasm one could imagine in a young, well-educated and open-minded woman – or not, because at the end of the 19th century Persia was probably as un-common-place for a lady as one could get. During her sojourn, she kept a diary which in 1894 she only reluctantly acquiesced to publish under a *nom de plume* – and so the first edition of *Persian Pictures* saw the light of day.

Persian Pictures differs substantially from other works by Bell; critics have accused it of sentimentality, lack of substance – a mere 'folly' incommensurable with Bell's later writings. In the present article, I intend to advocate for Bell, though, proposing to see the supposed faults of *Persian Pictures* as the work's greatest strengths which in fact reveal the author's other, more lyrical and less 'business-like', side. By allowing these affects to surface, *Persian Pictures* shows Gertrude Bell in her youthful naivety which – as it is my stance here – only helps to better understand her devotion and dedication to the Eastern cause characteristic of her more mature years. My analysis will focus on a selection of essays from the collection which best exemplify the criticisms fielded at *Persian Pictures*. With special emphasis placed on what I read as a discourse of gateways and walls negotiated and manoeuvred by Bell during this particular trip, I will attempt to shed light on how, by traversing and/or transgressing borders of various types and putting herself to a series of identity-forming tests, *Persian Pictures* – to the contemporary reader – offer insight into the broader apparatus of British (and Western) colonialism.

By linking each of the selected essays with one of John Frederick Lewis's orientalist paintings, I hope to further strengthen my argument that aspects of *Persian Pictures*, originally seen as the work's weaknesses, have the potential to actually enrich discussions of Western mis/representa- tions of the Orient, without compromising its author, and should thus be approached as instances of powerful and vivid responses to the 'shock of the new,' as experienced by Gertrude Bell – and, in fact, many other travellers, male and female alike, who ventured into these realms.

PANEL 11

Borderlands of the genres and motifs: Orient in Western literature

⌗

Pogranicza gatunków i motywów: Orient w literaturze zachodniej

Ewa DRAB

Depart. of Canadian Studies and Literary Translation
Institute of Romance Languages and Translation Studies
Faculty of Philology
UNIVERSITY OF SILESIA (Sosnowiec/Poland)
ewa.drab@us.edu.pl

References to Cultures of Asia as Exoticizing Elements in Fantasy Literature on the Example of *Stormdancer* by Jay Kristoff and *The Emperor's Soul* by Brandon Sanderson

In order to make contemporary fantasy literature evolve, authors attempt at searching for new ways of diversifying its subject matter. Hence, they tend to walk away from the Anglo-Saxon model, typical of the genre mainly created in English. The rejection or the transformation of the pattern specific of Anglophone fantasy in the literatures created in different languages, such as French, Polish or Russian, is a natural effect of an attempt to underline a separate cultural and national identity. On the other hand, English-language authors refer to other cultures probably because they wish to re-invigorate the exploited formula.

Therefore, the paper would allow to scrutinize the realization of the concept of diversification or rejection of the Anglo-Saxon model through a reference to Asian cultures, i.e. Japanese or Chinese, in particular novels of contemporary English-language fantasy writers – Jay Kristoff and Brandon Sanderson. The former sets a half-fantasy, half-steampunk story in the alternative Japan, in which the protagonist establishes a mental bond with an *arashitora* and fights against the shogun and the demons from the Japanese mythology. The latter, inspired by a tour of National Palace Museum in Taiwan, focuses on the tradition of Chinese emperors, who placed their seals on important objects, and makes the main character illegally transcribe the history of things, which results in their physical transformation. The author builds a fantasy story on the basis of the Chinese history and tasks the protagonist with sealing the emperor himself. Both writers, not being experts on the cultures of Asian countries, choose concrete elements which are to enrich fantasy stories originally told in English. What is then the blurred line between the imaginary genre and the references to the cultures and history of China and Japan, also in the context of translation, when both a new language and culture become involved?

Nawiązania do kultur Azji jako elementy egzotyzujące w literaturze fantasy na przykładzie powieści *Tancerze burzy* Jaya Kristofa i *Dusza cesarza* Brandona Sandersona

Aby współczesna literatura fantasy ewoluowała, autorzy starają się szukać sposobów dywersyfikowania jej materii. To dlatego coraz częściej odchodzą od modelu anglosaskiego, charakterystycznego dla powstającego głównie po angielsku gatunku. O ile porzucenie lub przeobrażenie schematu typowego dla angielskojęzycznej fantasy przez pisarzy literatur tworzonych w innych językach, takich jak francuski, polski lub rosyjski, jest naturalnym efektem próby zaznaczenia tożsamości kulturowej i narodowej, o tyle czerpanie z innych kultur przez autorów anglojęzycznych wypływa najprawdopodobniej z chęci ożywienia eksploatowanej od lat formuły. Wystąpienie pozwoliłoby zatem spojrzeć na realizację dywersyfikacji lub odejścia od modelu anglosaskiego poprzez nawiązanie do kultur krajów Azji, to znaczy konkretnie Japonii i Chin, w powieściach współczesnych

anglojęzycznych pisarzy fantasy – Jaya Kristoffa i Brandona Sandersona. Pierwszy z nich przedstawia rozgrywającą się w alternatywnej Japonii historię z pogranicza fantasy i steampunku, której bohaterka nawiązuje mentalną więź z *arashitorą* i walczy przeciwko szogunowi i demonom z mitologii japońskiej. Sanderson, zainspirowany wizytą w National Palace Museum na Tajwanie, koncentruje fabułę króciutkiej powieści *Dusza cesarza* wokół chińskiej tradycji umieszczania na przedmiotach pieczęci cesarskich i czyni z głównej bohaterki fałszerkę zajmującą się nielegalnym przepisywaniem historii obiektów w celu ich przeobrażenia. Autor konstruuje opowieść fantasy w oparciu o chińskie dzieje, obarczając protagonistkę zadaniem opieczętowania samego cesarza. Obaj autorzy, nie będąc ekspertami od kultur krajów Azji, wybierają pojedyncze elementy, które mają wzbogacić historie fantasy opowiedziane oryginalnie w języku angielskim. Pojawia się zatem pytanie o zacierającą się granicę między literaturą wyobrażoną a egzotycznymi odniesieniami do kultur i historii Chin i Japonii, również w przekładzie, gdy w układ wchodzi trzeci język i – pośrednio – kultura.

❖

Renata GADAMSKA-SERAFIN

Faculty of Polish Studies
JAGIELLONIAN UNIVERSITY (Kraków/Poland)
renia5555@wp.pl

Norwid and Turkey

Due to political reasons, the Turkish issue became a preferred topic of interest for nearly all Polish Romantics. As early as in the 1850s, while staying in America, Norwid was considering the idea of going away to Turkey and joining the Polish "legion" there. Later, he closely followed the events of Russian-Turkish conflicts, diplomatic activities of Poles in Turkey and the fate of Polish émigrés in that country. He was deeply moved by the conversion of some Poles (Bem, Czajkowski etc.) to Islam, and his thoughts about these acts were reflected in his personal letters. He even dedicated one of his artistic works to this issue. In contrast to a number of the Polish émigrés in Paris, Norwid generously forgave Bem his abandoning Catholic faith. The funeral of Polish–Muslim General Bem became an inspiration for Norwid's heroic rhapsody (*A Funeral Rhapsody in Memory of General Bem*). In this work Norwid elevated the hero of the struggle for independence (of several European countries) to the status of the providential man of all humanity.

Norwid i Turcja

Wystąpienie dotyczyć będzie romantycznego przekraczania granic Orientu z powodów politycznych, a także przekraczania granic religii ze względów osobietych i dyplomatycznych. W tym wypadku granic Turcji i granicy między chrześcijaństwem a islamem. Kwestia turecka była przedmiotem zainteresowania niemal wszystkich polskich romantyków. Już w latach 50., podczas pobytu w Ameryce, Norwid myślał o wyjeździe do Turcji i wstąpieniu tam do „legionu" polskiego. Później bacznie śledził wydarzenia konfliktów rosyjsko-tureckich, działania dyplomatyczne Polaków w Turcji oraz losy polskich emigrantów w tym kraju. Poruszyła go zwłaszcza sprawa konwersji Polaków (m. in. Bema, Czajkowskiego) na islam. Wypowiadał się na ten temat w listach, a nawet poświęcił tej kwestii jedną ze swych prac plastycznych. W przeciwieństwie do znacznej części polskiej emigracji paryskiej wspaniałomyślnie wybaczył generałowi Bemowi jego odejście od Katolicyzmu. Pogrzeb Bema-muzułmanina stał się przedmiotem heroicznego rapsodu Norwida (*Bema pamięci żałobny rapsod*), w którym tytułowy bohater walk o niepodległość (kilku narodów europejskich) awansował do roli męża opatrznościowego całej ludzkości.

❖

Bartosz WÓJCIK

Institute of German Philology | Faculty of Philology
UNIVERSITY OF SZCZECIN (Szczecin/Poland)
Bartosz.Wojcik@usz.edu.pl

Katharina Zitelmann's Orient

The notion of Orient in the German speaking territory was extented in the 19th century. A specific geographic and cultural area included now the Asian world, numerous Arabic countries, reaching as far

east as Iran, India, China, and Japan, and the Ottoman Empire in the west.

The work by Katharina Zitelmann, written at the turn of the 20th century, is almost completely forgotten nowadays. At the time of its publication, however, she was one of the most popular female German writers. As a co-founder and the first head of the German Women Writers Association, she commited much of her engagement to social and political activity. As a liberated woman, she spent much of her lifetime on long-haul travels. She also devoted a much of her work to desciption and analysis of the Orient. Books such as *Ein Adoptivkind. Die Geschichte eines Japaners*; *Als die Welt noch offen war. Studien und Skizzen aus den Ländern des Ostens* or *Indien, ein Buch für Reisende und Nichtreisende* attests, on the one hand, exotic experiences in times full of contradiction, when „English ministers knew more of Japan and Mongolia than of Prussia" (Otto von Bismarck). On the other hand, they document the personal exploration of boundaries of social orders, undertaken by the author herself. She achieved it by comparing social realities in Germany and Orient countries.

Orient Kathariny Zitelmann

W XIX w. pojęcie Orientu w niemieckim obszarze językowym zostało poszerzone, z pierwotnego jasno określonego obszaru geograficznego i kulturowego objęło ono obok całego świata azjatyckiego również liczne kraje arabskie aż po Iran, Indie, Chiny i Japonię w stronę wschodnią, wraz z imperium osmańskim na zachodzie.

Dzieła Kathariny Zitelmann, powstałe na przełomie XIX i XX wieku, są dziś praktycznie zapomniane. W czasach ich tworzenia należała ona do najpopularniejszych autorek niemieckiego obszaru językowego. Współzałożycielka i pierwsza przewodnicząca Związku Niemieckich Literatek była zaangażowana społeczno-politycznie. Jako kobieta wyzwolona, sporą część swego życia poświęciła podróżom, a znaczny fragment swojego dorobku – opisowi i analizie Orientu. Książki takie jak *Ein Adoptivkind. Die Geschichte eines Japaners*; *Als die Welt noch offen war. Studien und Skizzen aus den Ländern des Ostens* czy *Indien, ein Buch für Reisende und Nichtreisende* stanowiły z jednej strony świadectwo doznań egzotycznych w czasach pełnych sprzeczności, w których "angielscy ministrowie wiedzieli o Japonii i Mongolii więcej niż o Prusach" (Otto von Bismarck). Z drugiej strony dokumentowały one osobiste doświadczenie autorki: eksploracji granic ówczesnych porządków społecznych poprzez porównanie rzeczywistości niemieckiej i krajów Orientu.

❖

Dorota KARWACKA-PASTOR

Institute of Romance Philology | Faculty of Languages
UNIVERSITY OF GDANSK (Gdańsk/Poland)
dkpastor@prokonto.pl

The Orient and its Boundaries in Dino Buzzati's prose

An excellent 20th century Italian writer, Dino Buzzati (1906–1972) was inspired by the Orient. His surrealistic prose deals with the Near East and the Far East, an Orient known and unknown, beautiful and terrifying, fairy-tale like and mystical: above all, however, a disturbing Orient that defies any attempt of defining its nature. In his masterpiece *Il deserto dei Tartari (The Tartar Steppe*) and other numerous short stories, Buzzati writes about the border between the Western world and the Orient, pondering on where the civilization with which he is familiar ends and a new, fascinating world begins, waiting to be discovered. Buzzati's characters have a longing for the Orient. The boundary between the Orient and the Western world is not only a metaphor in Buzzati`s prose, it is also real and palpable. *Il deserto dei Tartari* depicts this border as an enticing place that inspires both awe and hope for winning immortal glory of a brave warrior, for performing extraordinary, heroic deeds. The majestic fortress built in the middle of a desert, in a stark landscape, guards the Italian soldiers representing the world familiar to the readers against the hordes of barbarians whom the novel`s protagonists imagine. The soldiers-guardians are waiting for the intruders and dread them, not even knowing what the newcomers look like. Only one thing is certain: they will come from the East. The

border becomes the gate to the world of the Orient, a place full of mystery, the terrain of encounter, of combat, of exchange and most of all, however, of threat.

Orient i jego granice w prozie Dino Buzzatiego

Wybitny dwudziestowieczny pisarz włoski Dino Buzzati (1906–1972) był zainspirowany Orientem. W jego surrealistycznej prozie napotykamy Bliski i Daleki Wschód, Orient znany i nieznany, piękny i przerażający, bajkowy, poetycki, mistyczny, przede wszystkim jednak Orient niepokojący, który umyka wszelkim próbom definiowania. W arcydziele *Il deserto dei Tartari (Pustynia Tatarów*) oraz w licznych opowiadaniach Buzzati pisze o granicy pomiędzy światem Zachodu a Orientem, zastanawiając się nad tym, gdzie kończy się znana mu cywilizacja i rozpoczyna świat nowy, fascynujący, do odkrycia. Bohaterowie dzieł Buzzatiego tęsknią za Orientem. Granica pomiędzy Orientem a światem Zachodu nie jest w prozie Buzzatiego jedynie metaforyczna, jest też namacalna, rzeczywista. W *Il deserto dei Tartari* pogranicze jest ukazane jako miejsce pociągające, budzące zarówno strach, jak nadzieję na zdobycie nieśmiertelnej sławy walecznego wojownika, na dokonanie czynów niezwykłych, bohaterskich. Zbudowana na pustkowiu wśród surowego krajobrazu majestatyczna forteca odgradza włoskich żołnierzy, przedstawicieli znanego czytelnikom świata, od ord barbarzyńców, których wyobrażają sobie bohaterowie powieści. Żołnierze-strażnicy czekają na intruzów i obawiają się ich, nie wiedząc nawet jak wyglądają owi przybysze. Wiadomo jedynie, że przybędą ze Wschodu. Pogranicze staje się wrotami wiodącymi do świata Orientu, miejscem tajemnicy, terenem spotkania, walki, wymiany, przede wszystkim jednak – zagrożenia.

PANEL 12

On the borderland of literatures of West, Middle and South Asia

⁜

Na pograniczu literatur Azji Mniejszej, Środkowej i Południowej

Teresa MIĄŻEK

Department of Indology
Institute of Classical, Mediterranean and Oriental Studies
Faculty of Philology
UNIVERSITY OF WROCŁAW (Wrocław/Poland)
teresa.miazek@uwr.edu.pl

A woman from Khasi tribe — bordelines of Indian culture in Agyeya's short story *Hili-bon's ducks*

The paper deals with the representation of the culture of Khasi tribe and the status of women within it as presented in the short story *Hilī-bon Ki battakhẽ* (Hili-bon's ducks, 1947), written by Agyeya (Ajñeya, 1911–1987), one of the most important writers of the 20th century Hindi literature. This work , written in the period of the formation of independent India, shows the cultural identity and beauty of the people inhabiting the Khasi region in the north-eastern part of the country, the modern state of Meghalaya and part of Assam. The structure of storytelling, dynamic action, dialogues, descriptions of nature reflecting the experiences of the main character, and especially the dramatic ending of the story – create tension and the final effect of shock. The same kind of tension and shock accompanied the process of formation of new state out of diverse postcolonial entities into one democratic country. Hili's moral force, her heroism, determination and willingness to self-sacrifice have been challenged in the situation of being forced to act violently and cause suffering to others. Agiej oposes here the idea of *himsa* to *ahimsa* - the use of violence against the lack of it. He seems to be under the influence of Mahatma Gandhi when he opts for freedom of diverse ethnic and religious groups within independent India.

Kobieta z plemienia Khasi — pogranicza kultury Indii w opowiadaniu Agjeja *Kaczki Hili-bon*

Przedmiotem rozważań w tej pracy jest obraz kultury plemiennej Khasi i staus kobiet w jej obrębie przedstawiony w opowiadaniu pt. *Hīlī-bon kī battakhẽ* (Kaczki Hili-bon, 1947), napisanym przez Agjeja (Ajñeya 1911–1987), jednego z ważniejszych twórców literatury hindi 20 wieku. Utwór ten, napisany w okresie formowania się granic terytorialnych i państwowości niepodległych Indii, ukazuje odrębność i piękno kultury ludu Khasi zamieszkującego region północno-wschodni, dzisiejszy stan Meghalaya i częściowo Asam. Autor stawia także pytanie, choć nie wprost, o zasadność stosowania przemocy. Struktura opowiadania, dynamiczna akcja, dialogi, opisy natury ilustrujące przeżycia głównej bohaterki, a zwłaszcza dramatyczne zakończenie utworu – tworzą napięcie i wywołują efekt końcowy szoku. Podobne napięcie i szok towarzyszyło scalaniu zróżnicowanych obszarów kolonialnych Indii w nowe demokratyczne państwo. Siła moralna Hili, jej bohaterstwo, determinacja i gotowość do samopoświęcenia zostały wystawione na próbę w sytuacji konieczności zastosowania przemocy i zadania cierpienia innym. Agiej przeciwstawia sobie idee himsy i ahimsy – stosowanie przemocy przeciwstawia jej brakowi. Jednocześnie – w duchu Gandhiego, opowiada się za wolnością poszczególnych grup etnicznych i wyznaniowych w granicach niepodległych Indii.

❖

Danuta CHMIELOWSKA

Centre for Europe
UNIVERSITY OF WARSAW (Warsaw/Poland)
dchmielowska@uw.edu.pl

Limits of Pain after Losing Loved Ones – based on the collection of short stories *Hah* by the Turkish writer Birgül Oguz

All over the world the cult of mourning is practiced in various ways and the pain after losing a loved one depends on various factors, including the worldview. What does the orphaned person go through? Despite some similarities, each loss is a personal and unique experience. It depends on many things, such as the conditions of the death, personal maturity, the strength of the relationship and ties, the age of the orphaned one and of the dead one. Here the limits of pain cause the departure to be treated as something akin to breaking of the world order... This is the impression received after reading *Hah*, a collection of the short stories by a Turkish author Birgül Oguz, recipient of the European Union Prize for Literature (2014). Thanks to the author's use of naturalistic expression we may get to know the particular stages of grief as experienced by her and, most of all, understand what happens in the soul of a daughter who lost her father. The melancholic stories touch the mental and political dimension of grief. The starting point is the death of the author's father, who was a part of the 1968 generation. *Hah* is a story of a grieving daughter desperately trying to come to terms with her personal loss and also with the latest history of her country.

Granice bólu duszy po stracie bliskich – na podstawie opowiadań ze zbioru *Hah* tureckiej pisarki Birgül Oguz

Kult żałoby praktykowany jest na świecie różnorako, a ból po stracie bliskiej osoby zależy od wielu czynników, m.in. światopoglądu. Co przeżywa osoba osierocona? Mimo pewnych podobieństw, każda strata jest zupełnie osobistym i niepowtarzalnym doświadczeniem. Zależy od wielu czynników tj. okoliczności śmierci, dojrzałości osobowej, siły relacji i więzi, wieku osoby osieroconej i zmarłej. Tu granice bólu powodują, że traktuje się odejście jako swojego rodzaju złamanie porządku świata... Takie wrażenie odnosi się po lekturze krótkich utworów tureckiej autorki Birgül Oguz pt. *Hah*, laureatki Literackiej Nagrody Unii Europejskiej (2014). Dzięki zastosowaniu naturalistycznej ekspresji poznać można charakterystyczne etapy przeżywania przez nią żałoby, a przede wszystkim zrozumieć co się dzieje w duszy osieroconej przez ojca córki Utrzymane w melancholijnym tonie opowiadania dotykają psychologicznego i politycznego wymiaru żałoby. Punktem wyjścia jest śmierć ojca autorki, należącego do pokolenia 1968 r. *Hah* jest opowieścią pogrążonej w żałobie córki, która rozpaczliwie próbuje się pogodzić z osobistą stratą, usiłując jednocześnie rozliczyć się z współczesną historią swego kraju.

❖

Zuzanna BŁAJET

Department of Iranian Studies
Institute of Oriental Studies | Faculty of Philology
JAGIELLONIAN UNIVERSITY (Kraków/Poland)
zuzanna.blajet@uj.edu.pl

The magical function of the animal in the Pamiri folk literature

The animals which appear in the Pamiri folk literature form the Tajik-Afghan border (Badakhshan) may play in its stories a various functions. The main purpose of the paper is to present the general characteristics of the functions of the animal in the Pamiri folktales. The paper focuses mainly on the magical function and presents the specific performens of it.

In the study the structural-functional approach was taken. The analysis of over two hundred folktales are completed by the ethnographic data from the fieldwork.

The results of the research allowed to distinguish the functions of the animal characters of the Pamiri folk literature: the objective, didactic, religious and the magical which is performed in the various ways.

It turned out that in this regard the Pamiri folk literature shows the significant similarities with the

folk literature from the other parts of the world, although it also has a unique character.

Fields studies have shown that the magical function of some of the animals is also performed in the everyday life of the Badakhshan inhabitants, among whom the belief in the magical powers of the animals is still widespread. For many of the Pamiris the magical animals are the characters form the border of the fiction and the reality.

Funkcje magiczne zwierząt w pamirskiej literaturze ludowej

Zwierzęta występujące w pamirskiej literaturze Ludowej z pogranicza tadżycko-afgańskiego (Badachszan) pełnią w niej różne funkcje. Referat ma na celu przedstawienie ogólnej charakterystyki funkcji zwierząt w pamirskich legendach i podaniach, ze szczególnym uwzględnieniem funkcji magicznej oraz zaprezentowanie jej realizacji na konkretnych przykładach.

Analizie z zastosowaniem metody strukturalno-funkcjonalnej poddano ponad dwieście przekazów literatury ludowej regionu. Badania literackie uzupełniono materiałem etnograficznym zebranym w terenie.

Wyniki badań pozwoliły wyróżnić funkcje pełnione przez zwierzęcych bohaterów pamirskich legend i podań. Obok rzeczowej, praktycznej, dydaktycznej i religijnej, mogą oni pełnić funckję magiczną, która realizuje się na rozmaite sposoby. Okazało się, że pod tym względem ludowa literatura pamirska wykazuje znaczące podobieństwa z literaturami ludowymi innych regionów świata, choć posiada również swój unikalny charakter. Badania terenowe pokazały ponadto, że w Badachszanie funkcja magiczna wybranych zwierząt realizuje się również w życiu codziennym mieszkańców regionu, wśród ktorych wiara w magiczne moce zwierząt jest nadal powszechna. Dla wielu Pamirczyków magiczne zwierzęta to postaci z pogranicza fikcji i rzeczywistości.

❖

Kamila STANEK

Department of Turkish Studies and Inner Asian Peoples
Faculty of Oriental Studies
UNIVERSITY OF WARSAW (Warsaw/Poland)
k.stanek@uw.edu.pl

Borders and *separation* in the Turkish language and proverbs

In this paper I have conducted an analysis of vocabulary (single words as well as collocations and phraseological expressions which include them) and proverbs (representing the cultural essence of the community using this language) which refer to the concept of border, as well as concepts related to it, such as dividing, demarcation and differentiation.

In Turkish, three terms are used to denote 'border'. It is worth noting that none of them is an originally Turkish word: the words *had* and *hudut* are of Arab origin, while the word *sınır* has derived from Greek. Another noteworthy fact is that the word *sınır* appears in the dictionary of borrowings from Western languages. Neither *hudut* nor *sınır* occur in proverbs, yet both appear in numerous phraseological expressions. This is probably due to blurred boundaries in the nomadic life of Turkic peoples and the need to introduce this term only with the beginning of settled life. The most common meanings of these words in Turkish are: a physical boundary, i.e. a line (usually separating states), an adjacency, a border in terms of limitation (e.g. of human capabilities), the end and the limit in terms of mathematics.

Another concept which requires attention is division or noticing the difference, which leads to division/ separation. In this case we are dealing with a few Turkish words whose meanings overlap, but they cannot be used interchangeably in all contexts. These include the words *ayırmak* – divide, differentiate, separate, *ayrım, fark* – difference, distinction, division, *ayrı* – separate, different, alone, all of which create both phraseological expressions and proverbs. If we consider proverbs to be the shortest literary texts with educational purpose, issues based on the concepts of border, demarcation and division are clearly visible in them. These include indicating one's

place in a society (the limits within which one can operate), a financial burden with which one should not encumber others (separation of financial affairs from emotional ones), the inability to separate relatives (family), the recommendation of unity and life in a community (indication that the one who separates from the group shall fail, as only joint effort can bring positive results), and the need not to disconnect from a potential defender when you come into contact with danger.

Granice i *rozgraniczenia* w języku i przysłowiach tureckich

W niniejszej pracy analizie zostało poddane słownictwo (poszczególne słowa oraz związki frazeologiczne, w skład których wchodzą) oraz przysłowia (stanowiące kwintesencje kultury danej społeczności posługującej się danym językiem) odnoszące się do pojęcia *granica* oraz związanego z nim pojęć *rozgraniczenia*, *dzielenia* i *rozróżnienia*.

Na pojęcie granica w języku tureckim używane są trzy słowa, przy czym na uwagę zasługuje fakt, że nie są one rdzennie tureckie, a mianowicie słowa *had* i *hudut* będące pochodzenia arabskiego oraz pochodzące z greki *sınır*. Kolejnym wartym odnotowania faktem jest to, że słowo *sınır* pojawia się w słowniku słów zapożyczonych z języków zachodnich. Ani *hudut* ani *sınır* nie występują w przysłowiach, natomiast oba pojawiają w licznych związkach frazeologicznych. Prawdopodobnie jest to wynikiem nieostrych granic w koczowniczym życiu ludów tureckich i konieczność wprowadzenia tego terminu wraz z rozpoczęciem życia osiadłego. Znaczenie, jakie najczęściej się pojawia to granica fizyczna, czyli linii rozdzielająca zazwyczaj państwa, następnie sąsiedztwo oraz granica w znaczeniu ograniczenia, krańca i limitu w ujęciu matematycznym.

Kolejne pojęcie wymagające omówienia to rozgraniczenie, czy dostrzeżenie różnicy i wprowadzenie podziału/rozdziału. W tym przypadku mamy do czynienia z kilkoma wyrazami tureckimi, których znaczenia nakładają się na siebie, choć nie we wszystkich kontekstach mogą być używane zamiennie; są to słowa: *ayırmak* – dzielić, rozróżniać, oddzielać, *ayrım*, *fark* – różnica, rozróżnienie, wyróżnienie, podział, *ayrı* – oddzielny, wydzielony, inny, sam, które tworzą zarówno związki frazeologiczne jak i przysłowia.

Jeżeli rozpatrujemy przysłowia, jako najkrótsze teksty literackie, to już w nich widoczne są kwestie, które bazują na pojęciu granicy, rozgraniczania i podziału.

Są to miedzy innymi: wskazanie komuś jego miejsca w społeczeństwie (granic, w jakich może działać), obciążenia finansowe, którymi nie powinni być obarczani inni, niemożność rozdzielenia krewnych (bliskich, rodziny), zalecenie jedności i życia we wspólnocie (wskazanie, że ten, kto oddziela/ odłącza się od grupy poniesie porażkę, gdyż tylko wspólne działanie może przynieść efekty) oraz konieczność nie odłączania się od potencjalnego obrońcy w momencie, gdy można zetknąć się z niebezpieczeństwem.

PANEL 13

On the borderland of history and the present in literature of East Asia

⌗

Na pograniczu historii i teraźniejszości w literaturze Azji Wschodniej

Maciej SZATKOWSKI

Chinese Language and Culture Center
Faculty of Languages
NICOLAUS COPERNICUS UNIVERSITY
(Toruń/Poland)
szatkowski@umk.pl

The May Fourth Movement — On Literary Reform in the Great War perspective

May Fourth Movement in its assumptions advocated reforms of fossilized Confucian traditions and created an entirely new literature, promoting everyday language that was meant to replace Chinese classical language.

The movement took its name from the student protests which erupted in Beijing after unfavorable for the China records of the Peace Treaty of Versailles on May 4, 1919. In my presentation I intend to mention the following issues:

a) World War I – Chinese commitment to the Great War and its consequences, humiliation by the Western countries as the motivating factor;
b) May Fourth Movement as a project to modernize China;
c) Assumptions of the Movement with particular emphasis on changes taking place in literature;
d) Replacing the classical language with colloquial language.

Ruch 4 Maja — udana próba modernizacji chińskiej kultury i literatury w perspektywie końca I Wojny Światowej

Ruch 4 Maja w swoich założeniach programowych postulował o zreformowanie skostniałej tradycji konfucjańskiej i stworzenie całkowicie nowej literatury, w której dominować miał język potoczny, w miejsce obowiązującego do tej pory chińskiego języka klasycznego.

Ruch zaczerpnął swoją nazwę od protestów studenckich, które wybuchły w Pekinie po niekorzystnych dla Chińczyków zapisów traktatu pokojowego w Wersalu 4 maja 1919 r.

W artykule zamierzam poruszyć następujące kwestie:

a) I wojna światowa – chińskie zaangażowanie, traktat pokojowy i jego konsekwencje, upokorzenie przez Zachód jako czynnik motywujący;
b) Ruch 4 Maja jako przedsięwzięcie modernizujące Chiny;
c) założenia programowe Ruchu ze szczególnym uwzględnieniem zmian dokonujących się w literaturze (wraz z przykładami, w tym rodzącej wówczas się literatury awangardowej);
d) zastąpienie języka klasycznego (*guanghua*) językiem potocznym (*baihua*).

❖

Andrzej ŚWIRKOWSKI

Department of Japanese Studies
Chair of Oriental Studies
Faculty of Modern Languages and Literatures
ADAM MICKIEWICZ UNIVERSITY (Poznań/Poland)
a.swirkowski@gmail.com

Japanese detective novel in the 1920s

The detective novel (*tantei shōsetsu*) was in Japan a term used to describe practically every kind of fiction that did not fit into the tendencies represented by the most prominent literary movements. The presentation will be an attempt to map the genre during the second wave of its popularity.

The publication of Edogawa Ranpo's short story *Nisen dōka* in the April issue of the "Shinseinen"

magazine not only brought instant recognition for the debuting author, but also opened a new chapter in the history of detective fiction. The popularity of the genre dates back to the 1880s, with the popularity of the adaptations of works of English and French authors, mainly delivered by Kuroiwa Ruikō, but it wasn't until the late Taishō and early Shōwa periods that detective fiction started to break away from the Western influence and acquired a distinct local character. Edogawa Ranpo and other "Shinseinen" writers played a leading role in this process, but one must neither forget of the pioneering influence of established authors (like Tanizaki Junichirō or Akutagawa Ryūnosuke) who – usually for a brief time – displayed interest in crime fiction, nor of those who, like Yumeno Kyūsaku or Oguri Mushitarō strived to expand the limits of the genre.

Japońska powieść detektywistyczna lat dwudziestych

Powieść detektywistyczna (*tantei shōsetsu*) to w języku japońskim termin bardzo pojemny, w ramach którego mieściły się właściwie wszystkie gatunki nie wpisujące się bądź wykluczane z głównego nurtu twórczości literackiej. Wystąpienie będzie próbą wyznaczenia granic tego pojęcia w okresie drugiej fali popularności literatury kryminalnej.

Publikacja w czasopiśmie „Shinseinen" (nr 4/1923) opowiadania Edogawy Ranpo *Nisen dōka* nie tylko przyniosła natychmiastowy rozgłos debiutującemu pisarzowi, ale i rozpoczęła nowy rozdział historii literatury detektywistycznej w Japonii. Popularność gatunku zaczyna się co prawda już w latach osiemdziesiątych dziewiętnastego wieku wraz z falą adaptacji angielskich i francuskich powieści kryminalnych, w których specjalizował się Kuroiwa Ruikō, ale dopiero na przełomie er Tashō i Shōwa literatura detektywistyczna zaczyna wyzwalać się spod wpływów zachodnich i nabiera odrębnego, wyraźnie rodzimego charakteru. W procesie tym Edogawa Ranpo i inni autorzy współpracujący z „Shinseinen" odegrają przodującą rolę, ale przy omawianiu specyfiki japońskiego kryminału nie należy zapominać o pionierskim wpływie, jaki na jego rozwój wywarli uznani twórcy najczęściej zainteresowani nim jedynie przelotnie (Tanizaki Jun'ichirō, Akutagawa Ryūnosuke), jak i późniejsi o parę lat autorzy odważnie przekraczający sztywne ramy gatunkowe (Yumeno Kyūsaku, Oguri Mushitarō).

❖

Stanisław MEYER

Department of Japanology and Sinology
Institute of Oriental Studies | Faculty of Philology
JAGIELLONIAN UNIVERSITY (Kraków/Poland)
stan.meyer@uj.edu.pl

Voice from Okinawa: *Kakuteru pātī* (Cocktail Party) by Ōshiro Tatsuhiro and its historical context

The year 2017 marks the 50th anniversary of awarding the Akutagawa Prize to Ōshiro Tatsuhiro (b. 1925) from Okinawa for his short story *Kakuteru pātī* (Cocktail Party, 1967). It was the first time in history that this prestigious award went to a writer from Okinawa, hence putting a spotlight on Okinawan literature which was until then almost unknown to Japanese readership. The Akutagawa Prize for Ōshiro made Japanese society aware of problems of Okinawa which was still under American military occupation. Cocktail Party tells as story of a father who desperately tries to press charges against an American soldier who raped his teenage daughter. His story exemplifies life of Okinawan people under the authoritarian rule of American administration. By setting the first half of the story (before the rape) at a cocktail party, where the protagonists spends a pleasant evening with his friends from mainland Japan, China and the USA, Ōshiro describes the complexity of relations between Okinawa and Japan, characterized by the lack of knowledge and understanding of Okinawa by Japanese society. The aftermath of the rape on the protagonist's daughter discloses the superficiality of "international friendship" between the four men and invokes questions about suffering, guilt and responsibility – including collective responsibility for war atrocities.

Głos z Okinawy: Opowiadanie *Kakuteru pātī* (Koktajl Party) Ōshiro Tatsuhiro i jego kontekst historyczny

W 2017 r. minie 50 lat od przyznania prestiżowej nagrody literackiej im. Akutagawy pisarzowi z Okinawy, Ōshiro Tatsuhiro (ur. 1925), który otrzymał ją za opowiadanie *Kakuteru pātī* (Koktajl Party, 1967). W historii nagrody jury po raz pierwszy doceniło pisarza z Okinawy, dzięki czemu literatura z Okinawy przebiła się do świadomości japońskich czytelników. Znaczenie tej nagrody było tym większe, iż przypomniała japońskiemu społeczeństwu o losie prefektury Okinawa, znajdującej się wówczas pod amerykańską okupacją wojskową. Koktajl party opowiada historię ojca, który podejmuje beznadziejną walkę o pociągnięcie do odpowiedzialności amerykańskiego żołnierza, który zgwałcił mu córkę. W historii tej jak w soczewce skupiają się doświadczenia mieszkańców Okinawy, bezsilnych wobec autorytarnych władz okupacyjnych. Tytułowe koktajl party, na którym bohater opowiadania spędza miły wieczór ze znajomymi z Japonii, Chin i Stanów Zjednoczonych w domu amerykańskiego oficera, służy za tło do nakreślenia złożonych stosunków między Japonią i Okinawą, naznaczonych nieznajomością i niezrozumieniem Okinawy przez społeczeństwo Japonii. Gwałt na córce bohatera, popełniony tego samego wieczora, odziera go z iluzji, uwidacznia powierzchowność jego przyjaźni i wyzwala dyskusję na temat cierpienia, winy i odpowiedzialności – także za zbrodnie wojenne.

❖

Zofia JAKUBÓW

Department of Chinese Studies
Faculty of Oriental Studies
UNIVERSITY OF WARSAW (Warsaw/Poland)
z.m.jakubow@gmail.com

Between Money and Idealism, on the Border of Epochs: Work, Objects and Waste in the Works of Murong Xuecun and Li Shijiang

Murong Xuecun and Li Shijiang belong to the 'middle generation' (*zhongjian dai*) of Chinese writers. They were both born in 1974, before the death of Mao Zedong and during the Cultural Revolution, but the political, social and economic situation of the PRC was about to change dramatically within just a few years. China after 'reform and opening up' was only nominally a socialist state, it welcomed Western influence and became infatuated with neoliberalism. This fascination is reflected in Murong Xuecun's and Li Shijiang's prose, which often opens up literary spaces where money is desired and understood as an ultimate value deciding about the social hierarchy and delineating the horizon of expectations. Simultaneously, symptoms of disappointment with neoliberalism or even of a longing for conservative values may be noticed in their works. Chinese critics and scholars often claim that the name of contemporary masters of literature is only deserved by the writers ten or twenty years older than Murong Xuecun and Li Shijiang, while the writers born in the 1980s are usually commercially but not artistically successful. This view and the accompanying description of the post-70 (*70 hou*) generation as 'middle' or 'awkward' (*ganga*), even though quite clichéd, does, nevertheless, find confirmation in some of *70 hou* authors' writings. The prose by the two writers discussed may be placed somewhere between Mo Yan's avant-garde reflections on history and the new urban novel breaking free from the constraints of the past. Of special interest are the topics of work, objects and waste, which figure prominently in their books. Those topics have also been extensively described by Zygmunt Bauman in *Liquid Modernity* and *Wasted Lives. Modernity and its Outcasts*. Whenever one tries to employ Western thought in analyses of Oriental literatures, it requires utmost caution. Nevertheless, Bauman claims that the liquid state of modernity describes cultural and economic systems of different parts of the world and its symptoms are also visible in China. In this context, Murong Xuecun's and Li Shijiang's writing may be viewed as a quest for identity, which is searched for amongst liquid and solid (already existing and reconstructed) elements.

Pomiędzy pieniędzmi a idealizmem, na granicy epok: praca, przedmioty i odpady w prozie Muronga Xuecuna i Li Shijianga

Murong Xuecun i Li Shijiang to chińscy pisarze należący do tzw. „środkowego pokolenia" (*zhongjian dai*). Obydwaj urodzili się w 1974 r. – jeszcze za życia Mao Zedonga, w trakcie „rewolucji kulturalnej", jednak sytuacja polityczna, społeczna i ekonomiczna ChRL miała zmienić się diametralnie w ciągu zaledwie kilku lat. Chiny po wprowadzeniu polityki „reform i otwarcia" pozostały krajem socjalistycznym już tylko nominalnie, nastąpiło otwarcie na wpływy Zachodu, w tym zauroczenie neoliberalizmem. Fascynacja ta znajduje odbicie w prozie Muronga Xuecuna i Li Shijianga. Autorzy często przenoszą czytelnika w literacką przestrzeń, w której pieniądze są przedmiotem pożądania, wartością absolutną wyznaczającą hierarchię społeczną i horyzont oczekiwań. Jednocześnie jednak w ich utworach pojawiają się także oznaki rozczarowania neoliberalizmem, a nawet tęsknoty za konserwatywnymi wartościami. Chińscy krytycy i literaturoznawcy często piszą, że współcześni mistrzowie literatury to autorzy starsi od Muronga Xuecuna i Li Shijianga o pokolenie, natomiast literaci urodzeni po roku 1980 odnoszą sukcesy głównie komercyjne. Mimo schematyczności tego ujęcia, nadawane w jego ramach generacji post-70 (*70 hou*) miano pokolenia „środkowego" lub „niezręcznego (*ganga*) wydaje się znajdywać uzasadnienie w twórczości niektórych jego przedstawicieli. Proza dwóch omawianych pisarzy sytuuje się gdzieś pomiędzy awangardą i historyczną refleksją pisarzy klasy Mo Yana a młodą, wyrywającą się z więzów przeszłości miejską powieścią. Szczególnie interesujące są zajmujące ważne miejsce w ich książkach tematy pracy, a także przedmiotów oraz odpadów, którym wiele miejsca w *Płynnej nowoczesności* oraz *Życiu na przemiał* poświęcił Zygmunt Bauman. Przenosząc teorie zachodnich myślicieli na grunt refleksji nad literaturami orientalnymi, należy zachować najwyższą ostrożność. Jednak sam Bauman twierdzi, że opisywane przez niego płynne stadium nowoczesności to stan systemów kulturowo-ekonomicznych różnych części świata, jego symptomy widoczne są również w Chinach. W tym kontekście pisarstwo Muronga Xuecuna i Li Shijianga można także rozumieć jako poszukiwanie tożsamości pomiędzy elementami płynnymi a ciałami stałymi zastanymi i odbudowywanymi.

PANEL 14

Borderlands of cultures, languages and religions: European literature with Oriental roots

⌗

Na pograniczu kultur, języków i religii: literatura europejska z orientalnymi korzeniami

Magdalena ŚLĄSKA

Institute of Scandinavian Studies
Faculty of Languages
UNIVERSITY OF GDANSK (Gdańsk/Poland)
magdalenaslaska@o2.pl

Life at the junction. Religious, linguistic, social and cultural boundaries in the poetry of Yahya Hassan

The aim of the paper is to present the poetry of Yahya Hassana – a poet of Palestinian origin who was born in Denmark, who grew up at the junction of two cultures. His debut collection of poems, released in 2013, has reached more than one hundred thousand copies and by the end of 2015 has been translated into ten languages. This achievement is unprecedented in the history of Danish literature. What constitutes such a big success and the power of language of this twenty-two-year old man?

Presented subject is part of my interdisciplinary research in cultural linguistics. An attempt was made to examine the issues of belonging and searching of identity, balancing at the verge of two cultures inscribed in poet's biography: Scandinavian (Danish) and Arabic one with the emphasis on taking the term "borders" into consideration, realized in searching religious, linguistic, social and cultural boundaries in Hassan's controversial writings.

Życie na styku kultur. Granice religijne, językowe, społecznie i kulturowe w poezji Yahya Hassana

Celem wystąpienia jest zaprezentowanie na wybranych przykładach poezji Yahya Hassana – poety palestyńskiego pochodzenia urodzonego w Danii, któremu przyszło dorastać na styku kultur. Jego debiutancki tom wierszy, wydany w 2013 roku już w dwa miesiące od wydania osiągnął nakład ponad stu tysięcy egzemplarzy i do końca 2015 został przetłumaczony na dziesięć języków. Takie osiągnięcie nie ma precedensu w historii literatury duńskiej. Co więc stanowi o tak dużym sukcesie i sile rażenia słowa, jakim operuje ten dwudziestodwulatek?

Zaprezentowana tematyka jest częścią moich Interdyscyplinarnych badań zakresu językoznawstwa kulturowego.

Referat stanowi próbę przybliżenia problematyki przynależności i szukania tożsamości, balansując na granicy dwóch tak różnych kultur: skandynawskiej (duńskiej) i arabskiej, wpisanych w życiorys autora, ze wskazaniem na problematykę granic ujętych w tytule planowanego wystąpienia.

❖

Grzegorz CZERWIŃSKI

Chair of Philological Studies "East – West"
Institute of East Slavonic Philology|Faculty of Philology
UNIVERSITY OF BIAŁYSTOK (Białystok/Poland)
g.czerwinski@hotmail.com

The Rubaiyat of Dmytro Pavlychko: an Oriental Literary Genre in the Ukrainian Literature

The aim of this paper is to present the work of the Ukrainian poet Dmytro Pavlychko (born in 1928), and in particular the series of his ruba'is.

Pavlychko is not only a poet but also a translator, literary critic, social activist and a politician. In 1999–2001 he was the ambassador of Ukraine in Poland. He has published several books of poems and several collections of translations of Polish literature as well as Slovak and Croatian ones. The volume *Rubai* was published in 2003.

The paper presents the influence of the tradition of The Orient on the form and subject of Pavlychko's

quatrains, as well as intertextual relationship between the work of the Ukrainian author and Persian classics and Omar Khayyam most of all.

Rubajjaty Dmytra Pawłyczki: gatunek orientalny na gruncie literatury ukraińskiej

The aim of this paper is to present the work of the Ukrainian poet Dmytro Pavlychko (born in 1928), and in particular the series of his ruba'is.

Pavlychko is not only a poet but also a translator, literary critic, social activist and a politician. In 1999–2001 he was the ambassador of Ukraine in Poland. He has published several books of poems and several collections of translations of Polish literature as well as Slovak and Croatian ones. The volume *Rubai* was published in 2003.

The paper presents the influence of the tradition of The Orient on the form and subject of Pavlychko's quatrains, as well as intertextual relationship between the work of the Ukrainian author and Persian classics and Omar Khayyam most of all.

❖

Michał KURAN

Chair of Old Polish Literature and Auxiliary Sciences
Institute of Polish Philology | Faculty of Philology
UNIVERSITY OF LODZ (Łódź/Poland)
kuranmi@uni.lodz.pl

Funkcja fabuł i proroctwa Sulejmana Wspaniałego w *Lidze z zwadą koła poselskiego* (1596) Krzysztofa Damineusa — historie orientalne jako argument z autorytetu w literaturze antytureckiej — przekraczanie granic

The study reveals how after the transferring across the cultural and religious limits an idea/ a plot — a proof of the wisdom of Orient — can be adopted-used in a new context against the mother tradition. Three stories given in a dedicatory letter reveal therefore the reason of justice judgements given by the khadis, then consisting one of two work's construction axes the narration about the dervishes plays the role of the exit point to admonish neglecting the peril co-citizens, moreover constituting a second axis so called 'the Suleiman's prophecy' convinces of weakness of the Osman Empire, leading to encourage to participate in a new crusade. The author of *The League*, Turkish ex-prisoner, introducing to his circle of literary culture he exploits examples of the wisdom of Orient and alleged prophecy as an argument from the authority in the Turkish war motive.

The function of plot and prophecy of Suleiman the Greatest in *The League with hindrance of the emissaries' circle* (1596) of Christopher Damineus — the oriental stories as an argument from the authority in the anti-Turkish literature — crossing the borders

Studium ukazuje jak po przeniesieniu przez granicę kulturową i religijną myśl/fabuła — dowód mądrości Orientu — w nowym kontekście może zostać zaadaptowana-wykorzystana przeciwko macierzystej tradycji. Trzy historie podane w liście dedykacyjnym ukazują bowiem logikę sprawiedliwości wyroków wydanych przez kadich, z kolei stanowiąca jedną z dwu osi konstrukcyjnych utworu narracja o derwiszach pełni rolę punktu wyjścia dla napomnienia lekceważących zagrożenie współobywateli, zaś będące drugą osią tzw. proroctwo Sulejmana przekonuje o słabości Imperium Osmańskiego, służąc zachęcie do udziału w nowej krucjacie. Autor *Ligi*, były więzień turecki, wprowadziwszy do swojego kręgu kultury literackiej, wykorzystuje przykłady mądrości Orientu i domniemane proroctwo jako argumenty z autorytetu w antytureckiej pobudce wojennej.

❖

Kamil MICHALUK

Institute of History | Faculty of Humanities
MARIA CURIE SKŁODOWSKA UNIVERSITY
(Lublin/Poland)
michalukkamil@gmail.com

Orient in a political dispute of Sejm Wielki (The Great Sejm). The case of *Rozmowa Solona z Kadym*

Rozmowa Solona z Kadym (Solon's dispute with Kady), assigned to Józef Kazimierz Kossakowski, is a very important and original piece of literature,

significant in the polemics of the Sejm Wielki. Its contents details show the limits of what was allowed at the time to be written about the king and the mighty political opponents. It is not a coincidence that Kady is identified with Hugo Kołłątaj, Padyszach with Stanisław August Poniatowski, and Sadr-Azewa with Stanisław Małachowski.

Bishop Kossakowski in order to "bring charges" against his enemies used the oriental style – taken from the Muslim world. Did this "oriental costume", in which serious political accusations were formulated, enable the bishop-traitor to achieve his objectives? Can this attempt be compared to the style of other pamphlets? These are the questions that I will try to resolve in the lecture.

Orient w sporze politycznym Sejmu Wielkiego. Przypadek *Rozmowy Solona z Kadym*

Rozmowa Solona z Kadym przypisywana Józefowi Kazimierzowi Kossakowskiemu była utworem bardzo oryginalnym i istotnym w polemikach Sejmu Wielkiego. Zawarte w niej treści nakazują przy tym zapytać o granice tego, co ówcześnie wolno (i warto) było napisać o królu i możniejszych od siebie przeciwnikach politycznych. Nie jest przypadkiem że tytułowego Kadiego łatwo utożsamić właśnie z Hugonem Kołłątajem, Padyszacha ze Stanisławem Augustem Poniatowskim, Sadr-Azewa zaś ze Stanisławem Małachowskim. Dla ,,postawienia zarzutów" swoim wrogom biskup Kossakowski użył stylistyki orientalnej – zaczerpniętej ze świata muzułmańskiego. Czy tego rodzaju ,,orientalny kostium'', w jaki przybrane zostały ciężkie polityczne zarzuty, pozwolił zrealizować cele biskupa- zdrajcy? Czy próba ta daje się porównać ze stylizacją innych paszkwili sejmowych? Dylematy te postaram się rozstrzygnąć w zaproponowanym przeze mnie referacie.

PANEL 15

Spacial & cultural borderlands in Turkic literatures

Gözde Begüm UYANIK

Division of English Translation and Interpreting
Department of Translation Studies
ISTANBUL UNIVERSITY (Istanbul/Turkey)
gbakuzum@gmail.com

Harika KARAVIN

Division of English Translation and Interpreting
Department of Translation Studies
ISTANBUL UNIVERSITY (Istanbul/Turkey)
harika.karavin@gmail.com

Role of Translation in Identity Formation: A Case Study

The aim of this study is to indicate the role of translation in identity formation via translated children's literature. According to the contemporary pedagogical approach, children's stories and fairy tales contribute to the perception of the world, nature and human beings in children. They also affect the way children think as well as their psychological development. In Turkish literary system, children read many translated stories and fairy tales rather than originally written Turkish books. Therefore, it can be said that the effect of translated children's books is also important in Turkish case. In other words, it is inevitable for translated children's literature to affect children's pedagogical world in different aspects in Turkey. In line with this view, our study will focus on the Turkish translations of Belgian children's book series titled *Martine* by two Turkish publishing houses. Within this context, how these stories have affected Turkish literary system will be examined by considering their sociocultural and pedagogical reflections. Moreover, the role of these translated children's series in shaping and determining the role of female children as future adults in Turkish culture as well as the reception of the series by Turkish audience will be discussed. The main focus of the study will be on the characteristics of female role presented and tried to be imposed on Turkish culture by means of *Martine* translations. For this purpose, sociocultural contexts of the periods when translations were published will be described in terms of female image, and whether these stories in question have social contributions in identity formation of young women will be discussed. Theoretical framework of the study will be shaped in line with the translation definition of Translation Studies theorist Gideon Toury, who mentions that translation is a means of "cultural planning" (1999).

Key words: contemporary pedagogy, translated children's books, translation and identity formation, translation sociology.

❖

Zbigniew BIAŁAS

Department of Postcolonial Studies and Travel Writing
Institute of English Cultures and Literatures
Faculty of Philology
UNIVERSITY OF SILESIA (Katowice/Poland)
zbigniew.bialas@us.edu.pl

Kars and the Outpost Stigma

Contemporary Kars is a town with a complex border outpost stigma. It exists in the popular imagination as a place without an interesting past (if it lives in such imagination at all) or perhaps with such a legacy that the sooner it is excised, the better. Made reluctantly notorious through Orhan Pamuk's controversial novel *Snow*, the town lies so far to the north-east by Western Turkish standards that it is by-passed by most tourists and travelers. Pamuk's novel put Kars in the spotlight negatively and the name of the town (reminiscent of the word "snow" in Turkish) became something of the anathema, a paragon of the muddy, cold, provincial, conservative hell-hole. However, Kars is interesting both for its past (the presence of Armenian Christians, the Ottoman fortress, the massive Russian influence on local architecture) and its present identity. The previous uneasiness felt by citizens towards the Ottoman history sprang from the widespread conviction that all the energy needed to be invested

into building the new future (Ataturk tried to make the town the cultural outpost of the Republic). In the different political and ideological climate of Turkey today, the anti-Ottoman sentiment gradually disappears. My paper will focus on today's topography and architecture of Kars in the context of migratory routes and a postcolonial city, the spheres of Russian influence, manifestations of ambivalence about empire and minority experience. The discussion will include actual Armenian, Ottoman and Russian monuments vis-à-vis the same objects as delineated in Pamuk's fictionalized snow-town as well as certain paradoxes present in English and Polish editions/translations of the novel. The presentation will additionally feature photographs and a commentary on the state of Kars's architecttural monuments.

❖

Benjamin SUTCLIFFE

Department of German, Russian, Asian, and Middle Eastern Languages and Cultures
College of Arts and Science
MIAMI UNIVERSITY (Oxford, Ohio/USA)
sutclibm@miamioh.edu

Trifonov's Orient: Optimism, Despair, and Ambivalence in Turkmenistan

Soviet author Iurii Trifonov, while best known for novellas depicting the Moscow intelligentsia, repeatedly depicts Turkmenistan in his early and later prose. In doing so, he employs an overarching Soviet narrative juxtaposing a modern/European center and primitive/Central Asian periphery. These images begin with the optimism of the novel *Slaking the Thirst* (Utolenie zhazhdy, 1963), glorifying the building of the Karakum Canal during the Khrushchev era. However, in the novella *Taking Stock* (Predvaritel'nye itogi, 1970) enthusiasm and certainty give way to despair, isolation, and doom as the protagonist flees to Turkmenistan because of family problems in Moscow. Turkmenistan reflects Trifonov's doubts about the trajectory of Soviet culture as a whole and its intelligentsia in particular. The region thus exemplifies the fears of the center being displaced onto the periphery, a scenario Edith Clowes links to imagined geographies and Orientalist misconception in the Russian cultural imagination.

Turkmenistan likewise indicates how the dream of Soviet ethnic harmony deteriorated into colonialist attitudes resembling those Edward Said critiques. *Slaking the Thirst* lauds Turkmen, Russian, and other characters working together to build a mammoth irrigation canal; *Taking Stock*, however, shows a Russian intellectual in a Turkmen backwater with only his brooding introspection for company. The local population that Trifonov depicted in his first work is reduced to a series of clichés in the later novella. Turkmen scholars such as Adzhaimal Akmuradova applauded *Slaking the Thirst* as a sign of Soviet culture's supposed internationalism. These critics ignore *Taking Stock*, suggesting that the ties between ethnicities in this later work promote difference and inequality instead of harmony and egalitarianism. Trifonov, as Natal'ia Ivanova and Dmitrii Bykov note, is deeply concerned with the moral failings of the intelligentsia. Turkmenistan becomes the backdrop for such worry as his prose moves from the naïve certainty of the Khrushchev era to the cynicism and self-doubt of the Brezhnev years. However, a closer examination of *Slaking the Thirst* reveals that it already links Turkmenistan to the problems that will dominate *Taking Stock*: the earlier work focuses on a protagonist for whom the region evokes the trauma and loss of the Stalinist past as well as the brighter future promised by the canal. (In reality, the Karakum project created one of the USSR's greatest ecological catastrophes: the destruction of the Aral Sea.) *Slaking the Thirst* repeatedly connects this unease to the desert, an Orientalist trope that threatens the modernity and putative progress of the Soviet experience. In *Taking Stock* all hopes of transforming society have vanished, replaced by the bitter narcissism of a Moscow intellectual who sees Turkmenistan as a place of exile. Together Trifonov's two works reveal how this peripheral Soviet region connects images of the East to the anxieties of an author deeply worried over his nation's fate.

PANEL 16

India beyond its borders: European literature on India

Tetiana DEREZHYTSKA

Depart. of Translation Studies and Contrastive Linguistics | Faculty of Foreign Languages
IVAN FRANKO NATIONAL UNIVERSITY
(Lviv/Ukraine)
tanya.imagination@gmail.com

Dichotomy "East-West" in the English modernist novel: imagological perspective

Nowadays the issue of imagological aspect in the English modernist novels is of great importance. The analyzed works of L. Woolf and E. Forster prove that the consequence of the European superiority is mainly their loss of identity in the Eastern surroundings. They demonstrate that colonial policy and insatiable greed for personal power are the chief causes of the conflict which leads to self-destruction. Thus, the tragic outcome of this trouble is turning from the Lord to the Captive, unable to identify oneself and searching constantly for one's place in the world. Besides, the novels demonstrate that hetero-images of each other turn into auto-images, although the latter ones are generally counter- images. Thus, it is fair to argue that mutual perceptions and attitudes of both East and West populations have a drastic effect upon the formulation of national Image.

The English novels try to clarify the issue of Imagology as they throw the light on various spheres of usage of different types of images between English and Indian/Ceylonese and also their functional characteristics. In addition, it is not always easy to tell apart the borders between hetero-, auto- and meta-images because of their subjectivity. Sometimes they seem to merge and interpenetrate while at some points their frontiers are quite clear-cut and distinct.

Critical reception of French comparative literature by the Aachen Program (H. Dyserinck) resulted in the insight of the impossibility of separating the image of the other (hetero-image) from the image of the self (auto-image), as well as of the constructional/ representational character of these images.

Moreover, the novels raise the issue of Colonization as a chief factor of grounds for the English domination, its right to do whatever they want. Therefore, the problems of English justi- fication of its colonial mission and the loss of identity in the East are raised most vividly in the works of these two Modernist authors. The writers both show the endeavor of colonizers to bring the rudiments of civilization (*la mission civilisatrise*) to the illiterate and uneducated nations of the Third world, to maintain law and order there. However this innocent and "beneficial" task turns out to be a total disaster for both sides, since it causes devastation and explicit as well as implicit feuds. The production of such intermixture of cultures is a "hybrid with perverted thinking" unable to fulfill self-realization, find one's place in the world and the essence of existence.

All in all, West is West and East is East, they differ from one another greatly and hardly intersect. Thus, it is worthless to try to bring them together by imposing unlike ideas, beliefs and principles upon them. The literary works demonstrate tragic conesquences of British superior policy towards Eastern regions, reflected in its citizen's self-consciousness whose trials are brought to naught in the end. They demonstrate that the juxtaposition between Western and Eastern worlds is unavoidable and obvious. What is more, there is almost no chance they could ever coincide or correlate since their survival resembles poles apart.

❖

Sudhir KUMAR

Govt. Nehru P.G. College
MAHARSHI DAYANAND UNIVERSITY
(Rohtak/India)
sudhir27ckd@gmail.com

Otherness of other in the eyes of another: An orientalist study of E. M. Forester's *A passage to India*

Orientalism is based on the binary differences of occident and orient. Edward Said has established this notion in the field of literature in his well known book *Orientalism*. In this book he has discussed the position of exotic other which involves the religious class between Christianity and Islam that almost began in the seventh century and continues till today. This paper puts forward a comprehensive study of the novel *A Passage to India* under the cannon of an oriental text from an occident perspectives. Race has functioned as one of the most powerful and yet the most fragile maker of human identity. The racial identity is actually shaped by perception of religious, ethnic, linguistic, national, and sexual and class differences. In the novel *A Passage to India* E.M. Forster depicts the problem with seeing two cultures as occupying the same world, is that they can be measured with each other and one preferred to another as a reflection of the world. In this binary world, racial confrontation, transgression and opposition surface repeatedly. The colonized are aware of an authority, of an imposition and hostility between two races, which need to be resisted. In this novel post-colonialism comes to represent a conflict – within one's own self and the conflict in the outside world. There is a quite genuine hatred of muddling, and a suspicion that whatever they do, they will produce disaster. So, the novel presents a masterly study of racial antagonism of two great races with different heritage and history.

Keywords: Orient, Occident, Confrontation, Post-colonial, Identity, Race, Conflict, religion, Otherness

❖

Iwona MILEWSKA

Depart. of Languages & Cultures of India & South Asia
Institute of Oriental Studies | Faculty of Philology
JAGIELLONIAN UNIVERSITY (Kraków/Poland)
milewska.iwona@gmail.com

Śakuntalā – different versions of the ancient Indian love story and their reception in the European cultural tradition

In its first part the paper deals with some versions of *Śakuntalā* – the story of love known from several ancient Indian literary works. One of these versions comes from the epic *Mahābhārata*, where its text is included in the form of a separate sub-story (MBh.I.62.-69) and where it is entitled *Śakuntalo-pākhyānam*. The second version chosen for the analysis is the drama *Abhijnāna-śākuntalam* by the famous Indian author *Kālidāsa*. In the paper the potential origins of these two versions are proposed. The ones disscussed in the paper are – some fragments from the collection of hymns of the *Ṛgveda* (e. g. RV.III.53.12) and some chosen verses coming from the *Śatapatha Brāhmaṇa* (e.g. ŚBr. 13.5.4. 11-14). It is worth stressing that in the *Brāhmaṇa* version of the story *Śakuntalā* is mentioned as a partly divine being called an *apsaras* whereas in the other sources she is definitely shown as an earthly heroine.

In the second part of the paper the short history of the European reception of these versions is described. The analysis concerns the influence of the *Śakuntalā* story on the Western perception of Indian literary works. In this context the British and Polish versions of the original story are discussed in detail. The description of its literary reception is enlarged by the information on the representations of *Śakuntalā* story in the European music and theatre.

❖

Olivier HARENDA

Department of English | Faculty of Languages
NICOLAUS COPERNICUS UNIVERSITY
(Toruń/Poland)
mathisharenda@gmail.com

The Boundaries of Historical Accuracy: Contemporary Re-reading of Salman Rushdie's *Midnight's Children*

The paper examines the historical quality of the novel *Midnight's Children* (1981), written by a prominent author Salman Rushdie, and the possible ways in which it can be interpreted today, 35 years after its original publication.

In order to conduct this analysis, the paper firstly provides introductory information about the novel (the reasons behind its immediate success as well as subsequent controversy surrounding the cinematic adaptation) and its place within the canon of postcolonial literature. Then, the novel's plot is briefly summarized so as to correctly establish its most prevalent themes. Next, the novel's connection with the twentieth-century history of India (particularly the events of the Partition of India – 1947 and the State of Emergency – 1975) is outlined. This is done in order to indicate Rushdie's literary intent of blending real historical events with magical realism. Finally, the paper proceeds to a detailed analysis of *Midnight's Children* through the modern perspective. That is to say, Rushdie's evaluation of "Indian history", critical comment on present reality (at the time of writing), and assumptions about the future of independent India conveyed in the novel are juxtaposed with actual events from Indian politics that followed after the book's publication.

The analysis of the novel consists in three parts: 1) How Rushdie described the Partition of India in the novel (The Image of the Partition); 2) The eponymous Midnight's Children hailed as the Lost Generation (Betrayal of a nation due to India's colonial legacy in the State of Emergency); 3) Examination of Rushdie's accusations against India through the historical figure of Prime Minister Indira Gandhi (The Destruction of Midnight's Children as Critique of Indira Gandhi's Rule).

It should be noted that the final part of the analysis is the most important one since it focuses on the real-life political leader who appears in Rushdie's story (and is also its main villainess).

The analysis aims to show that contemporary re-reading of *Midnight's Children* differs signify cantly from its initial reception due to major transforma-tions on the political stage of India, which have taken place during the past 35 years. In consequence, certain historical inaccuracies may arise in the course of modern interpretation of the novel.

PANEL 17

Borders and boundaries in old literatures of East Asia

⌗

Granice i ograniczenia w dawnych literaturach Azji Wschodniej

Anna PIWOWARSKA

Department of Korean Studies
Faculty of Oriental Studies
UNIVERSITY OF WARSAW (Warsaw/Poland)
ak.piwowarska@gmail.com

Woman in a man's world – about transcending the limitations in Lady Hong Hye-gyŏng's *Hanjungnok*

Amongst the many masterpieces of classic Korean literature, *Hanjungnok* (Memoirs written in sadness) is the one that most certainly deserves the attention it gets. It was written by Lady Hong Hye-gyŏng (1735–1816), who was the wife of the tragically deceased Crown Prince Sado, successor of the Yi dynasty (1392–1910). The importance of this work is justified not only by its undeniable factual richness and numerous historical and cultural references, but also its genre – the complexity of *Hanjungnok* makes it easy to classify it as a memoir, autobiography or even a chronicle.

Complexity of Lady Hong's memoir exeeds however its genre. The social status of the author, who at the time was the mother of the ruling monarch, let her take on the subjects concerning both private and public life, that in Chosŏn Korea were traditionally reserved for men. Using her status, Lady Hong described not only the private life of the members of the court, but also decided to share her opinion on the political reality of those days.

In *Hanjungnok* Lady Hong first described her early life, marriage to Crown Prince Sado, and years she had spent on royal court, overshadowed by Crown Prince's mental illness, political conflicts and dramatic history of her own family members. Then she wrote about political unrest, that became worse after Crown Prince Sado's death, and resulted in the execution of Hong Nagim, her own brother. Finally she minutely discribed the part of Korean history omitted in official chronicles. In this part she vented her emotions and described the conflict between King Yŏngjo and Crown Prince Sado, that brought about the death of her husband.

By presenting the multiplicity of *Hanjungnok's* genre and subject matter, I hope to demonstrate how and why Lady Hong transcended the limitations of social and political reality of Chosŏn, which resulted in a literary masterpiece, that is an important example of both Korean belles-lettres and historical account.

Kobieta w męskim świecie — o przekraczaniu granic w autobiograficznym *Hanjungnok* autorstwa damy Hong Hye-gyŏng

Spośród dzieł klasycznego kanonu literatury koreańskiej na szczególną uwagę bez wątpienia zasługuje *Hanjungnok* (Pamiętnik spisany w smutku), pióra damy Hong Hye-gyŏng (1735–1816) – żony zmarłego tragicznie następcy tronu dynastii Yi (1392–1910), księcia Sado. Niezwykła ranga dzieła uzasadniona jest nie tylko bogactwem faktograficznym oraz licznymi odniesieniami historycznymi i kulturowymi, ale również jego złożonym statusem literackim, który sprawia, że łączy ono cechy przypisywane we współczesnej myśli teoretycznoliterackiej różnym gatunkom z pogranicza kroniki, pamiętnika i autobiografii.

Złożoność dzieła damy Hong nie ogranicza się jednak tylko do klasyfikacji gatunkowej. Status społeczny autorki, która w chwili rozpoczęcia pisania swoich wspomnień była matką urzędującego władcy, pozwolił jej wykroczyć poza tematykę zwyczajowo podejmowaną przez ówczesne koreańskie pisarki i zmierzyć się ze stroną życia rodzinnego i publicznego, pomijanego w innych dziełach okresu. Wykorzystując swoją pozycję na dworze królewskim, dama Hong na

kartach swojego dzieła opisała nie tylko prywatne życie dworu, ale również pokusiła się o komentarz ówczesnych realiów politycznych.

W *Hanjungnok* dama Hong najpierw przedstawiła historię swojego sielankowego dzieciństwa, ślub z księciem Sado oraz późniejsze jej życie na dworze, nad którym zaciążyła umysłowa choroba księcia Sado, walki frakcji politycznych oraz dramatyczne losy członków jej własnego rodu. Następnie opisała polityczne turbulencje na dworze Yi, które zaostrzyły się po śmierci księcia Sado i w ostateczności doprowadziły do egzekucji Hong Nagima, jej rodzonego brata. Na końcu dama Hong zmierzyła się z częścią historii państwa Chosŏn często pomijaną w oficjalnych kronikach. W części tej dała ona upust swoim emocjom, szczegółowo przedstawiając narastający między królem Yŏngjo a księciem Sado konflikt, który ostatecznie doprowadził do tragicznej śmierci jej męża.

Przedstawiając różnorodność gatunkową i tematyczną dzieła *Hanjungnok*, w czasie wystąpienia dążyć będę do wykazania, w jaki sposób oraz w jakim celu dama Hong wykroczyła poza granice narzucone jej przez społeczne i polityczne realia koreańskiego państwa Chosŏn, czego efektem było powstanie ważnego zarówno literacko, jak i historycznie świadectwa.

❖

Małgorzata SOBCZYK

Department of Japanese Studies | Faculty of Philology
NICOLAUS COPERNICUS UNIVERSITY
(Toruń/Poland)
m_sobczyk@umk.pl

The image of a foreigner as seen in early-modern Japanese anti-Catholic literature

The proposed paper is to discuss an *opposition of* '*self*' and '*other*' within the context of religious relations of early-modern Japan. The analysis will be based on the 18th century *Records on how Christian Sect Arrived to the Kingdom of Japan* (*Kirishitan shūmon raichōki*) as a primary source.

The rejection of Christianity and limiting contacts with foreign countries in the first half of the 17th century gave rise to the anti-Catholic literature. It was aimed at promoting a strictly negative image of European missionaries and the religion they brought. First, a foreign missionary was presented as a potential threat to the established social order. He was furnished with a number of negative features – often hyperbolized – which were apparent in his physical appearance, intellectual shortcomings, in his ignorance of manners and language.

As religion was seen as a major self-identifying factor, conversion into Christianity resulted in exclusion from 'our' group. To further emphasize the destructive role of Christianity, Japanese neophytes were also portrayed to have adopted, along with the new faith, Western, uncivilized ways. In a conscious effort to further discredit them, adherents of the new confession were portrayed to have been recruited mainly from socially maladjusted environments such as the poor, the sick or the homeless.

The paper attempts to contribute to the studies of *Kirishitan shūmon raichōki*, an invaluable source for understanding the image of a foreigner and perception of European religious ideas in early-modern Japan.

Wizerunek obcego w japońskiej literaturze antykatolickiej doby wczesno-nowożytnej

Celem proponowanego referatu jest omówienie opozycji „swój/obcy" w kontekście stosunków religijnych wczesno-nowożytnej Japonii. Jako baza źródłowa wykorzystany zostanie osiemnastowieczny utwór o charakterze antykatolickim pt. *Zapiski o tym, jak sekta kirishitan dotarła do cesarstwa Japonii* (*Kirishitan shūmon raichōki*).

Polityka antychrześcijańska oraz ograniczenie Kontaktów z zagranicą w pierwszej połowie siedemnastego stulecia, przyniosły narodziny literatury antykatolickiej, ukierunkowanej na utrwalanie jednoznacznie negatywnego wizerunku europejskiego misjonarza i niesionej przez niego religii.

Obcego-misjonarza prezentowano jako źródło zagrożenia dla ładu społecznego. W tym celu wyposażano go w szereg cech negatywnych, świadomie hiperbolizowanych, wskazując min. na braki fizyczne, umysłowe, czy obyczajowe adwersarza religijnego.

Jednocześnie, pojmowanie religii jako jednego z podstawowych czynników wspólnototwórczych powodowało, że konwersja na obce wyznanie wykluczała ze wspólnoty swoich. Zjawisko to znajdowało wyraz w przenoszeniu negatywnych cech na japońskich neofitów oraz poddawaniu ich świadomej dyskredyttacji społecznej. Utwór wykazuje, iż zaplecze nowej konfesji stanowiły jednostki nieprzystosowane społecznie, czy upadłe tj. włóczędzy, chorzy, biedacy.

W proponowanym referacie, reprezentatywny dla piśmiennictwa antykatolickiego utwór wykorzystany zostanie jako źródło do zrozumienia obrazu „obcego" oraz wczesnych relacji światopoglądowych pomiędzy Europą a Japonią.

❖

Anna ZALEWSKA

Chair of Japanese Studies | Faculty of Oriental Studies
UNIVERSITY OF WARSAW (Warsaw/Poland)
a.zalewska@uw.edu.pl

Borders, borderlands, barriers – places of meetings and farewells in Japanese classical poetry (*sakimori no uta*, *azuma uta* and others)

Border is a place which divides, but also one that makes it possible for people to meet. In ancient Japan, divided into countries (provinces), in order to cross the border one had to pass through a barrier, called *seki* or *sekisho*. As a place of farewells for those who went on a journey and those seeing them off, and also as a place of meetings, barriers developed a wide symbolic meaning in literature and especially, in classical poetry. Names of some of the barriers were used in so called *utamakura*, stylistic devices, usually involving toponyms of the places renown for its scenic beauty etc.

In the 7th and 8th centuries Japan feared its neighbouring countries of China and Korea, and in order to protect the borders, conscript soldiers were being sent to northern Kyushu and island near it. In the *Man'yōshū*, or *The Collection of Ten Thousand Leaves* (8th century), some of the tanka poems of these soldiers are preserved, called *sakimori no uta*, expressing their yearning, loneliness and fears. In many of the poems borderlands place names are used and they are also famous for preserving some elements of local dialactes. Apart from *sakimori no uta*, so called azuma uta can be found in *Kokin wakashū*, or *The Collection of Japanese Poems of Ancient and Modern Times* (10th century). They are folk songs or poems written by poets, modeled on folk songs.

In my presentation I would like to analyze classical Japanese *tanka* poems connected with borders, borderlands and *seki* barriers: their subject range, symbolic meaning and emotions, expressed in the poems, connected with travel, separation, parting and staying in borderlands.

Granice, pogranicze, rogatki – miejsca spotkania i rozłąki w japońskiej poezji klasycznej (*sakimori no uta*, *azuma uta* i inne)

Granica to miejsce, które rozdziela, ale także miejsce, gdzie jest możliwe spotkanie. W podzielonej na kraje (prowincje) dawnej Japonii przejścia przez granice między krajami prowadziły przez rogatki (jap. *seki*, *sekisho*). Jako miejsce rozstania tych, którzy ruszali w podróż, i tych, którzy ich odprowadzali, a także jako miejsce spotkań i powitań, miejsca te w literaturze, a szczególnie w poezji klasycznej, zyskały bardzo szerokie konotacje symboliczne. Nazwy niektórych rogatek stały się środkami stylistycznymi, stosowanymi w poezji, tzw. *utamakura*, czyli stałymi określeniami odnoszącymi się do miejsc znanych z pięknego krajobrazu itp.

W VII i VIII wieku Japonia obawiała się zagrożenia ze strony Chin i Korei, i dlatego żołnierze nazywanie *sakimori* byli wysyłani by strzec rubieży kraju, północnego Kiusiu i pobliskich wysp. W *Man'yōshū*, czyli *Zbiorze dziesięciu tysięcy liści*, z VIII wieku, zachowały się wiersze tanka tych żołnierzy, tzw. *sakimori no uta*, wyrażające ich uczucia tęsknoty, samotności, obawy. W wielu z nich pojawiają się nazwy miejsc, wiersze te znane są też z tego, że zachowują elementy dialektalne z tych z terenów. Oprócz *sakimori no uta* powstawały również tzw. *azuma uta*, czyli wiersze ze wschodu, zachowane m.in. w *Kokin wakashū*, czyli *Zbiorze pieśni*

japońskich dawnych i nowych, z X wieku; są to pieśni ludowe lub wiersze tworzone przez poetów w duchu pieśni ludowych.

W moim wystąpieniu chciałabym przyjrzeć się klasycznym japońskim wierszom tanka związanym z rubieżami i rogatkami, ich tematyce, wartości symbolicznej i emocjom towarzyszącym podróży, rozstaniu i przebywaniu w miejscach granicznych.

❖

Agnieszka PATERSKA-KUBACKA

Deptartment of Language Policy & Minority Studies
Chair of Oriental Studies
Faculty of Modern Languages and Literatures
ADAM MICKIEWICZ UNIVERSITY (Poznań/Poland)
agpater@amu.edu.pl

On the borderline between life and death — Myths about resurrection and transformation into immortal, and measures to secure immortality

Motif of „Death" was always the main subject of myths about resurrection. For modern, civilized people "death" seems to be like "turning off the light" – dead man can never come back to life. For primitive people "death" did not mean end, it was simply another form of existence. Only the "outer shell", a temporary physical being died. The soul lived on and if you protected it properly, it would not die, but only changed its "clothes" and exist forever.

The man, who has always hoped to rise from dead or be immortal, celebrated some fine rituals, traveled to the edge of the worlds of living and dead, to pass the border of eternity or – being still alive – searched for some measures to secure immortality.

In Chinese culture, there is a lot of myths related to these issues, referring to the resurrection, speaking of the soul going back home, telling about another life after death, about the transformation into the totemic animal or immortal. The motif of immortality brings us to the subject of different unusual measures, that can ensure eternal life: plants, elixirs, pills.

In my speech, I will try to present all that measures for returning to life or prolonging it.

Na granicy życia i śmierci — mity o zmartwychwstaniu i przemianie w nieśmiertelnych oraz środkach zapewniających nieśmiertelność

Przewodnim tematem mitów o zmartwychwstaniu jest „śmierć". Dla współczesnych, cywilizowanych ludzi śmierć jest jak „zgaszenie latarni" – zmarli nie mogą powrócić do życia. Dla ludzi pierwotnych „śmierć" nie była końcem, a tylko inną formą istnienia. Ginie wyłącznie zewnętrzna skorupa, tymczasowy fizyczny byt. Dusza żyje nadal i wystarczy odpowiednio ją chronić, by nie umarła, a jedynie zmieniła „okrycie" i istniała wiecznie.

Człowiek, mając nadzieję na zmartwychwstanie lub nieśmiertelność, celebruje skomplikowane rytuały, udaje się na krawędzi światów żywych i zmarłych, by przekroczyć granicę wieczności lub – jeszcze za życia – poszukuje rozmaitych środków zapewniających nieśmiertelność.

W chińskiej kulturze funkcjonuje znaczna ilość mitów związanych z tego typu tematyką, mówiących o zmartwychwstaniu, duszy powracającej w rodzinnej strony, o powrocie na łono matki i powtórnym życiu, o przemianie w totemiczne zwierzę lub nieśmiertelnego (pośmiertnej lub za życia). Z tym ostatnim motywem związanych jest natomiast wiele opowieści o cudownych środkach na nieśmiertelność: roślinach, eliksirach, pigułkach.

Te wszystkie sposoby powrotu do życia lub przedłużenia go spróbuję przedstawić w swoim wystąpieniu.

PANEL 18

Multlidimensionality of borders on Indian Subcontinent in European literature

⌗

Wielowymiarowość granic na Subkontynencie Indyjskim w literaturze europejskiej

Joanna ANTONIAK

Department of English | Faculty of Languages
NICOLAUS COPERNICUS UNIVERSITY
(Toruń/Poland)
joanna_antoniak@o2.pl

The multidimensionality of boundaries in E. M. Forster's *A Passage to India*

The notion of boundaries is present in Forster's novel *A Passage to India* on different levels. The title of the novel itself implies the journey to the end of the world, towards the border of the British Empire. However, in his novel Forster presents the existence of boundaries both in literal – the boundlessness of nature in the Indian landscape – and metaphorical sense – the existence of boundaries between the coloniser and the colonised, between the European culture forced upon those living there and the native culture of the locals, between different social groups and, most importantly, the artificiality of creating and keeping such boundaries in the first place. The aim of this work is to discuss the way in which Forster presents the vastness of those boundaries and, to certain extent, the impossibility of crossing them.

Wielowymiarowość granic w *Drodze do Indii* E. M. Forstera

Idea graniczności w powieści Forstera *Droga do Indii* przedstawiona jest na wielu płaszczyznach. Już sam tytuł powieści sugeruje przeprawę na kraniec świata, ku granicy Imperium Brytyjskiego. Jednakże w swojej powieści Foster opisuje istnienie granic zarówno w sensie dosłownym – bezgraniczność natury w krajobrazie Indii – jak i metaforycznym – istnienie granic pomiędzy kolonizatorem i kolonizowanym, pomiędzy narzuconą odgórnie kulturą europejską a rodzimą kulturą mieszkańców Indii, pomiędzy różnymi grupami społecznymi a przede wszystkim sztuczność tworzenia i istnienia takich granic. Celem referatu jest omówienie sposobu w jaki Forster przedstawia głębokość i, do pewnego stopnia, niemożliwość przekroczenia tychże granic.

❖

Ewa GÓRECKA

Department of Literary Theory and Knowledge of Art
Institute of Polish Philology and Cultural Studies
KAZIMIERZ WIELKI UNIVERSITY
(Bygdoszcz/Poland)
ewa.gorecka@ukw.edu.pl

Crossing Cultural Boundaries as a Form of Self-Discovery. About *Wyspa łza* (Island tear) by Joanna Bator

Crossing the cultural boundaries (Western and Eastern, Sri Lanka) as a form of self-knowing is the matter of interest in this paper. Bator's writing experiment, *Wyspa łza* (Island tear), is an evidence of the eternal need for knowledge, adventure and self-reflection. In Bator's story, the crime thread emerges to be only an excuse for discovering the extraordinary island, experiencing its palimpsest culture, confronting the past and current knowledge; and, eventually, making the author's experiences the main purpose of the narration.

Przekraczanie granic kultur jako forma samopoznania. O *Wyspie łzie* Joanny Bator

Przedmiotem zainteresowania jest przekraczanie granic kultur (Zachodu i Wschodu – Sri Lanki) jako formy samopoznania. *Wyspa łza* Joanny Bator, stanowiąca eksperyment pisarski, jest świadectwem odwiecznej potrzeby poznania, przygody i autorefleksji. W opowieści pisarki wątek kryminalny

okazuje się jedynie pretekstem do wędrówki po niezwykłej wyspie, spotkań z jej kulturą, konfrontacji dawnych i aktualnych doświadczeń z podróży, by ostatecznie celem narracji uczynić siebie.

❖

Katarzyna KRASOŃ

Department of Comparative Literature
Institute of German Philology | Faculty of Philology
UNIVERSITY OF SZCZECIN (Szczecin/Poland)
kasia.krason@interia.pl

Oriental myth in prose of Hermann Hesse

References to an Oriental myth present in the prose of Hermann Hesse form sometimes a main constructive axis of his work (e.g. in the Indian story *Siddharta* or in created by him fairy tale *Dichter* (a Poet), but sometimes there are only delicate hints (*zarte Andeutung* – according to Lehmann). They indicate longing for things which are far away, mysterious and away of dominant in european culture stereotypes of thinking and cognition. Allusions, both explicit and hidden, to the Oriental culture opposed to Western, appearing in the works of Hesse indicate at presence of the intertextual dialog in his texts. For hypotext (Genett) plays, in a new literary neighborhood, a specific semantic role and is – as stated by Michal Glowinski – "an indicator of sense", which I prove in this work.

Mit Orientu w prozie Hermanna Hessego

Występujące w prozie Hermanna Hessego nawiązania do mitu Orientu stanowią niekiedy oś konstrukcyjną utworu (np. w opowieści indyjskiej *Siddharta* czy też w kreowanej przez niego baśni *Dichter* (Poeta), a czasem są tylko delikatnym napomknieniem (*zarte Andeutung* – według Lehmanna). Świadczą jednak o tęsknocie za tym, co odległe, tajemnicze, wymykające się dominującym w kulturze europejskiej stereotypom myślowo-poznawczym. Pojawiające się w twórczości Hessego aluzje jawne i ukryte do kultury orientalnej, przeciwstawionej kulturze Zachodu, świadczą o wystąpieniu w jego tekstach intertekstulanego dialogu, bowiem hipotekst (term. Genetta) pełni w nowym otoczeniu literackim określoną funkcję semantyczną, jest – jak pisze Michał Głowiński – „współczynnikiem sensu", czego dowodzę w niniejszej pracy.

❖

Karolina MARZEC

UNIVERSITY OF LODZ (Łódź/Poland)
marzec.karolina@gmail.com

Bringing the Orient to the Empire — an analysis of Frances Hodgson Burnett's *A Little Princess* and *The Secret Garden*

The presentation will focus on Frances Hodgson Burnett's famous novels *The Secret Garden* and *A Little Princess*. Its aim is to expose the postcolonial perspective of the classic children's literature novels, which used to be perceived as classic colonial texts. Both books present the Orient from the imperialistic point of view, showing the native people, who accept their roles, as inferior to the colonizer. The Orient, nevertheless, is transported to the Empire by means of the protagonists, two young girls, who embrace or defy the imperialistic notions, and who are examples of the exceptional hybridity – they both present values and habits of two cultures. It is they who move from the colonized India to England, showing the readers an interesting turn of the influences. The author thus presents how the Orient, already at the beginning of the twentieth century, surpasses the contemporaneous expectations, and influences the lives of the next generation of the colonizers. The presentation will also show how the books emphasized the imperialistic themes and how they can be interpreted from a more modern point of view.

Sprowadzenie Orientu do Imperium — analiza *Małej księżniczki* i *Tajemniczego ogrodu* Frances Hodgson Burnett

Prezentacja będzie się skupiać na słynnych powieściach Frances Hodgson Burnett zatytułowanych *Tajemniczy ogród* i *Mała księżniczka*. Jej celem będzie zaprezentowanie postkolonialnego spojrzenia na książki dla dzieci, które były uważane za klasyczne teksty kolonialne. Obie książki przedstawiają Orient z imperialistycznego punku widzenia, wykazując, jak

mieszkańcy podbitych krajów akceptowali podległe role wobec kolonizatorów. Jednakże Orient przeniesiony jest do imperium dzięki głównym bohaterkom, dwóm młodym dziewczynkom, które akceptują lub odrzucają imperialistyczne poglądy. Co więcej obie są przykładami wyjątkowej hybrydyczności – ucieleśniają bowiem wartości i zwyczaje pochodzące z dwóch kultur. To one powracają z kolonizowanych Indii do Anglii, zwracając uwagę czytelnika na ciekawy kierunek wpływów. Autorka zatem pokazuje, jak Orient już na początku XX w. przekracza współczesne oczekiwania i wpływa na życie nowego pokolenia kolonizatorów. Prezentacja wykaże również, w jaki sposób książki te uwypuklały motywy imperialistyczne i jak mogą one być interpretowane z bardziej współczesnego punktu widzenia.

PANEL 19

Crossing borders of form and expression in contemporary Arabic literature

Mahmoud AL-ASHIRI

School of Foreign Service
GEORGETOWN UNIVERSITY (Doha/Qatar)
ma1285@georgetown.edu

Post-Modernism and heritage: An approach to models of Arabic prose-poem

This research falls at the point of intersection between post-modernism and modernist heritage through examples of prose poem, searching for how prose poem dealt with the heritage, and how these texts made it to the heart of post-modernism. This research is not judging texts, but it's examining the poems based on their elements.

One of the pillars of heritage in modernism was the prose poem. Modernism had to rephrase its past and free itself from any influences of inherited interpretations. Therefore, at that time it announced its separation from the past and times where it turned out to it.

Post-modernism overthrows all the major thoughts that modernism believed in, considering it just narratives, clearing “self” and describing it as an illusion, and the “mind” being described as metaphysics. As a result, the overthrowing of these ideologies created a floating construction of the world, where the society and human beings may be defined through logical and philosophical justifications through examples of attitudes, aims and life situations. And that showed through deep concentration on the sensations of the present, leading to a society incapable of keeping its past – even the near past. This comparison runs through texts of such poets like Waleed Al-Khashab, Emad Abusaleh, and others.

ما بعد الحداثة والتراث؛ مقاربة في نماذج من قصيدة النثر العربية

يقع هذا البحث عند تلك النقطة التي تتلاقى عندها ما بعد الحداثة مع التراث، عبر نماذج من قصيدة النثر، فيبحث كيف تعاملت هذه النماذج من قصيدة النثر ما بعد الحداثية مع التراث، كيف تجاوزت هذه النصوص الطرح الحداثي في علاقتها بالتراث لتقع في قلب ما بعد الحداثة. بما لا يعني هذا أي حكم قيمة لهذه أو تلك، وإنما مدار الأمر على فحص شعريتها انطلاقًا من عناصرها المُكَوِّنة.

تمثلت الحداثة موقفًا بارزًا من التراث وكانت قصيدة النثر ربما هي آخر تجلياتها الشعرية. وهو موقف قائم على الالتباس والتناقض وقيم التساؤل مع الإيمان بلحظة كونية آنيَّة اقتضت معها الحداثة أن تعيد صياغة ماضيها، كل الماضي، متحررة من سطوة التفسيرات الموروثة؛ ففي الوقت الذي أعلنت فيه انفصالها عن هذا الماضي؛ وأعرضت عنه، وقت إقبالها عليه. في حين أسقطت ما بعدالحداثة كل تلك الأنساق الفكرية الكبرى التي كانت تؤمن بها الحداثة في تجلياتها المتعددة واعتبرتها مجرد "سرديات"؛ فأزاحت "الذات" بوصفها تصورًا وهميًّا وأزاحت "العقل الفاعل" بوصفه تصورا ميتافيزيقيًّا. نازعةً عن هذه الأيديولوجيات طابعها المتكامل الذي يزعم أنه يقدِّم رؤية كليّة شاملة للعالم والمجتمع والإنسان. وتخلخلها عبر ما تقدمه من تبريرات منطقية وفلسفية لنماذج السلوك والاتجاهات والأهداف وأوضاع الحياة. وهو ما تبدى من خلال إحساسٍ مكثف بالحاضر يفقد معه المجتمع القدرة على الاحتفاظ بماضيه، حتى لو كان ماضيه القريب. واحتفاءٍ بمبدأ "اللذة" واللعب من خلال علاقة تناصية خاصة مع تراثه الأدبي والفني والفكري، بعيدًا عن تقدير الحداثة وحماستها لقراءته، وتوجهًا إلى نمط آخر من الحماسة الباردة تفتقد معه ربما أحيانًا أي طابع نقدي، فتبدو أقرب إلى المحاكاة الميتة، بعيدًا عن الدوافع التهكمية أو البواعث النقدية، وإن مارست نوعًا من السخرية ففي إطارٍ محايدٍ باردٍ.

grounds of those specialists stem from the philosophy of difference which reorders the coefficient of power from the center to the margin. As a result, the latter has become a core element in the debate so as the subalternspeaks through the act of transformation and substitution. Because, the anthological signifier is not consistent in the center's signified as much as the subaltern works on the former in filtering the philosophical sources. Therefore, this intervenetion reveals the effectiveness of the difference philosophy, and what are the valuable additions through which the subaltern has released his discourse from the historical occupation of the colonizer.

سردياتُ الأنـديجان
قراءة في حدود السرد الكولونيالي

تعتمد هذه المُطارحة على بيان مفهوم من أهم المفاهيم التي بناها الحضور الكولونيالي أو الاستعماري في الجزائر، وهو مفهوم التابع أو الهامش / أو كما ظهر في الأدبيات الكولونيالية: الأنديجان، فهل يمكن أن نتحدث عن السردية التي كتبها الأنديجان والذي وقف فيها الروائي الجزائري على حواف تهالك الخطاب الكولونيالي من الداخل، ووصوله إلى حد التآكل، بل وقف على تخوم ومشارف انهيار الخطاب الكولونيالي في منتهاه، فما معنى أن يتناهي الحضور الكولونيالي على الجغرافيا؟ ويتناهى على مستوى الخطاب؟ معناه أن يصل الخطاب إلى مشارف النهاية، أو ينكمش ويتقزم ويصير مجرد حكاية على حافة التاريخ؟

فأهم دراسة قدَّمَت رؤية العالم من منظور الهامش أو التابع، هي الدراسة التي قدمتها غيتاري سبيفاك: "التابع يتكلم" هل يمكن أن ندرس كيف يتكلم التابع من خلال سردية الأنديجان في تحطيمه لأسطورة المركز؟ وهنا يشكل دريدا حضورا قويا في كل التنظيرات التي باشرها المتخصصون في تنظيرات ما يسمي "السرد التابع" وهم جملة الفلاسفة الذين أسسوا هذه الحلقة "حلقة سرديات التابع" ونجد أن الأساسات الفلسفية التي يستند إليها هؤلاء هي فلسفة الاختلاف حيث تعيد ترتيب معامل القوة من المركز إلى الهامش، ليُصبح الأخير أساسا في التلاسن ليتكلم من خلال فعل التحويل والاستبدال، لأن الدَّال الانطولوجي لا يختزنه مدلول المركز بقدر ما يشتغل عليه

وتجري هذه المقاربة من خلال نصوص لعدد من الشعراء منهم "وليد الخشاب" و"عماد أبو صالح" وغيرهم .. فلوليد الخشاب دواوين: "قمر مفاجئ"، "التي"، "الموتى لا يستهلكون". ولعماد أبو صالح دواوين: "كلب ينبح ليقتل الوقت"، "عجوز تؤلمه الضحكات"، "أنا خائف"، "قبور واسعة"، "الشاعر مهندس العالم"، "جمال كافر".

❖

Lyamine BENTOUMI

College of Arts and Sciences
UNIVERSITÉ SÉTIF 2 (Sétif/Algeria)
Lyamine2050@yahoo.com

Indigents Narrations. Reading the Colonial Narration

This courtship is based upon clarifying one of the important concepts that has been formulated throughout the colonial presence or occupation in Algeria. This concept, then, is known as the subatle, the marginal, or the indigents as it appears in colonial literature. Is it possible to discuss about narration which the indigents wrote and which the Algerian novelist witnessed at the front of the damn of the colonial discourse internally and its decay, but rather he stood on the collapse of the colonial discourse at its terminal stages? What is meant by the termination of the colonial presence on the area? And to be terminated at the discourse level? Does it mean that this discourse has come across its end, deterioration, or vanish, and just an ordinary fact of history?

GayatriSpivac presented a study entitled *The Subaltern Speaks*. This work is considered as the most important study as it has provided a perception of the world from the subtle or the marginal perspective. Is it plausible to study how the subtle talks through the indigents narration about his destruction of the center's legend? This, then, shapes a powerful presence in all the controversies that have been launched by specialists under controversies called "the Subaltern Narration". These specialists are a group of philosophers who established the Subaltern Narration Circle. The philosophical

The research question is: Is the Free verse at the modern Arabic poetry achieved the freedom that those Arab poets wants at the rhythm of poetry? Or do poem free verse has become a new constraint?

أثر الشعر الإنجليزي في تجديد إيقاع الشعر العربي الحديث

كان لاتصال مجموعة من الشعراء العرب - في مطلع القرن العشرين - بالأدب الأوربي والأمريكي أثر بارز في نقل وسائل وتكنيكات جديدة من الشعر الإنجليزي إلى الشعر العربي الحديث، وأسفر عن ذلك ظهور أنماط جديدة من الشعر لم تكن معهودة لدى من سبقهم من شعراء الشعر العمودي التقليدي القائم على مراعاة الاتحاد في الوزن والقافية؛ فأصبح لدينا الشعر المرسل Blank Verse والشعر الحر free verse وقصيدة النثر poetry in prose . وسوف نقتصر في هذا البحث على الحديث عن التقنيات الموسيقية الجديدة في قصيدة الشعر الحر، تلك التقنيات التي نقلها الشعراء العرب ممن اطلعوا على الشعر الإنجليزي.

لقد نظر أولئك الشعراء (بدءًا من أحمد زكي أبو شادي ومدرسته، ومرورًا بنازك الملائكة وبدر شاكر السيّاب، وانتهاء بأحمد عبد المعطي حجازي وصلاح عبد الصبور وأمل دنقل ومحمود درويش) نظروا إلى الموسيقى التقليدية فوجدوها –على حد تعبير أحمد زكي أبو شادي - سببًا في استعباد الشاعر، فتبنوا قضية الشعر الحر من خلال خلق موسيقى وإيقاع جديدين يمكنان الشاعر من اطّراح الشكل التقليدي الصاخب، ونغمته الخطابية، والصياغة التقريرية الساذجة التي تقوم على تصنّع الحكمة الساذجة{الشفق الباكي: 30–31، 69–71} فالوزن التقليدي يجرّ الشاعر إلى استخدام أسلوب وإيقاع وتكنيكات تضرب بجذورها في أعماق عقله الباطن، وتملي عليه الإيقاع والمعجم والأسلوب، حتى إن الشعراء الكبار أمثال أحمد شوقي وخليل مطران عندما يعالجون موضوعًا واحدًا مستخدمين بحرًا واحدا – كانوا يعبرون عن الموضوع بكلمات وأفكار واحدة {أوبرا إحسان:131–132}؛ ومن ثمَّ كان اللجوء إلى تكنيكات موسيقية جديدة - تأثرًا بالشعر الإنجليزي- ليس نتيجة عجز الشاعر الحديث عن انتهاج الشكل التقليدي، بل نتيجة الرغبة في الكشف عن وسيلة جديدة تتيح التابع في إعادة تصفية المنابع الفلسفية، لذلك تعمل هذه المداخلة على بيان جوانب الاستفادة من فلسفة الاختلاف، وماهي الإضافات النوعية التي حرر بها التابع خطابه من السلطة التاريخية للمستعمَر.

❖

Mahrous BORYYEK

Faculty of Dar Al Uloom
QATAR UNIVERSITY (Doha/Qatar)
mmohammad@qu.edu.qa

The impact of English poetry in the renewal of The rhythm of modern Arabic poetry

At the beginning of the twentieth century, some Arab poets studied in Europe and America and read English poetry. At an early stage There were Ahmad Zaki Abu Shadi (1892– 1955). He lived in England between 1912–1922. He studied medicine at the University of London and graduated with distinction in 1917. He wrote lyric poems, stories, and plays in verse. His poetry includes: *Dewdrops at Dawn* (1910), *Rays and Shadows* (1931), and *Visions of Spring* (1933).

At the level of the rhythm of poetry, Abu Shadi influenced by poets such as the American poet Ezra Pound (1885–1972), the English poet David Hilbert Lawrence (1985–1930), the American poet Hilda Doolittle (1886–1961), the famous poet T. S. Elliott (1888– 1965) the English poet Richard Uldngton (1892–1962) and others.

Abu Shadi and Arab poets after him (for example: Nazik Al-Malaika, Badr Shaker Sayyab, Ahmed Abdel Muti Hijazi, and Salah Abdul Saboor) transported rhythmic techniques to the Arab Free verse.

We can summarize these new rhythmic techniques in five styles:

1. overlap The meters in one poem.
2. writing poetry with Easy rhythm (single foot).
3. Trochee is the unit poem (not Poetic line like before)
4. The tendency to use rhymes static.
5. diversify rhymes or wasted in one poem.

قدرًا أكبر من الحرية، والحرية عنصر أساسي للإبداع والتطور، والحرية على أية حال لا تعني الفوضى {الشعر الحر في الأدب العربي الحديث: 81}.

لقد تأثر رواد هذا الاتجاه –في الجانب الموسيقي- بشعراء أمثال الشاعر الأمريكي عزرا باوند Ezra Pound (1885–1972) والشاعر الإنجليزي ديفيد هلبرت لورنس D. H. Lawrence (1885–1930) والشاعرة الأمريكية هيلدا دوليتل Hilda Doolittle (1886–1961) والشاعر المشهور ت. س. إليوت T. S. Eliot (1888–1965) والشاعر الإنجليزي ريتشارد ألدينجتون Richard Aldington (1892–1962) وغيرهم.

ويمكننا إيجاز تلك التكنيكات الموسيقية الجديدة في خمسة أنماط:

1- تداخل البحور في القصيدة الواحدة.
2- الجنوح إلى الأبحر الصافية ذات التفعيلة الواحدة.
3- التفعيلة وحدة القصيدة.
4- الميل إلى استعمال القوافي المقيدة دون المطلقة.
5- تنويع القوافي أو إهدارها في القصيدة الواحدة.

وبعد عرض أمثلة لتلك التكنيكات في الشعر الحر وتحليل مغزاها، وبيان مدى إسهامها في تطور موسيقى الشعر العربي وتجديدها، يحاول البحث الإجابة عن هذه الأسئلة: هل حقّق الشعر العربي الحر الحريّة المنشودة التي كان يرنو إليها مُنظّرو هذا الاتجاه؟ أم أن قصيدة الشعر الحر أصبحت قيدًا جديدًا وضربًا من أضرُب العبودية الجديدة؟ وهل استطاع شعراء الشعر الحر التحليق خارج أسوار الإطار التقليدي، أم أنهم استبدلوا بذلك القيد الحديدي قيدًا آخر لكنه من ذَهَبٍ؟!

PANEL 20

Gender and boundaries: Woman in Oriental literature

Zuzanna TABAČKOVÁ

Depart. of Language Pedagogy and Intercultural Studies
CONSTANTINE THE PHILOSOPHER UNIVERSITY
(Nitra/Slovakia)
ztabackova@ukf.sk

Necessities of an Unnecessary Woman: On Literary and Translational Intertextual Borderland of Rabih Alameddine's *An Unnecessary Woman*

The paper aims to interpret Rabih Alameddine's 2014 novel *An Unnecessary Woman*. The book departs from the author's previous literary pursuits in displaying a one-narrator perspective. Aaliya, a septuagenary recluse deemed unnecessary by her closest relatives, narrates her (hi)story which is, in fact, the (hi)story of the war-torn Beirut. Lebanon, that stands for a multicultural borderland located at the crossroads of various cultural, religious, linguistic, etc. spheres sets strict borders for a childless, Godless, and divorced "unnecessary" woman who departs from the norms set by her family and society. She, however, manages to find refuge in escaping to a literary and translational borderland. By translating one English or French book into Arabic every year, Aaliya (whose name translates as *high* or *above*), attempts to flee away from her past and her country. In contrast to the protagonists of Alameddine's previous novels (*Koolaids*; *I, the Divine*; *The Hakawati*), who escape Beirut by escaping to America, Aaliya crosses the borders of her country through "translational steps"from one literature to another. *An Unnecessary Woman* thus turns out to be a postmodern literary narrative filled with allusions to both Arabic and Western literatures. In other words, Aaliya, as suggested by her name, stands above borders by living in an intertextual borderland.

❖

Muneerah Badr ALMAHASHEER

Department of English | College of Arts
IMAM ABDULRAHMAN BIN FAISAL UNIVERSITY
(Dammam/Saudi Arabia)
mbalmahasheer@uod.edu.sa

Adaptations and Evocations of Orientalism in Nazik al-Mala'ika's Poetry

Occidentalism and Orientalism interplay in multiple contexts in the contemporary world. The connections between these "isms" are often ambiguous and multi-faceted, and certainly explain as much about the perspective of the observer as they do about the content of that which is being observed. Orientalism involves a Western-rooted viewpoint, while Occidentalism involves an Eastern-rooted viewpoint and perspective. A writer like Nazik al-Mala'ika can be seen to have a truly non-binary viewpoint and perspective; therefore, a theoretical framework regarding her poetic and cultural identity must also go above and beyond Orientalism and Occidentalism. Her body of poetic work can be understood as a hybrid form that incorporates traditional Western and traditional Arabic influences, creating a new language that transcends and crosses the borders between the viewpoints of Orientalism and Occidentalism to deorientalize itself.

❖

Olga NOWICKA

Depart. of Languages & Cultures of India & South Asia
Institute of Oriental Studies | Faculty of Philology
JAGIELLONIAN UNIVERSITY (Kraków/Poland)
olga.nowicka00@gmail.com

Crossing the Boundaries: From Private to Public Space. Memoirs of Antharjanam

'Most antharjanams observe ghosha [seclusion]. They have eyes but are prohibited from seeing anything pleasant. They have legs but their movement is circumscribed. Their state is quite like that of

household utensils. In short the antharjanam is a jailed creature. Antharjanams are constantly watched; they are not permitted to breathe fresh air, to see the world. An antharjanam is born crying, lives her life in tears and dies weeping.' In these very words registered during the speech in the Assembly in 1937, K. Devaki Antharjanam, who became a member of the Sree Mulam Legislative Assembly in the princely State of Travancore (south Kerala), described the state of being a Namboodiri woman (Brahmins from south India state Kerala), who are traditionally called *antharjanams* (literally: 'the indoor people'). Through these words, K. Devaki Antharjanam who herself was a representant of the culture in question, was stressing the lack of agency among antharjanams, which was implied through reduction of women to the instruments of their domestic, everyday labour. The antharjanam women (after attaining puberty) were living their lives in the elaborate seclusion (*ghoṣa*) of their houses (*illam*). They could leave homes only while wearing a cloak (*putappu*) and large cadjan umbrella (*kuta*), escorted by maids or male family members – by that means shielded from public view. Being separated from the outside world, likewise they were denied access to the education. Their domesticity was highly ritualized. However, this situation started to slowly change with the nascence of reformist movement within the Namboodiri community (that is Namboodiri Yoga Kshema Sabha) in the beginning of twentieth century. The movement led to radical reformulations in the structure of the Namboodiri family and the power equations within it, thus breaking the silence and allowing the antharjanams' voice to be heard. These circumstances gave the birth to the Malayalam pieces of literature authored by Brahmin women from Kerala. The proposed paper aims to present an analysis of the antharjanams autobiographic literature with paying particular attention to the Devaki Nilayamgode memoirs.

PANEL 21

Here and outside: Border(land)s in contemporary Japanese literature

Aleksandra SZCZECHLA

Department of Japanology and Sinology
Institute of Oriental Studies | Faculty of Philology
JAGIELLONIAN UNIVERSITY (Kraków/Poland)
a.szczechla@uj.edu.pl

The borders of ethnicity and the borders of imagination. The role of Ainu motives in Tsushima Yūko's works

Tsuhima Yūko's (1948–2016) interest in other cultures started early, and was rooted in literature. In 1991 she was invited to a conference of scientists and literary writers in Morelia, Mexico, where she spoke of *kamuy yukar* – Ainu deity epics, and the kind of imagination present in it, which she noted went missing from Japanese culture and imagination.

Tsushima, especially in her late works, often ventures beyond political or ethnic borders in her quests for identity. The motives of Ainu songs and stories are present in many of her works. In this brief study I would like to trace their presence and look into their literary roles in her narrations. The reflection on the nature of the relation of the Japanese (or *wajin*) with their direct neighbours belonged to important topics for Tsushima.

❖

Milica OBRENOVIĆ

Independent Researcher
(Belgrade/Serbia)
milica.obrenovic80@gmail.com

World of Haruki Murakami — Hidden World of Ourselves

We all run away from something. We all hide our fears. In the physical distance we see salvation and escape, but the worry and uneasiness that stay on our faces unmask us. We often have a feeling of living double lives and that we manage to hide the other life quite skillfully from others. The wideness of open sea and lowland gives us freedom, but it is only imaginary and temporary. We are all, in a way, "victims" of our inner anxiety.

Everything previously mentioned does not recognize the borders, either geographical or literary or cultural.

While reading novels of Haruki Murakami and life stories of his characters, we have a feeling that we are reading about someone else's life, about another world, distant from us. However, thinking of what those lives and world look like, we realize that they are part of us, or we are part of them. We might be frightened of that knowledge, because it bares our reality, penetrating deep down from those outer frames of our lives all the way into inner layers of our hidden world, peeling it off layer by layer and approaching the most sensitive and vulnerable parts of our soul. At the same time, our feelings become mixed up, because we feel for the characters and we feel like spending time in their flats or eating their dry sandwiches and having their drinks, as if we were somewhere out, feeling hungry or thirsty at that moment. We feel like being in shoes of Murakami's characters, while being actually in ours.

Haruki Murakami as a well-known Japanese writer, but also with certain recognisable elements of Western – American culture and society in his writing style, crosses more easily or erases borders among members of different nations and cultures, especially because he "offers" an explanation of our inner, hidden thoughts and fears and that is something that everyone deals with, no matter where or when one lives. Murakami's peculiar writing style transcends all possible barriers among different cultures, nations and countries – his approach in creating characters has a familiar basis, but he, with his own creative skills, develops different characters that make him famous in the world literature and, consequently, worldwide translatable. Various cultures, nations and geographical areas create and shape one language, which might make certain

borders among people, but emotions connect us solving perception problems.

❖

Katarzyna SONNENBERG

Department of Japanology and Sinology
Institute of Oriental Studies | Faculty of Philology
JAGIELLONIAN UNIVERSITY (Kraków/Poland)
sonkasia@gmail.com

Forming a Voice of an Outsider in a Foreign Land: Nagai Kafū's *American Stories* (*Amerika Monogatari*, 1908)

Nagai Kafū is a well-recognised writer of the 20th century Japanese fiction, who believed that a good artist must be a good observer (Ueda 1976: 32). In fact, his journey from Japan to America in 1903, and then to France, opened for him new areas of artistic expression by placing him in a position of an outsider and a stranger in a foreign land. The experience led him to create two most important volumes of short-stories: *Amerika Monogatari* (American Stories, 1908) and *Furansu Monogatari* (French Stories, 1909), which also mark a turning point in his literary career.

The mechanisms Kafū uses in *Amerika Monogatari* to construct the West, as well as to deliver his representation of foreign (Western) places and national characteristics, have already been thoroughly discussed (Hutchinson 2011). However the effects the cultural references and quotations from Western poetry have on Kafū's early narratives and the relationship between those narratives and Western arts have yet to be researched. The aim of this paper is, therefore, to focus on the role of intertextuality in creating the voice of an outsider in a foreign land in *America Monogatari*. I will especially focus on Charles Baudelaire's *Journey* (*Le Voyage*) used as an epigraph, and on another quotation from Baudelaire's *The Little Old Ladies* (*Les Petites Vieilles*) used in *Chinatown Chronicle* (*Chainatown no ki*), as well as on Verlaine's *Song of Autumn* (*Chanson d'Automne*) in *Fallen Leaves* (*Ochiba*). While commenting on the presence of the Western poetic fibres interwoven into Kafū's narratives I will try to address the question of how intertextuality corresponds with and sustains the process of constructing a foreign voice.

PANEL 22

Limitations and borderlands in Oriental poetry (1)

Mostafa SHAHIDITABAR

Department of Foreign Languages
IMAM SADIQ (A.S.) UNIVERSITY (Tehran/Iran)
m_shahidi2005@yahoo.com

Literary, Linguistic, Cultural as well as Religious Significance of Azerbaijani Turkish Poetry of Mirza Sadiq of Oryad of Manshan

Born in Oryad of Mahneshan around 1200 (Hijri), Mirza Sadiq of Oryad of Mahneshan was a bookish Mirza and mystic poet of Azerbaijani language in Zanjan in Iran. No scientific work is done regarding his poems and the present study is one of the first studies aims to explore his poems in order to analyze literary, linguistic, cultural and religious features of Mirza Sadiq's period. The corpus of this study is *Yeddinamə* (Seven letters) that contain his first and only collection of poems to the presnt time. A content based analysis approach is used to analyze the corpus. The analysis of his poems shows that Mirza Sadiq was a scholar of Qur'an since he calls himself Quransəvad (scholar of Quran). Also, his poems proves that Mirza Sadiq had a domincace over his contemporary Azerbaijani poets and aslo old Azerbaijani figures such as Nasimi, Shirvani, Fuzuli, Hemmati of Anguran etc. Another important finding of the study is that Mirza Sadiq's poetry provides rich linguistic data about Turkic onomastics of Oryad, Manneshan and the city of Zanjan.

Keywords: Mirza Sadiq of Oryad of Manshan, Poetry, Literature, World Literature, Zanjan

❖

Bohdan HORVAT

Chair for Middle and Near Eastern Languages and Literatures | Institute of Philology
TARAS SHEVCHENKO NATIONAL UNIVERSITY
(Kyiv/Ukraine)
horvat.bohdan@gmail.com

Bordering the Great Sea: an introduction to contemporary Arabic poetry of Alexandria and Port Said

The paper presents a reading of four poems by important contemporary Alexandrian and Port Saidian authors that aims to explore their visions of the physical borders in the globalized world.

❖

Şafak ALTUNSOY

Department of Foreign Language Education
MIDDLE EAST TECHNICAL UNIVERSITY
(Ankara/Turkey)
safakaltunsoy@selcuk.edu.tr

Bordering the Great Sea: an introduction to contemporary Arabic poetry of Alexandria and Port Said

Ariosto's *Orlando Furioso* and stories from *Dede Korkut* are two major epic works which have contributed to the European and Oriental literatures for centuries. Although *Dede Korkut* has been recounted for centuries as a main work of the pre-Islamic Turkish oral literature, its first written form appears in 15th century, which does not only stabilize the details of the stories, but also makes the work to share a similar time space with *Orlando Furioso*. Since both works are written in the form of epic, their generic structure also enables a comparison of the two works. Thus the study focuses on both thematic and structural similarities in order to discuss the nomadic nature of the works. Accordingly, the study defines the notion of 'border' by referring to the nomadic ethics developed by Pierre Joris and Rosi Braidotti. It discusses how the nomadic elements in the two works either threaten or shatter the borders of the logical, ethical, or the religious by transforming the heroes into nomadic

subjects who cherish the vacillations between the comical and the tragic. Moreover, positioning of the subject into a marginal space in the two works redefines the idea of border by changing its limits from the periphery as it can be seen in the love affairs between Christian girl and Saracen knight in *Orlando Furioso* or Bamsı Beyrek's relation to Banı Cıcek in *Dede Korkut*. Hence, the study also argues the perception of love and its capacity to change the flow of events. Moreover, structurally love contributes to the development of plot by creating tension in the works.

Spatial borders are constrained through consistent change of the locations in *Orlando Furioso* and *Dede Korkut*. In *Orlando Furioso*, there is even a story recounting a trip to the moon. So the two works go beyond the local borders through the power of the fantastic. In this respect, the boundaries of the real and the imaginary are blurred. That is to say, boundaries of the historical is shattered with blending of the pre-Islamic elements with Islamic ones in *Dede Korkut* and Christian elements with the Islamic or oriental Saracens in *Orlando Furioso*. On the one hand, the stories cover certain wars and political issues of their time by reflecting their cultural and social features. But on the other hand, as it happens in the heroes' challenging supernatural beings such as sea monsters (orc) in *Orlando Furioso* and 'Tepegöz' (Cyclop), which also appears in Greek mythology, in *Dede Korkut*, the fragments change our perception of reality. In other words, similar monsters in the works do not only demonstrate the existence of a collective culture shared by both European and Oriental literary heritage through certain interactions such as Crusades, the uncanny creatures also push the reality's borders into the fantastic ground.

Besides the well-known heroes, the study concentrates on the representation of women in both works in order to demonstrate certain patriarchal borders with the misogyny in mind, which is popular especially during middle ages and Renaissance period. In this respect, the study also tries to discuss whether women characters save themselves from the harassing boundaries of their societies or not. Lastly, the study discusses the emotion of 'fury' as a leitmotif in *Orlando Furioso* and *Dede Korkut* and how it helps the development of plot with certain references to the parts. The study concludes that comparison of the two influential epics of Western and Oriental worlds demonstrates the interaction between two worlds in a more universal concern uniting in the dilemma of human being before extra-terrestrial powers, borders of which can be challenged if not be changed.

Keywords: Ariosto, Korkut Ata, Dede Korkut, Orlando Furioso, nomadic, comparative literature, epic poetry, Turkish folk poetry

PANEL 23

On the West-East borders – Arabic and non-Arabic Literary interrelations (2)

Abdelhak BELABED

Department of Arabic Language and Literature
Faculty of Arts and Sciences
UNIVERSITY OF QATAR (Doha/Qatar)
abelabed@qu.edu.qa

Alexandria between two novels : a comparative approach of a an occidental and oriental narration

Several novelists and poets were fascinated by the city of Alexandria, and expressed their enchantment through poems and novels. What draws most of our attention is some novels about travelling from Occident to Orient, deeply charged by the oriental spirit and widely colored by the Occidental imagery. In order to understand this we will examine two novels: the first one being *My Alexandria* (*Iskandariyyati*) by Edward Al Kharrat, an Alexandrian novelist and one of the authors most awed by this city, which (the novel) represents the aboriginal view. The other one is a quartet novel written by the British novelist Lawrence Durrell, who was a tourist in Alexandria, entitled *Alexandria* which represents the view of the Orientalism. This way we will eventually understand the poetic dialogue between the narrator and the poet.

مدينة الإسكندرية بين رواية الشرق ورواية الغرب

لقد اهتم الكثير من الروائيون بمدينة الإسكندرية شعرا ونثرا، ولكن ما يلفت نظر الناقد تلك الكتابات الروائية التي رحلت بين الشرق والغرب، فأعطاها الشرق من روحه، وأعطاها الغرب من مخياله، لهذا أردنا أن نكتشف هذا من خلال حوارية روايتين، رواية إسكندريتي لعاشق الإسكندرية وابنها الروائي المصري إدوارد الخراط، الذي يمثل رجل الشرق، ورواية رباعية الإسكندرية لذلك السائح في الإسكندرية والغريب عنها وهو الروائي البريطاني لورنس داريل، الذي يمثل رجل الاستشراق، بهذا يمكننا فهم شعرية السارد، وشاعرية الشاعر في الروايتين.

❖

Laid DJELLOULI

Faculty of Literatures and Languages
UNIVERSITY OF OUARGLA (Ouargla/Algeria)
djellouli47@gmail.com

Thousand and one Nights trip. Reading in the influence of Arab literature in the Western literature through the alienation of Eastern Scheherazade Nights

The work Scheherazade's Nights has realized an important role with its strange world in the establishment of the dialogue's culture between East and West. Through the first translations carried out by Antoine Galland the West discovered a strange heritage which was absent in the period known by its Rationality and was loved by the West for its artistic style and unfamiliar narrative construction. In my presentation I will try to investigate this translations and its impact on the Western reader and literature.

رحلة ألف ليلة وليلة
قراءة في تأثير الأدب العربي في الآداب الغربية
من خلال تغريبة ليالي شهرزاد الشرقية

لقد حققت ليالي شهرزاد بعالمها العجيب دورا هاما في تأسيس ثقافة الحوار بين الشرق والغرب عبر أول ترجماتها التي قام بها أنطوان غالان، ليكتشف الغرب تراثا غريبا كان غائبا عنهم، في عصر عرف بعقلانيته، فأحبه الغرب لهذا السبب، خاصة لأسلوبها الفني، وبنائها السردي غير المألوف، لهذا سنحاول في هذه المداخلة البحث عن هذه الرحلة في ترجمتها، وأثرها على القارئ الغربي وأدبه.

❖

Besma AROUS

Faculty of Literatures and Languages
KING SAUD UNIVERSITY (Riyadh/Saudi Arabia)
barous@ksu.edu.sa

Cross boundaries: A study of the *Būḍā fī al-'ālam as-suflī,* the Arabic translation of *The Buddha in the Attic* of July Otsuka

The purpose of this paper is to focus on the different aspects of "crossing borders" in July Otsuka's novel *The Buddha in the attic* in its Arabic translation. In his novel the American author originally from Japan narrates the story of Japanese women immigrants to America to escape from their hard conditions and the difficulties they faced in the new land and the misfortune they endured.

The image of Orient is drawn differently in the pre and post emigration era as per the image of the Occident. The borders are overlapping since we find that the eastern world is represented by the western world and the western world is reflected in the image that the Japanese living in the borders of San Francisco have. A new border is created by this image, a limit between Americans and Japanese Americans, the inhabitants of the Japanese district of the city.

Through this angle the main feature of borders interference is shown, however other forms seem to be implicit and indirect such as the interaction between the biography and a thrilling personal tale brought to us by a woman using the voice of plural.

We could here discuss the problem of literary genre border and the frontier of biography and other sub genres nearby.

The last aspect is related to translation where we notice a small deviation in the Arabic translation entitled بوذا في العالم السفل which means Buddha in the lowered world language borders and the limits of reception and reading is a question to be raised in discussing translation matters.

"تداخل الحدود" ـ دراسة في الترجمة العربية لرواية بوذا في العالم السفلي لجولي أتسوكا

ينظر هذا البحث في المستويات المتعددة لـ "تداخل الحدود" في الترجمة العربية لرواية الكاتبة الأمريكية من أصول يابانية جولي أتسوكا. تستعرض الرواية تجربة نساء مهاجرات إلى امريكا هربا من ظروف اجتماعية واقتصادية قاسية وما تعرضن له هناك من استغلال وامتهان وفشل.

ترتسم صورة الشرق ما بين عهدين الشرق قبل الهجرة وبعدها وكذلك صورة الغرب حيث نلاحظ ان الحدود ترسم بشكل متداخل فنجد تمثيلا لحدود الشرق داخل العالم الغربي وتمثيلا لحدود الغرب داخل العالم الشرقي الذي تأسس على تخوم العالم الغربي متمثلا في الحي الياباني على تخوم مدينة سان فرانسيسكو.

هذا هو المظهر الأوضح لتفاعل الحدود لكن المظهر الأكثر خفاء واهمية هو دراسة تداخل الحدود في النص بين سيرة النساء والتقرير الشامل الذي يتناول شهادة واحدة لامرأة تتحدث عن مجموع النساء بصيغة ضمير الجمع نحن

ويتجلى هنا تداخل الحدود في الجنس الأدبي واختراق السيرة بكتابتها بطريقة مختلفة تسائل حدود الجنس الأدبي. أما المظهر الاخير فيتمثل في اختراق حدود الترجمة حيث استبدل عنوان "Buddha in the attic" الذي يعني بوذا في العلية ليتحول إلى بوذا في العالم الأسفل مما يثير قضية الحدود في الترجمة واختلاف اللغات.

PANEL 24

Limitations and borderlands in Oriental poetry (2)

Mohammad Amin MOZAHEB

Department of Foreign Languages
IMAM SADIQ (A.S.) UNIVERSITY (Tehran/Iran)
mozaheb.ma@gmail.com

Khojasteh HOSSEINZADEHPILEVAR

Department of Foreign Languages
IMAM SADIQ (A.S.) UNIVERSITY (Tehran/Iran)

The Study of Shahriar's *Heydar Babaye Salam* Using Islamic and Qur'anic Frameworks

Considered to be a world-known poet who passed the borders of his country Iran, Mohammad Hossein Bahjat Tabrizi aka Shahriar is a key literary figure in Iranian literature. His poems have been the focus of a large number of studies and his works have been translated to over 40 languages. Linked to other studies focusing on Shahriar's poems, the current study aims to analyze Shahriar's *Heydar Babaye Salam* using Islamic and Qur'anic frameworks. As a Muslim who was responsible toward his nation and homeland against the enemies, Shahriar used words and images paramount in the holy Qur'an. The in-depth analysis reveals that Shahriar used Islamic, Iranian images and themes in *Heydar Babaye Salam*, implying that his poems were connected to the nation and the lives of people living in Iran. The comparison also demonstrated that Shahriar used God, Faith and Man as key names in his poems in an attempt to prove that the destiny of a man and the permanent life of a man in the Heaven are the most critical aspects in his poems. The findings of the present study are beneficial to lovers of world literature and Iranian literature as well as people interested in finding religious issues in literary works.

Keywords: Shahriar, Heydar Babaye Salam, Imun Musterisi, Literature, Qur'an

❖

Daniela ZHANG CZIRÁKOVÁ

Institute of Oriental Studies
SLOVAK ACADEMY OF SCIENCES (Bratislava/Slovakia)
danielazhang@hotmail.com

Crossing borders in opposite direction. An influence of Western elements in contemporary Chinese poetry

An influence of the Orient in the Western literature is a well-known topic. But the borders have been crossed often also from the opposite side by Chinese artists, writers, poets, since Chinese students started to study at European and American universities in the first half of the 20th century. It can be even said that all modern and contemporary Chinese literature written in modern Chinese not using ancient Chinese is based on Western influence. Though the situation has changed later and modern and contemporary Chinese literature started to search the inspiration also in the Eastern tradition, Western elements can still be easily found in the contemporary Chinese poetry. In my paper will be discussed the influence of Western elements in the poems of four Chinese contemporary poets, whose works I had translated: Chen Dongdong, Song Lin, Tang Xiaodu and Zhao Si. Some of their poems are bearing stronger features of the West, visible in using Western localities, as e.g. cementer Powązki Cemetery in Poland in the poem *Garden of Roses* by Zhao Si, Boulogne Forest in the poem *In the Boulogne Forest* of Song Lin. The crossing of Western and Eastern influences is a typical feature of the contemporary Chinese poetry. On the one side they are playing with the elements typical for Chinese poetry for the last centuries. But on the other side they try to find a way how to combine modernism and original Chinese tradition, how to be both Chinese and contemporary. This paper will be supplemented by examples of the poems, Chinese original as well as English translation.

❖

Omar KHALIFAH

Georgetown School of Foreign Service
GEORGETOWN UNIVERSITY (Doha/Qatar)
ok111@georgetown.edu

Anthologizing Arabic Literature: The Longman Anthology and the Problems of World Literature

Much has been written about world literature theory. Anthologies, syllabi, articles, books, and conferences that have "world literature" as there raison d'etre are innumerable, and proponents of the field, such as Franco Moretti, Pascal Casanova, and David Damrosch have undoubtedly transformed an otherwise nebulous concept into an attractive paradigm through which to examine literary productions and histories around the world. The sweeping rise of world literature, however, has not been unanimously applauded. Various scholars, including Gayatri Spivak, Emily Apter, and Aamir Mufti, have pointed out what they saw as shortcomings and limitations of world literature, from relying on Euro-chronology to homogenizing difference to ignoring the right to the untranslatable. While there is certainly a wealth of ideas to study, discuss, and judge in these contributions, few scholars have sought to examine the ways in which these contributions are brought to bear on the making of world literature anthologies. Undoubtedly, editors of world literature anthologies rely on and resort to certain concepts, views, and patterns that they share about what world literature is in order to introduce, divide, and organize an immensely vast, if not boundless, material. Therefore, to reflect on how the material in a given world literature anthology is dealt with is an essential step toward evaluating the applicability of certain world literature theories.

This paper examines the way in which Arabic literature has been introduced into world literature anthologies. Taking *The Longman Anthology of World Literature* as a case study, the paper questions the politics of including and excluding samples of Arabic literature in the anthology. Pertinent to the discussion is to ponder the nature of Arabic literature that "makes it" into the anthology. In addition, the paper will demonstrate how the anthology in fact obscures, rather than illuminates, major historical trajectories of Arabic literature. The complexity of Arabic literature, its highly self-reflexive texts, and its internal developments throughout history beg for a different approach that, I argue, this world literature anthology is lacking. Equally significant, *The Longman* recycles several common orientalist clichés about Arabic literature, the most important of which concern the status of this literature during what came to be known as the post-classical period. As will be demonstrated, *The Longman* includes no reference to Arabic literature in the three volumes that are designated to cover this era, which supposedly spans from the thirteenth-twentieth centuries. As for the pieces that are included in the other volumes, the paper will reflect on the size and space they are offered, arguing that these are not arbitrary choices, but rather indicative of how a non-Western literary tradition is appropriated into a world literature anthology.

PANEL 25

Orient in contemporary women literature: forms and subjects boundaries

⌗

Orient we współczesnej literaturze kobiecej: granice form i tematyki

Magdalena MALINOWSKA

Depart. of Canadian Studies and Literary Translation
Institute of Romance Languages and Translation Studies
Faculty of Philology
UNIVERSITY OF SILESIA (Sosnowiec/Poland)
magdalena.malinowska@us.edu.pl

Crossing Taboo Boundaries. Examples of Transgression in Women's Francophone Literature of Maghreb

In different times and different cultures, writing was considered a typically male activity, which women did not have access to. For this very reason, the emergence of women's voices in North-African literature in the 1950s caused a great deal of controversy. Almost seventy years later, Maghrebian women not only continue to write and publish their texts, but they also touch upon the issues of corporality and sexuality more often and more boldly, topics still treated as a social taboo. Hence, the action of writing becomes in their case a double act of transgression.

In this paper, I would like to present several examples of this particular literary phenomenon by referring to the representatives of the first generation of writers, such as Assia Djebar, Zoulika Boukortt or Yamina Mechakra, as well as to contemporary authors: Nina Bouraoui, Faouzia Zouari, Bahaa Trabelsi, Leila Marouane or Nedjma. The analysis of the texts would show how the Maghrebian female writers cross the taboo boundaries.

Przekraczanie granic tabu. Przykłady transgresji w maghrebskiej francuskojęzycznej literaturze kobiecej

Pisarstwo w różnych epokach i różnych kręgach kulturowych uznawane było za czynność typowo męską, do której kobiety nie miały dostępu. Z tego też powodu, pojawienie się w latach pięćdziesiątych XX wieku kobiecych głosów w literaturze Afryki Północnej wywołało wiele kontrowersji. Prawie siedemdziesiąt lat później, maghrebskie kobiety nie tylko nadal piszą i publikują swoje teksty, ale coraz częściej i coraz śmielej podejmują tematy związane z cielesnością i seksualnością, które również objęte są społecznym tabu. Tym samym czynność pisania staje się w ich przypadku aktem podwójnej transgresji.

W referacie chciałabym przedstawić kilka przykładów wspomnianego fenomenu literackiego powołując się na przedstawicielki pierwszego pokolenia pisarek takie jak Assia Djebar, Zoulika Boukortt czy Yamina Mechakra, jak również na autorki współczesne: Ninę Bouraoui, Faouzię Zouari, Bahę Trabelsi, Nedjmę czy Leilę Marouane. Analiza ich tekstów pozwoli wykazać, w jaki sposób pisarki maghrebskie przekraczają granice tabu.

❖

Małgorzata AL-SHAHARI

INDEPENDENT RESEARCHER (Bydgoszcz/Poland)
al.shahari@poczta.onet.pl

A description of overstepping the borders of social and moral norms in Raja Alem's book *Ṭauq al-ḥamām*

Raja Alem describes reality accessible for Muslims only, as the gateway to Mecca is locked out for any believers of other faith than Islam. Daily life in Saudi Arabia, similarly like in other Arabic countries, has very clear demarcation line between public and private spheres. The access to the latter is restricted for the strangers. Awarded with the International Prize for Arabic Fiction novel splendidly introduces to the reader this unknown and hardly accessible private sphere. The fact itself that the author is a woman contravene traditional social norms which apply in Saudi Arabia. In her story Raja Alem presents many

characters, and at the same time describes how they are overstepping the borders of social and moral norms that apply to every citizen of this conservative country. The aim of this paper is to present representative instances of overstepping the borders of the norms mentioned above, based on the examples of the selected characters described in the book.

Opis przekraczania granic norm społecznych i moralnych w książce Raji Alem *Wszystkie drogi prowadzą do Mekki* (*Ṭauq al-ḥamām*)

Raja Alem opisuje rzeczywistość, do której dostęp mają wyłącznie muzułmanie, gdyż przed wyznawcami innych religii wrota do Mekki są zamknięte. Życie codzienne w Arabii Saudyjskiej, podobnie jak w innych krajach arabskich, ma bardzo wyraźnie rozgraniczoną sferę publiczną od sfery prywatnej, do której nie mają dostępu przybysze z zewnątrz. Nagrodzona prestiżową nagrodą International Prize for Arabic Fiction powieść znakomicie przybliża czytelnikowi tą nieznaną i trudno dostępną sferę prywatną. Już sam fakt, że autorką jest kobieta narusza tradycyjne normy społeczne obowiązujące w Arabii Saudyjskiej. W swej opowieści Raja Alem przedstawia wiele postaci, opisując jednocześnie jak przekraczają one granice norm społecznych i moralnych, które obowiązują w tym konserwatywnym kraju. Celem referatu jest przedstawienie reprezentatywnych przypadków przekraczania granic wspomnianych norm na przykładach wybranych postaci z książki.

❖

Daniel KALINOWSKI

Institute of Polish Studies
Faculty of Philology and History
POMERANIAN UNIVERSITY (Słupsk/Poland)
danielkalinowski@op.pl

A tourist from abroad. Manuela Gretkowska's description of East

The article concerns the memories of Manuela Gretkowska contained in book *Światowidz* (1998). This collection of relations-stories associated with the author's travels to exotic for Europeans countries (the Middle East, Islamic North Africa, the Far East). Description of places, people and situations is marked in Gretkowska the one hand, the European passion rationalize, organize and aesthetic, but on the other expresses a kind of excitement, fascination and infatuation. A permanent feature of the inspection of the East in Gretkowska is Eurocentrism with a slope of feminist constantly refers in his descriptions of the situation of reference familiar with Polish or Western culture. This makes the characteristics of travel and literary associate with as many individual and private point of view of the world, as well as hidden in the deeper layers of consciousness narrative postcolonial recognition of a different reality.

Zagraniczna turystka. Manueli Gretkowskiej opis Wschodu

Artykuł dotyczy wspomnień Manueli Gretkowskiej zawartych w tomie *Światowidz* (1998). Ten zbiór relacji-opowiadań związany jest z podróżami autorki ku egzotycznym dla Europejczyków krainom (Bliski Wschód, islamska północna Afryka, Daleki Wschód). Opis miejsc, ludzi i sytuacji naznaczony jest u Gretkowskiej z jednej strony europejską pasją racjonalizowania, porządkowania i estetyzowania, z drugiej jednak wyraża rodzaj niepokoju, fascynacji i zauroczenia. Stałą cechą oglądu Wschodu u Gretkowskiej jest europocentryzm o nachyleniu feministycznym, stale odwołuje się w swoich opisach do sytuacji wzorcowych znanych jej z Polski czy kultury Zachodu. Sprawia to, iż w charakterystykach podróżniczo-literackich obcujemy z tyleż indywidualnym i autorskim punktem widzenia świata, co także z ukrytym w głębszych warstwach świadomości narratora postkolonialnym ujęciem odmiennej rzeczywistości.

PANEL 26

Limitations of translation and reception of the Orient in Polish literature

⁜

Granice przekładu a recepcja Orientu w literaturze polskiej

Bogusław GRODZKI

Department of Positivism and Young Poland Literature
Institute of Polish Philology | Faculty of Humanities
MARIA CURIE-SKŁODOWSKA UNIVERSITY
(Lublin/Poland)
bg@hektor.umcs.lublin.pl

The Orient topics in the poetry and fairytales of Bolesław Leśmian

Like many European artists of the modernist era, Bolesław Leśmian was deeply interested, and even fascinated by the Orient. Ancient Hindu culture and its profoundly spirited philosophy became one of the major sources of inspiration for his poetry, as well as fables, which he transformed into quite a new literary genre. Leśmian created his own inimitable poetic world, or rather worlds drawing inspirations from the Oriental literary topics.

He was inspired by the Hindu sacred books full of fabulous stories. He was also deeply fascinated by the dazzling, sometimes even bizarre worlds of Asian tales known as 'Arabian Nights', especially those of Persian origin, which depict Sindbad the Sailor's adventures. Leśmian's translation of the collection of short stories concerning seven daring voyages of the young entrepreneur from Baghdad established one of the strongest artistic foundations for the imaginative worlds of the poet's modernist work.

Motywy orientalne w twórczości poetyckiej i prozie baśniowej Bolesława Leśmiana

Podobnie jak wielu twórców europejskiego modernizmu Bolesława Leśmiana fascynowała kultura Dalekiego Wschodu oraz jego na wskroś uduchowiona filozofia. Leśmiana pociągały zwłaszcza przesycone orientalnym kolorytem święte księgi starożytnych Indii, a także pełne wschodniego przepychu hinduskie baśnie. Znalazło to wyraz w licznych nawiązaniach do tej tradycji zarówno w jego twórczości poetyckiej, jak i prozatorskiej.

Innym ważnym rezerwuarem topicznych odniesień była dla Leśmiana tradycja literacka starożytnej Persji, zwłaszcza popularne po dziś dzień opowieści o niezwykłych przygodach Sindbada Żeglarza. Ten niemal wzorcowy przykład literatury inicjacyjnej, który tworzy cykl opowiadań o młodym podróżniku z Bagdadu, stał się dla Leśmiana jednym z zasadniczych punktów odniesienia w kreacji własnej wizji literatury opartej na połączeniu tradycyjnych Elementtów baśni folklorystycznej z nowatorskim pierwiastkiem kreacyjnym oraz autokreacyjnym.

❖

Anna MOCHALSKA

Faculty of Humanities
KAZIMIERZ WIELKI UNIVERSITY
(Bydgoszcz/Poland)
mochalska@o2.pl

Polish haiku's borders and its variability in time

The main purpose of paper will be picturing how this Japanese genre functions beyond its original area. Its polish accomplishments will be confront with demands which are made to Japanese haijins. I will centre on few chosen authors and I will show that we can say about the genre's evolution beyond Japan ergo also about polish tradition of haiku. I will answer the question about polish haiku's borders and I will take a rain check on the character of modern haiku written beyond Japan. I will emphasise transitions of the genre, growth poets awareness's and increasing Japanese influences. I will single the most important

determinants of haiku – which are current in many of polish poems – out by referencing to thesis couched by Beata Śniecikowska and Piotr Michałowski. Most of all, I will be interested in borders of the genre. I will consider if we may say about considerable relaxation strictness of haiku, fluidity haiku's borders and its variability in time or we may rather set return to classic pattern down. I will check if we may say about separateness haiku written in Japan from haiku written beyond Japan. And finally, on the fringes of my look, I will deliberate if numerous rigors are a chance for writers or a constraint.

Granice polskiego haiku i ich zmienność w czasie

Najważniejszym celem referatu będzie ukazanie, jak funkcjonuje japoński gatunek poza obszarem pierwotnym. Jego polskie realizacje zostaną skonfrontowane z wymogami stawianymi przed japońskimi haijinami. Skupię się na kilka wybranych twórcach i pokażę, że możemy mówić o rozwoju gatunku poza Japonią, a zatem także o istnieniu polskiej tradycji haiku.

Poszukam również odpowiedzi na pytanie o granice polskiego haiku oraz zastanowię się nad specyfiką współczesnego haiku pisanego poza Japonią. Podkreślę przemiany wzorca, wzrost świadomości poetów i zwiększenie wpływów japońskich w ogóle. Wyróżnię kilka najważniejszych wyznaczników haiku obecnych w wielu polskich tekstach, odwołując się do ustaleń Beaty Śniecikowskiej oraz Piotra Michałowskiego. Przede wszystkim jednak będzie interesowała mnie kwestia granic gatunku. Będę zastanawiała się nad tym, czy możemy mówić o znacznym rozleźnieniu rygorów haiku, płynności jego granic i ich zmienności w czasie, czy też raczej da się odnotować powrót do klasycznego wzorca. Sprawdzę, na ile da się mówić o odrębności haiku tworzonego w Japonii od tego pisanego poza nią. I ostatecznie, na marginesie tych rozważań, zastanowię się nad tym, czy mocne rygory gatunkowe są szansą dla twórców, czy raczej ograniczeniem.

❖

Agata BICE

UNIVERSITY OF WARSAW (Warsaw/Poland)
agata.bice@gmail.com

Lost or Found in Translation? On the Topic of Indirect Translation of Japanese Literature

Over the past few decades, the number of Japanese literary works that are crossing cultural and linguistic borders through the process of translation has visibly increased. According to the theory of world literature, those literary works have "gained in translation"; when the work starts circulating beyond its original context, new meanings and interpretations can be constructed. However, when it comes to Japanese literature in Poland, a sizable amount of published titles are still works translated via other European languages. Among translators and literary critics this kind of translation is usually considered inferior and seen as a practice that should be resorted to only when absolutely necessary. This raises the question, whether an indirectly translated work still "gains in translation".

In my presentation I will endeavour to answer the abovementioned question as well as discuss both the advantages and the disadvantages of indirect translation in the context of Japanese literature. As the second translator may potentially not have a full knowledge of Japanese culture, I will also investigate whether indirect translation can lead to distortion of the original work's message. This will be done through the analysis of several chosen Japanese works translated indirectly into Polish and other European languages. In my talk I will also analyse why indirect translations are published in Poland despite the existence of highly qualified Japanese language translators. Finally, I will demonstrate that resorting to indirect translation is more likely to happen with certain literary genres.

Utracone czy odnalezione w tłumaczeniu? O przekładach pośrednich literatury japońskiej

Na przestrzeni ostatnich kilkudziesięciu lat znacząco wzrosła liczba japońskich dzieł literackich, które za pomocą przekładów przekraczają kulturowe i językowe granice. Dołączają one w ten sposób do grona utworów, które w ujęciu teorii literatury światowej „zyskują w tłumaczeniu" – dzieła takie zaczynają cyrkulować poza swoim kontekstem macierzystym, co prowadzi do odkrywania nowych znaczeń i interpretacji. Jednak w przypadku literatury japońskiej w Polsce dużą część rynku wydawniczego nadal stanowią pozycje tłumaczone za pośrednictwem innych języków europejskich. W środowisku tłumaczy i krytyków literackich taki przekład jest zazwyczaj postrzegany jako gorszy i zaleca się jego stosowanie jedynie, gdy przekład z oryginału jest niemożliwy. Pojawia się zatem pytanie, czy w przypadku przekładów pośrednich dzieło nadal zyskuje czy jednak traci w tłumaczeniu. W mojej prezentacji oprócz próby udzielenia odpowiedzi na powyższe pytanie omawiam również wady i zalety takich przekładów w kontekście tłumaczeń z języka japońskiego. Zastanawiam się także, czy przekład pośredni i związane z nim ryzyko ograniczonych kompetencji kulturowych tłumacza może istotnie zniekształcić przekaz dzieła literackiego. W tym celu przyglądam się wybranym tłumaczeniom pośrednim literatury japońskiej na język polski i inne języki europejskie. W moim referacie dociekam również, dlaczego, pomimo wzrostu liczby wykwalifikowanych tłumaczy języka japońskiego w Polsce, wydawnictwa nadal decydują się na publikowanie przekładów pośrednich. Ponadto, zwracam uwagę na fakt, że niektóre gatunki literackie mogą być bardziej niż inne „narażone na ryzyko" przekładu pośredniego.